PENEDÈS
MIL MANERES DE VIURE'L

Relat de l'enoregió Penedès com a destinació turística

Versió novembre 2025

INDEX DE CONTINGUTS

Relat global

El Penedès

Relat 3

10 raons per venir al Penedès 6

10 experiències per viure intensament el Penedès 8

Turisme sostenible, responsable i regeneratiu 9

Claims relat global 10

Visitor persona 11

Els ambaixadors, les veus del territori 13

Conceptes clau 15

Relats temàtics

Paisatges

Relat 16

Conceptes clau 22

Història

Relat 23

Conceptes clau 30

Identitat

Relat 31

Conceptes clau 37

Cultura i tradicions

Relat 38

Conceptes clau 44

Productes i productors

Relat 45

Conceptes clau 52

Món vitivinícola

Relat 53

Conceptes clau 59

Gastronomia

Relat 60

Conceptes clau 66

Relats turístics

Enoturisme 67

Cicloturisme 73

En família 78

Turisme d'esdeveniments 84

Turisme de reunions 89

EL PENEDÈS

Relat global

Poques terres poden presumir d'una riquesa de paisatges tan diversa com el Penedès. Travessat per un fil conductor que no només ha definit el seu paisatge sinó també la seva identitat —la vinya—, aquest territori desplega una realitat feta de contrastos: de penya-segats sobre el mar i boscos mediterranis d'interior, de planes agrícoles i murs de pedra seca escalonats entre oliveres, cereals i bosc, de petits pobles i nuclis rurals, i grans viles amb segles d'història. No cal recórrer grans distàncies per sentir com el territori es transforma, com canvia la llum i com cada estació hi deixa empremta. **El Penedès és una terra per recórrer amb els peus a terra, els ulls ben oberts i el cor disposat a quedar marcat per sempre.**

Però no podríem entendre aquest paisatge de contrastos sense la seva història, viscuda amb intensitat al llarg dels segles. Aquí, espai i temps han confluït amb una força poc habitual, i la memòria col·lectiva del territori ha anat prenent forma a través del rastre profund que hi han deixat els qui l'han travessat, defensat i habitat. **El Penedès és territori de confluència i de persistència, una terra que ha defensat la seva singularitat amb orgull i que ha sabut ser part activa dels grans moviments de Catalunya. Una història escrita amb la voluntat persistent de ser.**

El Penedès és una de les regions vitivinícoles més antigues d'Europa. Fa més de 2.700 anys que la vinya marca el ritme del temps, de les estacions i de la vida. Cap altre lloc del país ha viscut amb tanta intensitat, persistència i consciència el vincle amb la vinya com aquesta terra. Un paisatge que no seria el que és sense les mans que el treballen. Pagesos i pageses que coneixen cada pam de terra, cada cop de vent, cada varietat de raïm, i que han transmès, generació rere generació, una saviesa que avui pot traduir-se en un patrimoni vitivinícola propi.

Però si la pagesia ha dibuixat l'escenari, són els cellers els que n'expliquen l'ànima. Escampats entre masies, pobles i viles, aquests projectes, de tota mida i naturalesa, obren les seves portes per compartir la memòria líquida del territori. Alguns són hereus de nissagues centenàries, d'altres propostes joves que exploren nous camins amb mirada valenta. Tots, però, comparteixen la voluntat de transformar el fruit de la terra en vins que parlen del lloc d'on venen. Visitar el Penedès és submergir-se en aquest univers: pedalar entre ceps, submergir-se en una cava subterrània, collir raïm amb les mans, tastar el xarel·lo, el sumoll o la malvasia de Sitges a peu de vinya, sopar entre ceps sota les estrelles i entendre que cada copa de vi conté l'essència d'un territori que no s'acaba mai.

Però el Penedès no només es beu. També es viu i se celebra. **La cultura penedesenca és fruit d'una trajectòria llarga i compartida, teixida a través de generacions que han mantingut viu el llegat, no com a record, sinó com a expressió pròpia i quotidiana. La cultura es viu a les places, a les cases, als carrers i als escenaris.** Les festes majors, els balls populars, els castells, les gralles o les colles de diables no són excepcions, sinó el batec d'un territori que s'expressa col·lectivament, de manera natural i constant al llarg de l'any. Al costat del folklore i la tradició, també hi ha un lloc per a la creació contemporània: festivals de música i poesia, arts visuals, teatre, cinema, noves formes

d'expressió que troben aquí els espais idonis per créixer i desenvolupar-se. Conèixer el Penedès a través de les seves tradicions i expressions artístiques és endinsar-se, amb una autenticitat sorprenent, en l'ànima d'un poble que ha fet de la cultura un idioma comú que no només explica qui som, sinó que ens recorda d'on venim i cap on volem anar.

A partir d'aquesta relació íntima amb el paisatge, de la cultura popular que es viu a totes les places i d'una manera de fer que ha sabut mantenir-se fidel al llarg dels segles, els penedesencs hem forjat els trets identitaris que defineixen el caràcter penedesenc, i que neixen del gest persistent, de l'ofici après i viscut, de la memòria heretada i assumida amb orgull. La nostra no és una identitat cridanera ni impostada: és tenaç, autèntica i profunda. S'expressa en la manera com es treballa la terra, com se celebra una festa, com es para una taula o com es parla entre veïns.

Per tot això, el Penedès no és només un lloc al mapa: és la manera de ser d'un poble que ha sabut fer del seu paisatge una causa i del seu caràcter una bandera. I aquest caràcter només es pot comprendre de ben a prop, quan s'hi conviu, quan es comparteix el temps amb la seva gent. Perquè el Penedès és qui ets quan hi ets.

Aquesta manera de ser no només modela el territori, sinó també tot allò que hi neix: un rebost generosíssim. Un univers de productes que parlen d'un paisatge concret i d'un saber compartit. Raïms blancs, vermells i negres, olis d'oliva, préssecs, fruita dolça i seca, verdures i llegums, cereals, embotits, formatges, mel, conserves casolanes i tants altres productes que bateguen amb la mateixa força que la terra d'on surten. **Cada aliment conté la memòria d'un ofici, d'un clima, d'una estació, d'un moment de l'any. I tots ells ens connecten, d'una manera o altra, amb la gent que els fa possibles. Perquè darrere d'aquest rebost enorme hi ha pagesos, ramaders, elaboradors, artesans i cuiners que treballen amb respecte i dedicació.** Que obren les portes de casa seva i comparteixen el seu dia a dia sense presses, amb l'orgull discret de qui sap que allò que fa té molt de valor. No només elaboren aliments: mantenen viu un equilibri amb el territori,

una forma d'entendre el temps, una economia arrelada. **En cada producte que arriba a taula, s'hi endevina aquesta relació profunda amb el lloc. És aquí on pren forma una cuina amb veu pròpia. Una cuina que neix del que es té a mà i es nodreix d'un receptari tradicional i antiquíssim que conviu amb la creativitat contemporània i d'autor. La cuina penedesenca és el reflex d'un poble que estima el que té, que cuina el que produeix i que celebra el que menja.**

COM DESCOBRIR EL PENEDÈS?

Una manera autèntica de viure el territori des de dins és fent **enoturisme**. No cal ser un expert. Només cal tenir ganes de mirar, de tastar, d'escoltar. És visitar un celler, compartir la verema, endinsar-se en una cava sota terra, visitar la casa del vi català, fer un tast a peu de vinya, descobrir la història d'un vigneron que coneix cada pam del seu tros. És dormir en una masia envoltada de ceps, gaudir d'un sopar amb maridatge mentre cau la tarda, o brindar amb un escumós ancestral davant d'una posta de sol. L'enoturisme al Penedès és una porta d'entrada a tot el seu univers: del paisatge, de la cultura del vi i de les persones que ho fan possible.

Però el territori també es deixa conèixer sobre dues rodes. El **cicloturisme** és una altra manera de llegir-lo, més activa, més física, però igualment propera. Recórrer el Penedès en bicicleta és pedalar entre vinyes, travessar pobles petits, seguir camins de terra i carreteres tranquil·les, aturar-se en una font, omplir el bidó, observar el relleu ondulat dels paisatges, sentir la marinada, el silenci. Siguis amant del gravel o prefereixis el cicloturisme de lleure, sol o en família, cada ruta és una oportunitat per connectar amb l'entorn. Pots aturar-te a conversar amb un productor, recórrer una etapa que et posarà a prova o deixar-te portar per un itinerari pensat per a petits exploradors, amb jocs interactius i activitats que fan del trajecte una aventura compartida.

També és **una terra ideal per descobrir-la en família**. Amb itineraris planers, activitats a l'aire lliure, cellers que pensen en la canalla, fires per als més petits, museus interactius i gimcanes adaptades entre ceps. El Penedès és rural, proper i amable: convida a compartir temps de qualitat i a mirar el món des de més a prop, amb ulls nous i moltes ganes d'aprendre.

I alhora, és un territori preparat per acollir qui vol venir a treballar, crear o connectar. Amb una oferta pel turisme de reunions i esdeveniments que aposta per espais singulars i amb ànima, sales i equipaments de qualitat, activitats complementàries fetes a mida i una xarxa de serveis perfectament connectada.

El Penedès ofereix mil i una formes de viure'l. L'enoturisme hi és central, però no és l'única porta d'entrada. El territori s'adapta a qui el visita, i convida a fer-ho amb tranquil·litat, amb ganes de descobrir i amb l'esperit obert a tot allò que pot passar quan baixes el ritme.

Cada estació té el seu moment. Des de la verema fins als festivals d'estiu, passant per fires, festes, mercats i jornades gastronòmiques, el Penedès manté un batec constant. Les places s'omplen, els carrers s'engalanen i cada racó pot esdevenir escenari d'una celebració. Perquè tot el que fem, ho celebrem. Amb una copa, un bon plat, una conversa. Sense artificis. Amb autenticitat. I per això, al Penedès s'hi ve per formar-ne part, encara que sigui per un dia, per un cap de setmana, per vacances d'estiu o per tota una vida.

10 RAONS PER VENIR AL PENEDÈS

El Penedès és un mosaic viu de paisatges mediterranis que abracen el patrimoni vitivinícola més antic del país. Una terra feta de ceps, de pedres amb segles d'història i camins que han travessat civilitzacions, de pobles i nuclis rurals amb veu pròpia i d'una xarxa de penedesencs amb una identitat forta, un parlar únic i una manera de fer que s'ha transmès durant generacions. Uns paisatges que custodien una de les cultures populars més vives del país, uns oficis que encara es mantenen, unes tradicions que tenen les places i els carrers com a escenari, i una gastronomia sincera, arrelada, generosa, gran ambaixadora d'una dieta mediterrània que beu d'un rebost inabastable de productes de la terra. Fets i nascuts aquí. El Penedès està fet de mil i un paisatges, tant geogràfics com humans. N'hi ha tants com maneres de mirar. Tants com moments per viure. Tants com motius per tornar.

1. Mil i un paisatges

Tenim de tot i ben a tocar. Des de cales amagades del Garraf fins als boscos mediterranis del Montmell, de les vinyes retallades a la plana fins als cims coronats per castells, tot el territori respira una bellesa treballada, viscuda i compartida. Un paisatge que es pot caminar, pedalar, tastar i sentir amb tots els sentits.

2. 2.700 anys de patrimoni vitivinícola

Fins allà on t'arribi la vista, hi veuràs ceps. La vinya marca el ritme del temps, el color de les estacions, la nostra manera de fer, de parlar, de ser. És impossible entendre el Penedès sense la vinya. Un dels primers signes de la seva domesticació a la península Ibèrica està aquí, al Penedès. Aquest és el bressol d'una cultura mil·lenària que ha travessat imperis durant generacions. Pocs territoris són capaços de contenir 2.700 anys de paisatge i patrimoni vitivinícola en una copa de vi.

3. El clima mediterrani

El clima penedesenc és capaç de modelar caràcters, conreus i maneres de viure. Ens regala hiverns suaus, estius plens de vida, les marinades i una llum que ho transforma tot. Si hi ha un clima que convida a quedar-s'hi, aquest és el Mediterrani.

4. La millor gastronomia del món

Els vins, les bombolles, l'oli, el préssec d'Ordal, el Gall del Penedès... Tot neix aquí. Des de la fonda més humil fins a la taula més refinada, menjar al Penedès és entendre el seu paisatge des d'una cuina sincera, pagesa, creativa, honesta, que emociona per la seva senzillesa i la seva veritat. Cuina de fonda, de casa, de festa.

5. La Mediterrània

El Penedès és mediterrani. El mar és el seu final natural, el seu mirall, el seu horitzó. Des de qualsevol punt elevat, el pots veure brillar. Hi és present, encara que no el vegis: en l'aire, en la llum, en el batec profund d'aquesta terra oberta.

6. Una guardiana anomenada Montserrat

Hi ha un sentinella que sempre vetlla el paisatge. Tothora, imponent a l'horitzó. Estiguis on estiguis del Penedès, Montserrat és un símbol espiritual, un punt de referència constant. És brúixola, refugi visual i memòria compartida. Una silueta que ens recorda d'on venim i cap a on volem anar.

10 RAONS PER VENIR AL PENEDÈS

7. El patrimoni, la memòria imprescindible

Hi ha pocs indrets a Catalunya on conviuen en un mateix espai empremtes ibèriques, romanes i medievals. Al Penedès, el patrimoni no es mesura només en monuments majestuosos. Es mesura en tot allò que ha sabut resistir: una masia entre vinyes, un antic molí en silenci, un celler cooperatiu modernista, una ermita romànica, un tros de muralla. Hi ha personatges sense estàtues i construccions oblidades que un dia van ser refugi. Hi ha vestigis antics que s'intueixen enmig de cases i carrers. Llegendes que no surten als llibres, però que encara circulen entre converses de veïns.

8. Els invisibles, els grans ambaixadors

Darrere de cada aliment hi ha un rostre, una veu i una història. Pagesos tossuts, viticultores sàvies, ramaders meticulosos, guies de cellers apassionats, pescadors valents, artesanes del gust que t'obren la porta de casa perquè entenguis com i per què fan el que fan. Per cada nom conegut, n'hi ha cent que no surten als llibres, però que sostenen el territori. Dones que han transmès una cultura gastronòmica de primer ordre, pagesos que han mantingut el paisatge intensament viu, mestres, voluntaris, veïnes que fan poble cada dia. Sense ells i elles, no seríem el Penedès que som.

9. Una cultura popular viva

Al Penedès, la cultura popular no espera dates marcades al calendari. És una presència constant, arrelada a la vida quotidiana. La trobaràs en un poble que esclata per festa major, en un correfoc al carrer, en la dansa del bestiari folklòric que ha ballat a les nostres places durant segles. Cada celebració és una expressió genuïna del que som. És la gent que surt al carrer per gaudir de valent, per compartir, per ser. El nostre paisatge interior.

10. El Penedès. Mil formes de viure'l

Perquè no hi ha una sola manera de venir al Penedès, ni una sola raó per tornar-hi. És un territori que es pot viure a peu, en bicicleta, amb una copa a la mà, amb la motxilla a l'esquena o amb un plat a taula. És familiar i aventurer, festiu i tranquil, profund i obert. Un lloc per perdre-hi la pressa, per trobar-hi ritmes nous, per fer-hi estada.

10 EXPERIÈNCIES PER VIURE INTENSAMENT EL PENEDÈS

Fer enoturisme

Descobrir on neixen les bombolles

Fer la ruta dels Miravinya

Viure la festa major més típica de Catalunya

Descobrir la petjada de la història a Olèrdola

Visitar la casa del vi català, el Vinseum

Tastar la millor gastronomia del món

Descobrir el Penedès quan verema

Conèixer les mans i els rostres del paisatge a través d'un rebost inacabable

TURISME SOSTENIBLE, RESPONSABLE I REGENERATIU

El Penedès és una terra viva que ha sabut conservar la seva identitat al llarg dels segles, i que avui es projecta al món amb una mirada conscient, responsable i compromesa. Les vinyes, els boscos mediterranis, les cales i les platges, els camins, els horts, els espais fluvials a la vora dels rius, els marges de pedra seca, les masies, els cellers, els pobles i les viles no acompanyen l'experiència turística: són l'experiència. Conformen un mosaic viu que explica la relació íntima entre la terra i les persones que la cuiden des de fa generacions. El treball de pagesos, viticultors, ramaders i artesans no és folklore ni postal: és un ofici arrelat, un saber viscut, un compromís actiu. La continuïtat d'un llegat que no es conserva per nostàlgia, sinó perquè és essencial per sostenir el present del territori i construir el seu futur.

En aquest context, els visitants del Penedès no assisteixen a un espectacle, sinó que entren en una realitat que els acull i els interpel·la. No es tracta d'observar, sinó d'implicar-se, de posar-se en contacte, de formar part —ni que sigui per uns dies— d'una comunitat que convida a mirar el territori amb respecte i a participar en la seva cura. És viure el territori com el viu la seva gent. És caminar per senders que expliquen històries de resistència i resiliència; és compartir taula amb qui cultiva la terra i transforma la matèria primera en patrimoni comestible; és entrar en un celler i entendre que cada ampolla no només conté vi, sinó territori, esforç, paisatge i memòria.

Fer turisme al Penedès és comprometre's amb una manera de fer que posa la sostenibilitat al centre: la que cuida el paisatge, dona valor al temps, promou la proximitat, reivindica el saber local i aposta per una economia respectuosa amb la vida.

Aquest és un territori que no es pot comprendre de cop. Cal caminar-lo, escoltar-lo, assaborir-lo, respirar-lo. I fer-ho amb els ulls oberts i l'esperit disposat a viure un univers d'experiències plurals, autèntiques, humanes, que s'entrellacen amb les emocions, amb els valors i amb la manera de ser de cadascú. Siguis qui siguis, d'on siguis, vinguis com vinguis: aquí hi trobaràs espais per connectar, per emocionar-te, per aprendre, per retrobar-te. Perquè no hi ha una sola manera de venir al Penedès, ni una sola raó per tornar-hi.

Penedès. Mil maneres de viure'l.

CLAIMS RELAT GLOBAL

Penedès. Mil maneres de viure'l

Penedès. El teu lloc al món

Penedès. Tot passa aquí

Penedès. Tot a tocar. Tot per descobrir

Penedès. L'origen de tot. El destí de sempre

Penedès. Ho tenim tot. Només hi faltes tu

Penedès. No deixis que t'ho expliquin

Penedès. Més a prop del que imagines, més intens del que esperes

VISITOR PERSONA

CICLOTURISTA OCASIONAL + CICLOTURISTA DE LLEURE

Pedalar tranquil·lament pel Penedès convida a descobrir vinyes que s'estenen fins on arriba la vista, castells i ermites que parlen d'un passat llunyà, i recórrer camins entre masies on encara s'elabora vi i petits pobles que conserven tota la seva essència. Si busques rutes sense presses, que t'apropin a la natura, a la cultura i a la bona vida, aquí les trobaràs. Trams senzills que et condueixen a autèntics esmorzars de forquilla, a cellers familiars que t'obren les portes de casa seva, a paisatges que t'omplen els cinc sentits i a restaurants on la cuina de proximitat i de temporada es converteix en un plaer per al paladar. El Penedès és una terra amable, plena de contrastos, de bon vi, de bona gent. La bici és només l'excusa per gaudir de tot plegat.

CICLOTURISTA AMATEUR GRAVEL

Si t'atrau la barreja de natura salvatge, desafiaments tècnics i paisatges inhòspits i poc freqüentats, el Penedès és el teu terreny de joc. Corriols entre zones boscoses, pistes forestals amb vistes al mar o a Montserrat, camins que travessen un mosaic agrícola de vinya, cereal, fruiters i bosc. El gravel et connecta amb la terra, amb el silenci, amb la llibertat. Combina la ruta amb una parada en un petit celler, un tast improvisat o un àpat en una fonda de poble o en un restaurant amb cuina slow food. El Penedès t'espera per sorprendre't.

CICLOTURISTA AMATEUR CARRETERA

Ets dels que busquen quilòmetres de bones sensacions en escenaris incomparables? Al Penedès trobaràs carreteres tranquil·les, revolts sinuosos i trams adaptats a les teves cames. Però també hi trobaràs molt més: mil i un paisatges, pobles amb ànima, i una cultura del vi que et convida a aturar-te i gaudir.

ENOTURISTA CURIÓS

Un territori vitivinícola amb més de 2.700 anys d'història et convida a descobrir els secrets que amaguen els cellers, a posar rostre als viticultors que treballen les seves vinyes, i a conèixer els enòlegs que elaboren els seus vins. Caminant entre ceps, tastant escumosos a la posta de sol o gaudint d'un esmorzar de forquilla en un celler centenari, descobriràs que l'enoturisme al Penedès és molt més que una visita: és una vivència captivadora.

INTERESSAT AFICIONAT EN EL MÓN DEL VI

Amb una copa a la mà, al Penedès pots travessar segles d'història i milers d'històries familiars que expliquen el territori. Aquesta terra t'obre les portes a cellers petits i grans, amb diferents mirades i realitats, a tastos d'anyades antigues, a converses amb elaboradors apassionats. Aquí els vins parlen de la terra, del caràcter i de la constància dels viticultors que han fet del paisatge una manera de viure. Gaudeix de maridatges amb cuina local i descobreix tot el que hi ha darrere una ampolla de vi. Viu el Penedès!

AMANT DEL VI

Si ja coneixes les grans regions vinícoles del món, al Penedès hi trobaràs un secret per descobrir. Vins amb ànima, escumosos de guarda, varietats autòctones recuperades i cellers amb mil i una realitats diferents. Participa en tastos verticals, accedeix a col·leccions privades, degusta vins a peu de vinya de la mà dels seus elaboradors. La cultura del vi es respira en cada detall, en cada conversa. Al Penedès, els vins no només es tasten, s'interpreten. Deixa que et sorprenguin.

TURISTA WINE & GASTRO TOURS

Descobreix el Penedès a través de la gastronomia regada amb els vins del territori. Combina el millor de l'enoturisme amb la cuina local, des de tastos en cellers amb vistes fins a dinars maridats en masies entre vinyes. Deixa't sorprendre per restaurants d'estrella Michelin o per propostes gastronòmiques slow food. Cada experiència és una finestra al territori: la seva cultura, les seves tradicions, el seu esperit. Passeja en bicicleta entre ceps, participa en una verema, o gaudeix d'un tast al capvespre. El Penedès és un festival de sabors i sensacions tot l'any!

TURISTA FOODIE

Ets d'aquells que rebusquen els llocs on menja la gent local? Al Penedès t'esperen fondes amb plats tradicionals, mercats amb productes de temporada i petits elaboradors amb històries fascinants. Tastos verticals, formatges artesans, dolços artesanals, carns a la brasa, vermuts a peu de carrer… També hi trobaràs cuines creatives i restaurants de referència que figuren en guies gastronòmiques per la seva aposta per la qualitat i la innovació. Cada producte t'explica una part d'aquesta terra. Sigues curiós, explora, assaboreix. El Penedès ve molt de gust!

TURISTA WINE & FOOD LOVER

Quan el vi i la cuina esdevenen la teva manera de descobrir un lloc, el Penedès es converteix en destí imprescindible. Reserva una taula amb vistes a un mar de vinyes, deixa't portar per un tast guiat en un celler amb història, participa en un taller amb productes de temporada. Tot es combina: els escumosos amb formatges, els vins joves amb tapes creatives, les anyades velles amb receptes tradicionals. Al Penedès, podràs gaudir des de restaurants de cuina casolana fins a establiments amb estrella Michelin i propostes que segueixen la filosofia slow food. Descobreix el territori a glops i queixalades. Res et deixarà indiferent!

FAMÍLIES

El Penedès és un gran terrent de joc per viure aventures en família. Rutes en bici entre vinyes, gimcanes entre ceps, visites a granges, tallers de cuina, contacontes a l'ombra d'oliveres i tastos adaptats per a petits i grans. Compartir un esmorzar a pagès, veure com es fa el vi, jugar envoltats de natura o viure una festa major. Al Penedès, cada experiència es converteix en un record compartit. Aprendre, gaudir i estar junts mai havia estat tan fàcil.

VISITOR PERSONA

PREMIUM

El luxe de veritat es troba en allò que és autèntic. Al Penedès, s'expressa en experiències a mida: tastos privats en petits cellers, sopars amb xefs locals, allotjaments exclusius envoltats de natura. Descobreix una gastronomia d'alt nivell, amb restaurants reconeguts per la seva excel·lència culinària i compromesos amb el producte local. Tasta la sofisticació d'una anyada limitada, marida-la amb formatges fets aquí i deixa que el silenci del paisatge et commogui. El Penedès és excel·lència, discreció i emocions autèntiques. Descobreix-lo com mai ho havies fet abans.

TURISTA DE REUNIONS

Si la feina et porta al Penedès, aprofita per tastar l'autenticitat d'un territori únic. Reuneix-te en cellers centenaris, amb una copa a taula i vistes a un paisatge de vinya i bosc. La gastronomia local transforma els sopars de feina en experiències memorables. I si tens unes hores lliures, endinsa't amb bici o a peu per camins tranquils, respira cultura, natura i qualitat de vida. El Penedès també és per a tu.

TURISTA CULTURAL PUR

Per als amants de la cultura, el Penedès és un fil conductor d'històries. Jaciments ibèrics, vil·les romanes, esglésies mil·lenàries, castells medievals i arquitectura modernista. Tot s'entremescla amb la cultura del vi, amb festes i tradicions vives, amb una gastronomia arrelada. Visita museus i centres d'interpretació, escolta llegendes locals i descobreix un territori que respira cultura per tot arreu. No cal anar lluny per descobrir grans històries.

SENDERISTA D'UN DIA

Senders entre vinyes, corriols amb vistes a Montserrat, camins que travessen boscos mediterranis i masies centenàries. El Penedès et convida a caminar-lo, a descobrir-lo pas a pas. Ideal per escapades d'un dia, ofereix rutes de baixa i mitjana dificultat, plenes de punts d'interès natural i cultural. Després d'una bona caminada, res millor que un bon dinar amb productes locals o un tast en un celler proper. Al Penedès, cada pas val la pena.

EXCURSIONISTA

El Penedès et crida a fer camí. Si ets d'aquells que no entenen una escapada sense una motxilla a l'esquena i ganes de trepitjar territori, aquí trobaràs el teu lloc. Des de rutes entre vinyes que et regalen vistes de postal, fins a senders que travessen boscos mediterranis i et connecten amb la natura més pura. Cada pas et porta a una masia centenària, una ermita amagada o un mirador inesperat. I quan el cos demana repòs, et pots deixar seduir per un bon àpat amb productes de proximitat o un tast de vins en un celler amb ànima. Perquè al Penedès, caminar és viure, respirar i assaborir.

ELS AMBAIXADORS, LES VEUS DEL TERRITORI

En el procés de construcció del relat del Penedès, hem volgut escoltar i posar en valor aquelles veus que fan bategar el territori cada dia. Per això, vam impulsar una sèrie de taules rodones amb persones del país: elaboradors, cuiners, historiadors, productors, restauradors, viticultors, artesans i dinamitzadors culturals que, des de les seves realitats diverses, han compartit coneixement, passió i experiències úniques sobre cadascuna de les temàtiques del relat. Amb ells hem conversat sobre paisatges, història, gastronomia, cultura, identitat i tradicions, productes i productors, món vitivinícola, enoturisme, cicloturisme, i turisme en família, d'esdeveniments i MICE. Les seves paraules han estat claus per donar profunditat i veracitat al discurs turístic del relat del Penedès.

ELS AMBAIXADORS, LES VEUS DEL TERRITORI

CONCEPTES CLAU

El Penedès és un relat viu que s'escriu a través del paisatge, del gest dels qui el treballen, del patrimoni heretat i compartit, dels sabors que hi neixen i emocionen i de la cultura que es viu a peu de carrer. Un territori on cada element no només és part del conjunt, sinó clau per entendre una manera de ser. I n'estem molt orgullosos.

Per això, **quan parlem del Penedès, hem de parlar de:**

PAISATGES — UN AMFITEATRE DE CONTRASTOS

El Penedès és un dels paisatges mediterranis més excepcionals del món. No parlem només del que es veu, sinó d'allò que ens defineix i ens fa ser com som. La vinya com a columna vertebral, la façana marítima oberta al món, els boscos com a refugi de llegendes, les rieres com a fil de memòria, la plana oberta com un amfiteatre natural. Cada paisatge penedesenc és viu, autèntic, profundament arrelat i en constant transformació. No hi ha distància que separi, sinó connexió entre tot allò que configura el territori. I n'estem molt orgullosos.

HISTÒRIA — UN TERRITORI VISCUT

No hi ha Penedès sense la seva història. Una història viscuda amb intensitat, feta de confluències, de lluites i de persistències. Una memòria col·lectiva que s'ha anat escrivint a través del rastre profund que hi han deixat les civilitzacions, les comunitats i les persones que han defensat i habitat aquesta terra. El Penedès és territori de pas i de frontera, però també de resistència i d'identitat tenaç. I n'estem molt orgullosos.

GASTRONOMIA — EL PAISATGE QUE ES MENJA

El Penedès és un rebost viu, generós i divers. Una terra que produeix, transforma i comparteix. Aquí, cada aliment parla d'un paisatge concret, d'una estació, d'un ofici i d'una persona. És una gastronomia que neix del que es té a mà, que es nodreix d'un receptari tradicional i antiquíssim, i que avui conviu amb la creativitat contemporània. Més enllà del producte, la cuina penedesenca és una expressió de caràcter: sincera, pagesa, emocionant, honesta. És una cuina que parla de sostenibilitat i d'arrelament. I n'estem molt orgullosos.

IDENTITAT I TRADICIONS — EL CARÀCTER PERSISTENT D'UN POBLE

El Penedès és una identitat forjada a foc lent, a través del gest après, de l'ofici viscut i d'una memòria assumida amb orgull. Una manera de parlar, de relacionar-se, de celebrar, de treballar. El caràcter penedesenc no és cridaner, però és profundament arrelat, tenaç i autèntic. Es manifesta en la quotidianitat, en la vida de plaça, en les tradicions vives i compartides. És una identitat que no s'imposa ni es representa: s'expressa de forma natural, perquè forma part de qui som. I n'estem molt orgullosos.

MÓN VITIVINÍCOLA — LA VINYA ÉS VIDA

Durant més de 2.700 anys la vinya i el vi han marcat el ritme de les estacions, de la feina i de la vida dels penedesencs. Han modelat el paisatge, han creat riquesa i han articulat una identitat molt forta. Són alhora paisatge productiu i patrimoni emocional. Les mans de la pagesia i la passió dels cellers han sabut llegir la terra, preservar els sabers i transformar-los en cultura líquida. La vinya i el vi són columna vertebral. I n'estem molt orgullosos.

ENOTURISME — PORTA D'ENTRADA A TOT UN UNIVERS

Fer enoturisme al Penedès és submergir-se en un univers únic, tastar la cultura d'un poble, entendre el paisatge amb tots els sentits i compartir estones autèntiques amb qui dona sentit a la vinya. L'enoturisme no és una activitat aïllada, sinó una porta d'entrada a una manera de fer i de viure. És collir, tastar, conversar, brindar, emocionar-se. Una experiència pensada per ser viscuda des de la proximitat, la sostenibilitat i l'arrelament. I n'estem molt orgullosos.

CICLOTURISME — EL TERRITORI A UN ALTRE RITME

El Penedès és territori pedalable. Recórrer-lo amb bicicleta és una manera activa i propera de llegir-lo: amb el cos en moviment, amb el cor obert, amb els ulls desperts. Cada camí connecta amb una descoberta: una vinya, un poble, una font, una vista a Montserrat. Practicar el cicloturisme al Penedès no és només una activitat esportiva: és una forma de relacionar-se amb el territori, de compartir-lo, de fer-lo propi. Al teu ritme. I n'estem molt orgullosos.

TURISME EN FAMÍLIA — TEMPS COMPARTIT

El Penedès és una terra ideal per viure-la en família. És segur, accessible i ric en propostes pensades perquè petits i grans descobreixin plegats el territori. És un espai on cada racó pot ser una aventura, cada celler una descoberta i cada activitat una oportunitat per créixer junts. El turisme familiar és sinònim de qualitat, proximitat i connexió amb la natura i les persones. És una porta oberta a viure el Penedès des de la curiositat, l'experimentació i la complicitat. I n'estem molt orgullosos.

TURISME D'ESDEVENIMENTS I MICE — ESCENARIS AMB ÀNIMA

El Penedès és un territori preparat per acollir, però sobretot per fer sentir. Un lloc on les festes, les reunions i els esdeveniments esdevenen experiències amb valor afegit. Masies entre vinyes, cellers amb caràcter, espais polivalents i una xarxa de serveis de qualitat fan del Penedès un destí ideal per al turisme tant d'esdeveniments com MICE. Però el que realment el fa singular és l'ànima del territori: el tracte proper, l'ambient inspirador i l'oportunitat de vincular-se amb el territori.
I n'estem molt orgullosos.

Poques terres poden presumir d'un paisatge tan ric i divers com el Penedès. Travessat per un imponent fil conductor, la vinya, el territori es desplega entre catifes de ceps a la plana, amb Montserrat retallant-se a l'horitzó, i la silueta de castells custodiant petites feixes intercalades entre oliveres, cereal i bosc. No cal recórrer llargues distàncies per conèixer la successió de paisatges carregats de contrastos que, durant segles, han configurat el nostre imaginari i han esdevingut part indestriable de la identitat d'aquest territori: des dels penya-segats i les cales amagades de les costes del Garraf fins als boscos mediterranis del Montmell i la Serra d'Ancosa.

El Penedès s'ha guanyat a pols el dret a ser viscut no només amb una copa a la mà, sinó amb els peus ben arrelats a terra, els ulls oberts de bat a bat i el cor disposat a quedar marcat per sempre.

PAISATGES

Relat temàtic

EL PAISATGE VITIVINÍCOLA

Ja sigui ordenada en llargues rengleres entre oliveres, presseguers i sembrats, o en petites feixes desiguals i solitàries a tocar del cel, la vinya és la columna vertebral d'un escenari agrícola i cultural amb més de 2.700 anys d'història: el Penedès.

Rere la verdor dels brots a la primavera, la remor de tisores que veremen raïms a ple estiu, els pàmpols daurats de la tardor i les formes sinuoses de les soques nues a l'hivern, hi batega una realitat complexa i plena de matisos: una pagesia tenaç, que lluita per mantenir viu un llegat que forma part de la identitat col·lectiva del Penedès. Són els viticultors els veritables guardians del paisatge. Sense aquestes ànimes infatigables, homes i dones tossuts que llauren, poden i veremen any rere any, el Penedès perdria no només la seva fesomia, sinó també la seva identitat, i no seria, ni de bon tros, tal com és avui.

Camins i carreteres secundàries vertebren tot el territori. Es despleguen entre vinyes que s'enfilen pels turons i serpentegen per la plana. S'hi endinsen amb naturalitat i el travessen com si el coneguessin de sempre. Avancen entre marges de pedra seca i barraques mig ocultes per la vegetació, creuen torrents ombrívols i acompanyen rieres silencioses. Uneixen més de dos-cents cellers disseminats entre nuclis rurals i entorns urbans amb més d'un miler de masies, els epicentres històrics de la vida agrícola, econòmica i social que han articulat tradicionalment el territori. Aquests nuclis de la vida rural, on s'organitzava el treball de la terra, es transmetia coneixement i tradicions, i es teixien vincles socials i generacionals, fan llegible un paisatge que, encara avui, parla d'una relació íntima entre el pagès i la terra. Tot, en aquest escenari, evoca una manera d'habitar, una cultura que ha sabut fer del conreu de la vinya una manera de mirar el món.

D'aquesta mirada, tan intransferible i tan nostra, en neixen tots els vins i escumosos del Penedès: paisatge embotellat, veu líquida d'un territori que parla a través de la història i la perseverança d'una gent que ha sabut mantenir-se fidel a si mateixa, però també del futur que s'hi intueix: noves generacions de viticultors que prenen el relleu amb voluntat ferma, que estimen la terra com ja ho feien els seus avis, i que, sense trencar el fil, escriuen nous capítols d'una història mil·lenària que no s'acaba mai.

UNA PLANA INFINITA, OBERTA AL MAR I EMMARCADA PER MUNTANYES

El Penedès és una gran plana oberta al mar i emmarcada per horitzons muntanyosos que li donen forma, sentit i caràcter. Entre tots, hi destaca la silueta omnipresent de Montserrat, un referent visual i emocional, indestriable de la identitat del territori. Aquesta configuració geogràfica tan particular dota el Penedès d'una riquesa paisatgística impossible de trobar en cap altre lloc de Catalunya.

Aquest mosaic d'horitzons no només estructura el paisatge, sinó que reforça el vincle profund amb aquells qui l'habitem, i meravella aquells qui el descobreixen per primera vegada. Les muntanyes del Penedès són escenaris vius, generosos, ideals per recórrer, desconnectar i reconnectar, plens de camins, corriols i racons amagats entre castells com els de Gelida, Subirats o Sant Martí Sarroca, i esglésies com Sant Miquel d'Olèrdola o el Santuari de Foix.

La talaia natural del Parc d'Olèrdola, la presència de les serres de La Llacuna, Ancosa, Font-rubí, Queralt-Miralles, Ordal i el Montmell, els cims emblemàtics del Castellot, del Montcau, del Puig de la Talaia i del Puig Castellar, o el caràcter càrstic tan especial del massís del Garraf. Tot plegat, un ventall d'itineraris que es poden viure a peu o en bicicleta, o bé recórrer amb cotxe o moto, travessant boscos, cingleres arran de mar o senders des d'on contemplar Montserrat.

LA FAÇANA MARÍTIMA

Des de la platja del Francàs, al Vendrell, fins a la cala de Covafumada, a Sitges, el Penedès acarona el Mediterrani al llarg de cinquanta quilòmetres que configuren l'ànima del litoral penedesenc.

Nuclis històrics com Coma-ruga, Cunit o la mateixa vila de Sitges bateguen a tocar de l'aigua, i les cases de pescadors de Calafell, el far de Sant Cristòfol o el port de Sant Salvador conviden a descobrir l'empremta d'una cultura marinera forjada al llarg de generacions. Fars, ports i vinyes van ser, durant segles, les portes del Penedès al món, des d'on s'exportaven aiguardents i vins arreu de la Mediterrània, com la malvasia de Sitges, que encara avui podem tastar com a herència viva d'aquella època.

Aquest mateix paisatge va captivar artistes i intel·lectuals com Santiago Rusiñol, i va seduir una burgesia barcelonina que, al segle XX, va deixar la seva pròpia empremta en viles com Sitges i Vilanova i la Geltrú. Palauets modernistes, vil·les noucentistes i jardins vora mar van veure néixer un estil de vida que, encara avui, perviu en recórrer l'encant dels seus carrers.

Passeigs marítims i camins costaners a tocar de mar articulen el paisatge i intercalen tot aquest llegat amb platges d'aigua clara, ports esportius i espais naturals d'un valor incalculable com les Madrigueres, les desembocadures del Foix i la Bisbal, els Colls o el Parc del Garraf. **Un escenari marítim custodiat per l'inconfusible Massís del Garraf, que concentra l'essència d'una terra oberta,**

lluminosa i profundament arrelada al mar. Si hi ha un paisatge que simbolitza la nostra identitat purament mediterrània del Penedès, és, sens dubte, aquest: el Penedès que mira al mar.

EL PAISATGE FLUVIAL DE L'ANOIA I EL FOIX

Durant segles, l'aigua ha fet girar els molins paperers de la Vall del Bitlles i els fariners de les rieres de Pontons i de Marmellar —subsidiàries del Foix—, ha remullat torrents, gorgs i pèlags, ha donat vida a dolls i fonts com Les Deus i Les Dous i ha regat els horts que encara verdegen a les vores dels paisatges fluvials de l'Anoia i el Foix.

Aquest ús tan savi de l'aigua en moviment ha transformat el territori i ha deixat un patrimoni fluvial, industrial i humà que no s'entén com una suma d'elements aïllats, sinó com un conjunt viu de canals, rescloses, basses, safareigs, ponts, passeres, palanques i edificis amagats a la vora de cursos de rius i rieres que discorren silenciosos. Embolcallats per un paisatge de ribera ufanós, humit i ple de vida, el llegat d'elements industrials del Penedès fluvial encara es pot descobrir a través del Camí del Riu, a la Vall del Bitlles, del Centre d'Interpretació de l'Aigua, a Torrelavit o del Molí del Foix, a Santa Margarida i els Monjos. **Aquests escenaris fluvials doten el Penedès d'una identitat poderosíssima, sovint desconeguda, i ens obren pas per poder descobrir els corrents industrials del territori a través de la seva aigua.**

ELS BOSCOS

Més de la meitat del Penedès està cobert de bosc. Un paisatge purament mediterrani de pinedes i màquies, brolles amb garric i margalló, costers assolellats de natura salvatge i valls ombrívoles esculpides per l'aigua. Espais naturals com el Parc del Garraf, el Parc del Foix, o el Parc dels Talls, el Montmell-Marmellar o les muntanyes d'Ordal s'entrellacen amb vinyes, conreus de secà, oliveres, ametllers, marges de pedra seca, ermites solitàries, construccions defensives i camins de bast, en un mosaic agroforestal que ha estat conreat, treballat i habitat al llarg dels segles. El bosc, lluny de ser un espai marginal, ha estat sempre un escenari més de la vida penedesenca. Font de recursos, ha acollit oficis tan antics com el de carboner, llenyataire o pastor. Però també ha estat un espai carregat de simbolisme dins l'imaginari col·lectiu: les seves coves i avencs han servit d'amagatall, refugi o espai sagrat, i encara avui hi ressonen llegendes sobre bandolers, bruixes i ànimes errants.

DESCOBREIX ELS 7 CIMS

CONEIX ELS MIRAVINYA

El Penedès només revela la seva veritable essència quan es contempla a través de la riquesa de tots els seus paisatges: una terra indomable i fecunda, modelada pel pas del temps i pel gest persistent de generacions que l'han conreat, estimat i defensat amb les pròpies mans. Un entramat mil·lenari de vinya entre camins, rieres, boscos, marges de pedra seca, castells que s'alcen sobre turons i masies amb segles d'història. Una terra de mil contrastos, forjada a foc lent amb l'esforç i la perseverança d'aquells qui la treballen, la custodien i la transformen en vi. **Un paisatge. Mil formes de viure'l.**

10 RAONS PER NO PERDRE'T EL PAISATGE DEL PENEDÈS

Busquis el que busquis, el Penedès t'obre les portes per descobrir els seus mil i un paisatges, amb la vinya com a fil conductor d'un territori vitivinícola amb més de 2.700 anys d'història. El Penedès és la vinya de Catalunya, una pell viva, sembrada d'esforç i d'orgull, bressol de vins i escumosos que són també l'origen d'una gastronomia que alimenta l'ànima. Des de les aigües que travessen aquest país fins a l'horitzó blau del mar, cada racó del Penedès amaga racons i paratges singulars. Gaudeix d'un clima mediterrani, recorre'l en cotxe, respira'l a peu o amb bicicleta, i no deixis mai de mirar cap a Montserrat. Deixa't portar pels colors, pels contrastos, pel plaer pur de recórrer, gaudir, relaxar-te i viure en aquesta terra. No t'ho miris de lluny.

1. Mil i un paisatges

Tenim de tot i ben a tocar. El Penedès és un mosaic viu de paisatges. N'hi ha tants com maneres de mirar. Tants com moments per viure. Tants com motius per tornar.

2. La força de la vinya

Fins allà on t'arribi la vista, hi veuràs ceps. La vinya marca el ritme del temps, el color de les estacions, la nostra manera de fer, de parlar, de ser. És impossible entendre el Penedès sense la vinya.

3. 2.700 anys de patrimoni vitivinícola

Un dels primers signes de la domesticació de la vinya a la península ibèrica està aquí, al Penedès. Aquest és el bressol d'una cultura mil·lenària que ha travessat imperis durant generacions. Pocs territoris són capaços de contenir 2.700 anys de paisatge i patrimoni vitivinícola en una copa de vi.

4. El clima mediterrani

El clima penedesenc és capaç de modelar caràcters, conreus i maneres de viure. Ens regala hiverns suaus, estius plens de vida, les marinades i una llum que ho transforma tot. Si hi ha un clima que convida a quedar-s'hi, aquest és el mediterrani.

5. La millor gastronomia del món

Els vins, les bombolles, l'oli, el préssec d'Ordal, el Gall del Penedès... Tot neix aquí. Des de la fonda més humil fins a la taula més refinada, menjar al Penedès és entendre el seu paisatge des d'una cuina sincera, pagesa, creativa, honesta, que emociona per la seva senzillesa i la seva veritat. Cuina de fonda, de casa, de festa.

6. El mar, el mar!

El Penedès és mediterrani. El mar és el seu final natural, el seu mirall, el seu horitzó. Des de qualsevol punt elevat, el pots veure brillar. Hi és present, encara que no el vegis: en l'aire, en la llum, en el batec profund d'aquesta terra oberta.

10 RAONS PER NO PERDRE'T EL PAISATGE DEL PENEDÈS

7. L'aigua és vida

Allà on hi ha aigua, hi ha vida. I aquí, l'aigua ha modelat racons inesperats i bells. L'aigua ha mogut molins, ha fet créixer horts i ha esculpit paisatges fluvials únics, petites joies naturals enmig del mosaic de vinyes. És patrimoni natural, cultural i emocional. Seguir-ne el rastre és descobrir un Penedès diferent, íntim i sorprenent.

8. Recorre el Penedès a vista d'ocell

Només quan t'atures i aixeques la vista entens de debò el paisatge. Un dels millors llocs per llegir els contrastos dels paisatges del Penedès són els balcons naturals, un seguit de cims i miradors privilegiats que conviden a aturar-se, observar i entendre el territori des de la calma i la distància. Perquè el Penedès també es pot viure des de les altures.

9. No deixis mai de veure Montserrat

Hi ha un sentinella que sempre vetlla el paisatge. Tothora, imponent a l'horitzó. Estiguis on estiguis del Penedès, Montserrat és un símbol espiritual, un punt de referència constant. És brúixola, refugi visual i memòria compartida. Una silueta que ens recorda d'on venim i cap a on volem anar.

10. Com el Penedès no hi ha res!

La força d'un paisatge que ho té tot. Una terra dibuixada per la natura i esculpida amb paciència per generacions que l'han treballada, cuidada i estimada. Un territori que no es pot entendre només amb la mirada: cal recórrer-lo, tastar-lo, beure-se'l. Però sobretot, cal viure'l. Vine. I descobreix com n'és de senzill ser feliç aquí.

CLAIMS

Penedès. Mil maneres de viure'l

Penedès. Tants paisatges com maneres de mirar

Penedès. Un paisatge. Mil formes de viure'l

Penedès. El paisatge que no s'acaba

Penedès. Tants camins per perdre't. Tants paisatges per trobar-te

Penedès. El paisatge inesgotable

10 PAISATGES ICÒNICS DEL PENEDÈS

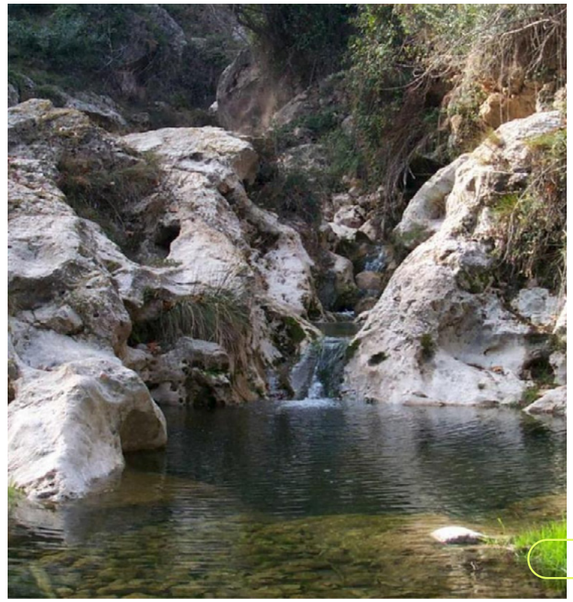

1

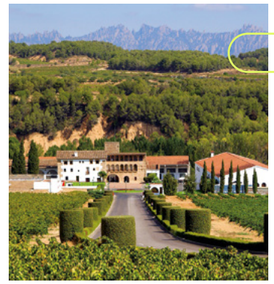

2

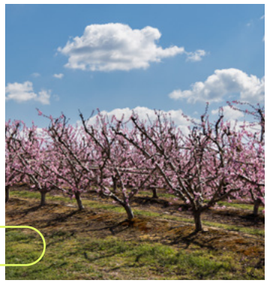

3

4

5

6

7

8

9

10

1. L'ermita de Sant Miquel al Montmell
2. El conjunt monumental de Castellet des del Pantà de Foix
3. Paisatge agroforestal
4. La natura càrstica del Parc del Garraf
5. La façana marítima
6. El paratge natural de les Dous
7. Paisatge vitícola tradicional amb Montserrat al fons
8. Camp de presseguers
9. La Vall de Mediona
10. Les vistes des dels Miravinya

CONCEPTES CLAU

Tots els territoris tenen un paisatge associat, però al Penedès tenim un dels paisatges mediterranis més excepcionals del món: immensament viu, radicalment divers, autèntic i profundament arrelat a la nostra identitat. No parlem només d'allò que veiem, sinó d'allò que ens defineix i ens fa ser qui som. I n'estem molt orgullosos.

Per això, **quan parlem dels paisatges del Penedès hem de parlar de:**

EL PAISATGE VITIVINÍCOLA — LA FORÇA IDENTITÀRIA DE LA VINYA

Hem de parlar de la vinya com a columna vertebral del paisatge, dels marges de pedra seca i les barraques que l'expliquen, de les mans que, generació rere generació, han sabut llegir la terra i transformar-la en cultura líquida. La nostra és una manera de viure indestriable del paisatge vitivinícola, un paisatge que es cultiva, es verema i es beu. I n'estem molt orgullosos.

— Paisatge construït per la pagesia: ceps ordenats al relleu, camins de bast com a nexe, masies i cellers.
— Paisatge d'arrelament: la vinya com a connexió entre persones i territori, entre passat i futur.
— Paisatge cultural i patrimonial: arquitectura agrícola, rutines ancestrals, tradició, patrimoni immaterial vinculat al conreu.
— Paisatge simbòlic: la vinya com a metàfora de persistència, de cicle.

ELS BOSCOS — EL PULMÓ VERD DEL PENEDÈS

El bosc és el pulmó verd del Penedès, però també el refugi de la tradició oral del territori que durant segles ha explicat històries de bandolers i contrabandistes, i llegendes de bruixes i ànimes errants. Entre pins, margalls, barraques d'antics carboners, i la silueta de castells i ermites s'hi amaga el Penedès més salvatge.

— Paisatge agroforestal: mosaic de vinya, olivera, cereal, ametller, presseguer, bosc, margall, on l'activitat humana i la natura han conviscut durant segles.
— Paisatge històric: antics oficis com el de carboner, llenyataire o pastor, construccions populars i empremtes de vida rural.
— Paisatge simbòlic: espai sagrat i temut, font de mites, llegendes i històries.
— Paisatge com a element de resistència: refugi natural, de llibertat i de memòria. La natura que no s'ha deixat domesticar.

LA FAÇANA MARÍTIMA — EL PENEDÈS QUE MIRA AL MAR

Hem de parlar de viles marineres, fars i cales amagades, casetes de pescadors, l'empremta del modernisme, espais naturals, ports oberts al món, passeigs marítims banyats de llum i la memòria d'aiguardents, malvasies i estiuejants il·lustres. El Penedès que toca el mar és acollidor, lluminós i profundament mediterrani. I n'estem molt orgullosos.

— Paisatge com a porta d'entrada al món: els ports, el comerç, la relació històrica amb la Mediterrània.
— Paisatge construït per la cultura marinera: cases de pescadors, fars, oficis mariners.
— Paisatge com a escenari del fenomen de l'estiueig: època modernista, els passeigs marítims, el llegat de la burgesia barcelonina.
— Paisatge amb tradició vinícola i comercial: la malvasia de sitges, els aiguardents, les rutes marítimes.
— Paisatge natural i protegit: espais litorals com Les Madrigueres o el massís del Garraf.

EL PAISATGE FLUVIAL DE L'ANOIA I EL FOIX — L'AIGUA QUE HA MOGUT EL PENEDÈS

Hem de parlar de rieres que han fet girar molins, de gorgs amagats, fonts que brollen amb força i una xarxa de camins d'aigua que travessen el paisatge. Antics molins, paisatges humits i camins d'aigua que conserven la memòria d'un Penedès industrial, amagat però immensament poderós.

— Paisatge modelat per la força de l'aigua: rieres, rierols, torrents i pèlags que han marcat el relleu i la vida del territori.
— Paisatge amb un gran patrimoni industrial: molins paperers i fariners, rescloses, canals i edificis que expliquen una altra cara del Penedès.
— Paisatges de ribera: vegetació exuberant, vida salvatge, espais frescos i ombrívols.
— Paisatge vinculat als oficis: moliners, rentadores, hortolans, gent de riu que ha viscut al ritme de l'aigua.

UNA PLANA INFINITA, OBERTA AL MAR I EMMARCADA PER MUNTANYES — AMFITEATRE NATURAL

Hem de parlar d'un paisatge que s'estira cap al mar. D'una plana oberta abrigada per serres, cims i talaies naturals. El Penedès és amfitrió d'horitzons infinits, un espai de transició i harmonia on tot es connecta: la vinya amb la muntanya i el mar, el cel amb la terra.

— Montserrat com a símbol d'identitat: sempre visible, la seva presència guia i orienta físicament i espiritual.
— Paisatge de contrastos: plana i muntanya, conreu i bosc, natura i patrimoni.
— Paisatge escènic: miradors naturals, corriols i talaies des d'on contemplar tota l'ànima del Penedès.

Res del que és avui el Penedès es pot entendre sense el fil tens, obstinat i persistent de la seva història. En poques terres la història ha estat tan inseparable del lloc com aquí, on espai i temps han confluït amb una intensitat singular i s'han entrellaçat de manera indissociable. No es pot entendre la història del Penedès sense el lloc que ocupa al mapa, ni la seva geografia sense el rastre profund que hi han deixat els qui l'han travessat, defensat i habitat —i que, alhora, han estat part activa i testimoni dels grans esdeveniments de Catalunya.

Visitar el Penedès és, abans que res, endinsar-se en un territori històric amb identitat pròpia, fruit d'una trajectòria col·lectiva i profunda, una història escrita a moltes mans i al llarg dels segles amb un únic propòsit comú: la voluntat persistent de ser.

HISTÒRIA

Relat temàtic

UN TERRITORI AMB ARRELS PROFUNDES

Com a territori, el Penedès no es pot entendre només a través dels seus límits administratius. El territori que avui anomenem Gran Penedès —l'Alt i Baix Penedès i el Garraf— és una realitat històrica, forjada no només per la seva posició geogràfica, sinó pel pas constant de civilitzacions que l'han travessat, habitat i transformat al llarg dels segles.

Des de temps immemorials, el Penedès ha estat frontera, cruïlla i lloc de pas. La seva situació estratègica, entre les grans urbs de Tàrraco i Barcino, no només l'ha definit físicament, sinó que ha generat una riquesa humana, social i cultural extraordinària al llarg de tota la seva història. És per això que, aquí, la idea de territori supera qualsevol divisió administrativa o frontera política. **El Penedès s'ha construït sobre una història comuna i unes arrels profundes, territorials, culturals i socials, que es mantenen vives encara avui. I és aquest exercici col·lectiu de persistència i consciència històrica el que ha forjat una identitat pròpia, capaç de captivar a qui s'hi endinsa i de projectar al món una manera única d'entendre la vida.**

ELS ORÍGENS

Des del neolític, el Penedès sempre ha estat una terra habitada. Però és amb l'arribada dels cossetans, una de les tribus ibèriques, que el territori esdevé una xarxa articulada de nuclis amb capacitat de producció, organització i intercanvi, i un dels enclavaments estratègics dins l'horitzó mediterrani.

D'entre tots els vestigis d'aquest passat ibèric, dos espais s'alcen com a fonaments incontestables del relat històric penedesenc, tant pel que simbolitzen com pel que han significat en la construcció de la nostra identitat.

El jaciment ibèric de la Font de la Canya, a Avinyonet del Penedès, és clau no només per al Penedès, sinó per a la història del país. El conjunt de pinyols de raïm més antic de Catalunya, juntament amb àmfores, sitges i restes d'intercanvis comercials amb la resta de pobles de la Mediterrània, representen el registre vinícola més antic documentat fins avui al territori. És aquí on neix la cultura de la vinya i el vi al Penedès. Visitar el jaciment i el seu centre d'interpretació significa, en essència, descobrir el moment exacte en què el Penedès es comença a escriure com a territori vinícola i ens fa partícips del naixement d'una identitat pròpia que encara avui modela el nostre paisatge, la nostra economia i la nostra manera de viure.

El Conjunt Monumental d'Olèrdola és un dels enclavaments arqueològics més representatius de l'evolució històrica del Penedès. Ocupada des de l'edat del bronze i reutilitzada per ibers, romans i senyors feudals, ha estat al llarg dels segles centre de poder, lloc de defensa i símbol d'identitat. Situat en un punt estratègic i imponent damunt la plana penedesenca, Olèrdola domina el territori i esdevé el mirador per excel·lència del paisatge que és, alhora, escenari i protagonista de la història del Penedès. Cap altre lloc condensa amb tanta força la continuïtat d'una identitat construïda sobre la defensa del territori, l'organització col·lectiva i la capacitat de mirar més enllà del seu temps.

La Font de la Canya i Olèrdola, juntament amb altres jaciments repartits per tot el territori, com ara la Ciutadella ibèrica de Calafell, formen un mosaic d'antics pobladors i formes de vida que donen força a la teoria del jaciment únic: el Penedès no es defineix per un conjunt de restes aïllades, sinó per una constel·lació d'assentaments interrelacionats que expliquen un mateix relat històric. **Si cadascun d'aquests vestigis ens obre la porta als engranatges d'una civilització, una forma d'organització o una manera d'habitar el territori, el Penedès es revela com el gran escenari d'una història mil·lenària que encara avui es pot trepitjar, descobrir i reviure.**

TERRA DE PAS: LA ROMANITZACIÓ

Amb l'arribada de l'Imperi Romà, el món es connecta. Allò que ja era un territori organitzat, amb nuclis articulats i rutes d'intercanvi establertes, esdevé una peça clau dins la nova lògica imperial. La prova més visible és la Via Augusta, la gran artèria de l'Imperi romà, que travessava la península Ibèrica de nord a sud i passava pel cor del Penedès. Per aquesta via no hi circulaven només mercaderies, sinó també coneixements, costums, noves idees i formes d'organització. Per això, caminar, pedalar o circular per trams del gran camí de l'Imperi és seguir la petjada de les tropes romanes, recórrer una columna vertebral que va unir pobles i va articular el territori com poques altres infraestructures han fet. El seu traçat no és casual, sinó el resultat d'una decisió política i logística de primer ordre dins l'engranatge romà. El Penedès ofereix el que l'Imperi necessita: el pas natural entre Tàrraco i Barcino, un espai estratègic, transitable i amb potencial agrícola.

Amb la romanització, els poblats ibèrics es transformen, els espais de producció s'adapten, els nuclis s'obren a nous models de vida pública, i el territori s'integra en una nova lògica, però sense perdre la seva vocació comercial i agrícola. I encara avui, més de dos mil anys després, la manera com ens movem, ens relacionem i mirem cap al futur segueix, en el fons, aquella mateixa empremta antiga. Per això, **recórrer allò que un dia va ser la Via Augusta és, en essència, posar els peus**

sobre la història d'un territori que sempre ha sabut on va, perquè mai ha deixat de saber d'on ve.

RECORREGUTS DE LA VIA AUGUSTA

L'EDAT MITJANA

Amb la caiguda de l'Imperi Romà, res s'atura. Canvien els poders i el territori es reorganitza. En plena línia de xoc entre el món cristià i al-Àndalus, el Penedès esdevé part de la Marca Hispànica, la franja fronterera impulsada pels comtats carolingis per contenir l'expansió musulmana. Aquest paper fronterer marca profundament el paisatge i la societat. Conjunts monumentals com el de Castellet i la Gornal, amb la seva silueta dominant damunt mateix del pantà de Foix, o el de Sa Roca a Sant Martí Sarroca, enclavat damunt un esperó rocallós amb unes vistes meravelloses de la plana penedesenca, són punts imponents de resistència i poder en una terra molt disputada. Castells com el de Subirats, Gelida, Penyafort, Calafell, el Castellot —que també formaven part de la Marca Hispànica— són construccions majestuoses que ofereixen vistes panoràmiques del Penedès a vista d'ocell des d'on és fàcil reviure l'època medieval i imaginar com era el territori en temps de cavallers i senyors feudals.

RUTA CASTELLS DE MARCA

Al seu voltant, l'església i la noblesa hi articulen parròquies i pobles que modifiquen l'organització del territori. La cristianització no només hi posa creus, sinó que hi posa ordre, consolida espais, uneix comunitats i estructura una nova realitat territorial perfectament recognoscible avui en dia en recórrer molts dels carrers dels nostres pobles i viles.

A mitjan segle XI, Mir Geribert, l'autonomenat "príncep d'Olèrdola", desafia el poder comtal i reclama l'autonomia d'aquest territori de frontera. El seu alçament no triomfa, però deixa una empremta clara: el Penedès vol tenir veu pròpia.

Aquest esperit es materialitza, al segle XII, amb la fundació de Vilafranca del Penedès: una vila amb mercat, certs privilegis, estructura pròpia i vocació de centralitat pensada per organitzar el territori, canalitzar l'activitat econòmica i assentar un model basat en pobles i viles estables. Són ser molts els reis catalans que afavoreixen la vila amb privilegis i també amb les seves visites. Un d'ells és Pere el Gran, que ve a morir a Vilafranca després de posar-se malalt a l'hospital dels Cervelló, a Olesa de Bonesvalls, un dels hospitals medievals més ben conservats de Catalunya, per on passava el camí reial que venia de Barcelona.

Un altre esdeveniment que va marcar el caràcter de la gent i l'esdevenir del país i, per tant, també del Penedès, és la Guerra de Successió, que a Catalunya va culminar amb la capitulació de Barcelona l'11 de setembre de 1714. Al Penedès, emmarcades dins de la Ruta 1714, s'hi troben dues viles cremades, que durant la guerra van patir saquejos i morts indiscriminades per atemorir la població per part de les tropes borbòniques: Sant Quintí de Mediona i Sant Martí Sarroca.

És entre els carrers d'aquests pobles, però també de les viles, parròquies i castells del tot el territori penedesenc, on neix el teixit social —viu, orgànic i persistent— que encara avui sustenta la identitat i l'estructura del Penedès modern. Un relat de lectura obligatòria que no s'entén només llegint-lo: cal trepitjar-lo, escoltar-lo i descobrir-lo allà mateix on va tenir lloc.

LA MODERNITAT

No es pot entendre el Penedès d'avui sense recórrer el rastre profund que hi ha deixat la vinya. No només ha modelat el paisatge: n'ha forjat també el caràcter.

És al llarg del segle XIX, quan el cereal que durant segles havia dominat la terra cedeix pas a la vinya, que comença a estendre's com un mantell sobre els mateixos masos, camins i marges de pedra seca que avui dia podem anar descobrint en

ITINERARIS DE MEMÒRIA DEMOCRÀTICA

recórrer el paisatge vitivinícola. I amb aquesta expansió, el territori s'especialitza, reorganitza la seva economia i, sense saber-ho encara, comença a escriure una nova etapa de la seva història col·lectiva. Grans cellers com Codorniu —amb l'esplendor arquitectònica modernista de Puig i Cadafalch com a emblema— no només simbolitzen la prosperitat d'aquesta època: ens expliquen que va ser aquí, entre aquestes quatre parets on es va elaborar el primer xampany de tot l'Estat espanyol.

Però el progrés no ve sol. Paral·lelament al desenvolupament vitivinícola, la industrialització penetra també en altres sectors estratègics del territori. A les conques fluvials del Foix, de l'Anoia, i sobretot del Bitlles, proliferen els molins paperers i alguns de fariners, que aprofiten l'energia hidràulica per mecanitzar la producció. Aquests molins, alguns d'ells visitables avui dia, esdevenen focus d'innovació i activitat econòmica. La indústria paperera no només contribueix a la diversificació de l'economia penedesenca, sinó que també connecta el territori amb les xarxes comercials i culturals del país, en un moment en què el paper és fonamental per a la premsa, l'educació i l'administració.

És en aquesta època de bonança, que els propietaris agrícoles, comerciants i burgesos adinerats comencen a encarregar construccions que seguieixen les tendències arquitectòniques del moviment cultural que s'estableix en aquell moment a Catalunya: el modernisme. L'Arboç, Vilafranca del Penedès, Sant Sadurní d'Anoia, o Gelida són testimonis directes que conviden a endinsar-te en el Modernisme català de l'època. En aquest mateix context, cal fer una mirada cap a la costa, on viles com Sitges i Sant Pere de Ribes, experimenten un altre fenomen destacat: el retorn dels indians —emigrants que havien fet fortuna a Amèrica i tornaven al país natal. Amb ells, arriben no només capitals que es materialitzen en aquestes grans mansions i jardins exòtics, sinó també nous estils de vida, gustos culturals refinats i una empenta econòmica que ajuda a modernitzar les poblacions costaneres. Aquests personatges, amb la seva influència social i econòmica, contribueixen a fer del Penedès un territori encara més obert i dinàmic.

Però a finals de segle, un insecte petit, silenciós i letal —la fil·loxera—, arriba com una ombra des d'Amèrica i mata les vinyes europees atacant el més invisible: les arrels. En pocs anys, el paisatge penedesenc s'asseca, l'economia rural s'esfondra i milers de famílies veuen trontollar el seu futur. Però mentre altres territoris, ferits de mort, abandonen la vinya, el Penedès persisteix i reacciona amb una determinació tenaç. S'engega una reconversió radical del sistema agrari. S'introdueixen els peus americans, resistents a la plaga, però també una nova manera d'organitzar-se: cooperatives, sindicats i moviments col·lectius comencen a posar nom i força allà on només hi havia silenci i incertesa.

Cada verema, Sant Sadurní d'Anoia reviu aquest episodi amb la Festa de la Fil·loxera, una celebració que encén els carrers amb balls populars, bèsties folklòriques, foc i pólvora. Allà on un dia la desesperança gairebé fa perdre les arrels, avui esclata la força d'un poble que en va aprendre a renéixer. Així doncs, a principis de segle XX, la vinya torna a brotar. I amb ella, una manera de viure. D'aquest impuls neix el moviment rabassaire, que porta al centre del debat la dignitat de la pagesia i la lluita pel dret a la terra. Però, un cop més, la història torna a sacsejar el territori. Amb la Guerra Civil el país s'atura i cau en un període fosc de gairebé quaranta anys de dictadura. El Penedès paga car el seu compromís social i polític: represàlies entre pagesos i terratinents, exilis forçats i silencis que encara viuen a les parets dels refugis antiaeris del Vesper de la Gloriosa o en la veu dels testimonis recollits als Centres de Memòria Històrica.

Però malgrat tot, el fil **no trenca i el territori consolida una manera d'estar al món: arrelada, resistent i col·lectiva. Una manera profundament penedesenca de viure la terra.**

10 RAONS PER NO PERDRE'T EL PATRIMONI HISTÒRIC DEL PENEDÈS

El patrimoni del Penedès no és un conjunt de pedres. És tot allò que hem construït, defensat i preservat al llarg dels segles. És el rastre profund d'un poble que ha estat bressol de civilitzacions, frontera i lloc de pas.

Castells que han resistit batalles, masies que han acollit generacions, camins que uneixen pobles i vinyes centenàries que narren segles de patrimoni vitivinícola. Però també, construccions oblidades, vestigis antics i històries que no surten als llibres, que encara sostenen la nostra identitat. **El patrimoni del Penedès s'ha de trepitjar, escoltar i viure. Entendre d'on venim, qui som i per què som així. No ens cal inventar res: el relat ja hi és. Escrit a les pedres dels castells, als marges de pedra seca, a les veus dels avis i als gestos de la gent que hi viu. És un relat propi, honest, insubornable. Fidel a les seves arrels. Que ens interpel·la a conservar-lo, a estimar-lo, a continuar-lo.**

1. Olèrdola: ibers, romans i senyors feudals

Hi ha pocs indrets a Catalunya on conviuen en un mateix espai empremtes ibèriques, romanes i medievals. Pujar dalt de tot d'Olèrdola és descobrir la talaia mil·lenària per excel·lència des d'on el Penedès s'ha defensat, organitzat i projectat al llarg dels segles.

2. 2.700 anys de patrimoni vitivinícola

Un dels primers signes de la domesticació de la vinya a la península ibèrica està aquí, al Penedès. Aquest és el bressol d'una cultura mil·lenària que ha travessat imperis durant generacions. Pocs territoris són capaços de contenir 2.700 anys de paisatge i patrimoni vitivinícola en una copa de vi.

3. Tots els camins porten a Roma

Entre Tàrraco i Barcino, el Penedès va ser lloc de pas durant la romanització. Mercaderies, tropes i idees es movien amunt i avall per la Via Augusta, la gran artèria de l'Imperi romà que travessava el cor del Penedès i que encara avui pots recórrer a peu o en bicicleta.

4. Terra de castells

Elevats, imponents i visibles des de molts punts del territori, la xarxa de castells del Penedès és senyal de poder, de resistència i de control. Fortificacions, muralles i castells de totes mides han vigilat fronteres, han defensat causes més o menys nobles i han estat casa de comtes i senyors feudals.

5. Ermites, esglésies i monestirs

A vegades cal mirar amb ulls nous allò que fa segles que ens observa. Escampats com llavors damunt del paisatge, les ermites, esglésies i monestirs del Penedès són testimoni de tota una època que encara ressona entre les seves parets, amb campanars que alcen la mirada al cel i capitells que expliquen històries de fa més de mil anys.

6. Patrimoni invisible, memòria imprescindible

Hi ha personatges sense estàtues i construccions oblidades que un dia van ser refugi. Hi ha vestigis antics que s'intueixen enmig de cases i carrers. Llegendes que no surten als llibres, però que encara circulen entre converses de veïns. Aquest també és el nostre patrimoni. Un Penedès que només es pot descobrir quan t'allunyes dels camins més transitats, quan t'hi acostes amb curiositat i escoltes amb respecte.

10 RAONS PER NO PERDRE'T EL PATRIMONI HISTÒRIC DEL PENEDÈS

7. La terra, per a qui la treballa

El Penedès no només s'ha conreat: també s'ha defensat. Al llarg del segle XX, rabassaires, sindicats, cooperatives i moviments socials van convertir el treball de la terra en bandera, donant veu a qui no en tenia.

8. El Penedès, l'última resistència de Barcelona

El gener de 1939, el Penedès va defensar els cels catalans fins a l'últim moment i va ser l'últim reducte de resistència quan tot s'enfonsava. Coneix l'última llum de la República al CIUDEB i al CIARGA.

9. Els BCILs i els BCINs

Al Penedès, el patrimoni no es mesura només en monuments majestuosos. Es mesura en tot allò que ha sabut resistir: una masia entre vinyes, un forn antic, un molí en silenci, un celler cooperatiu, una ermita romànica, un tros de muralla. Els béns culturals d'interès local i Nacional són els noms propis d'un país petit amb un patrimoni històric molt gran.

10. Allò que només pot passar aquí

Hi ha històries que només poden passar aquí. Una memòria viva que no es pot copiar, ni traslladar, ni uniformitzar. Perquè el que passa aquí, només pot passar aquí. No deixis que t'ho expliquin. Escriu la teva pròpia història.

CLAIMS

Penedès. Mil maneres de viure'l

Penedès. No cal anar lluny per descobrir grans històries.

Penedès. Una història. Mil formes de viure-la.

Penedès. Tot el que només ha passat aquí.

Penedès. Sempre ha sabut on va, perquè mai ha deixat de saber d'on ve.

Penedès. La història inacabable.

Penedès. Un passeig per la història.

ELS RASTRES VIUS DELS ORÍGENS

1

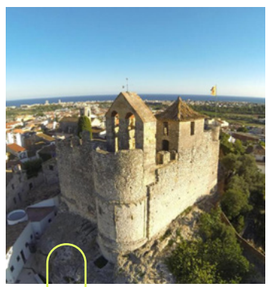

2

3

4

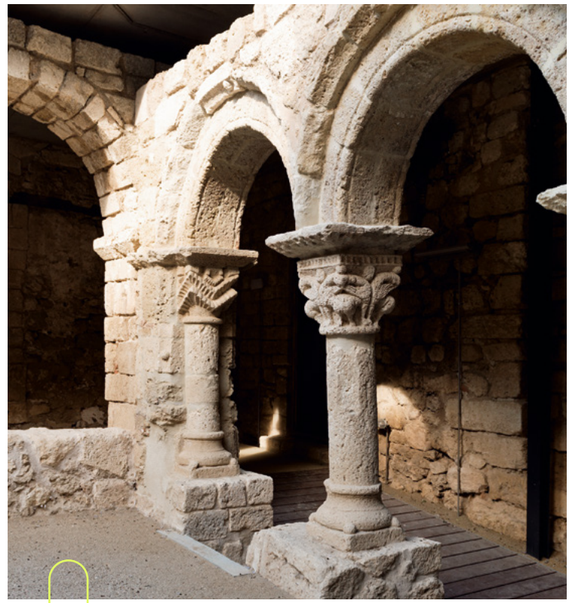

6

7

8

9

10

ELS RASTRES VIUS DELS ORÍGENS

- Jaciment ibèric de la Font de la Canya (1)
- Museu d'Arqueologia de Catalunya a Olèrdola
- Puig del Cocodril
- Ciutadella Ibèrica de Calafell (6)

ELS RASTRES VIUS DE LA ROMANITZACIÓ

- Vil·la romana d'Adarró
- Via Augusta
- Vil·la romana de La Verna (7)

ELS RASTRES VIUS DE L'EDAT MITJANA

- El Castellot
- Castell de Penyafort, Subirats, Gelida, Ribes i Calafell (8)
- Claustre de Sant Francesc
- Monestir romànic de Sant Sebastià dels Gorgs (10)
- Basílica de Santa Maria (4)
- Conjunt Monumental de Sa Roca

ELS RASTRES VIUS DE LA MODERNITAT

- Arquitectura modernista de l'Arboç, Gelida, Vilafranca i St. Pere de Ribes (9)
- Museu del Cau Ferrat
- Masia d'en Cabanyes
- Can Papiol
- Casa Barral
- CIARGA (Centre d'Interpretació de l'Aviació Republicana i la Guerra Aèria) i CIUDEB (Centre d'Interpretació Última Defensa de Barcelona)
- El Forn Exposició Rural
- Les Cases d'Indians de Sitges
- VINSEUM, Museu de les Cultures del Vi de Catalunya
- Museu Pau Casals (3)

CONCEPTES CLAU

Tots els territoris tenen la seva història. Al Penedès, la història i el territori són indestriables. El pas del temps ha quedat escrit en molts dels seus elements.

Quan parlem del paisatge històric del Penedès, parlem d'un territori mil·lenari que ha estat escenari i protagonista dels grans relats de la història de Catalunya. Parlem de com cada etapa històrica ha deixat una empremta física, humana i cultural que encara configura la nostra manera de ser. I n'estem molt orgullosos.

Per això, **quan parlem de la història i el patrimoni del Penedès, hem de parlar de:**

ELS ORÍGENS — EL BRESSOL D'UNA IDENTITAT

Hem de parlar de pobladors ibèrics, de jaciments com la Font de la Canya o Olèrdola que ens mostren clarament el primer batec d'un territori que ja s'organitzava, produïa i intercanviava. Hem de parlar d'un mosaic d'assentaments que, junts, dibuixen el mapa del primer Penedès.

LA ROMANITZACIÓ — TERRA DE PAS: LA VIA AUGUSTA

Hem de parlar de la Via Augusta i de com el seu traçat va transformar el territori. Hem de parlar del gran eix que va vertebrar el territori, de les seves pedres trepitjades per legions, comerciants i idees que van transformar el món. Un territori que va ser terra de pas i que, precisament per això, avui convida a quedar-s'hi.

L'EDAT MITJANA — TERRA DISPUTADA, TERRA ORGANITZADA

Hem de parlar dels castells, de parròquies i monestirs que van modelar pobles i estructurar el territori. Hem de parlar de la Marca Hispànica, de la fundació de Vilafranca, de senyors que reclamaven autonomia i d'un paisatge medieval que va ser escenari de resistència, però també d'identitat.

LA MODERNITAT — L'EXPANSIÓ DE LA VINYA

Quan la vinya pren el protagonisme al segle XIX, el paisatge canvia per sempre. Hem d'explicar que masies, camins, pobles i parcel·les es redibuixen. La fil·loxera sacseja el territori, però el Penedès respon amb peus americans, cooperatives i una revolta agrària que posa nom i dignitat a qui treballa la terra. El Penedès modern és ple de vinya, però també de lluita. I n'estem molt orgullosos.

EL PATRIMONI — ELS RASTRES VIUS DE LA HISTÒRIA

Hem de parlar dels grans elements patrimonials, però també dels BCILs i BFILs, béns culturals d'interès local i nacional que també guarden dins seu les veus del passat. El patrimoni del Penedès és fet d'allò que es veu i d'allò que cal saber mirar.

IDENTITAT

Relat temàtic

Els trets identitaris que defineixen la gent del Penedès neixen del gest persistent, de l'ofici viscut, de l'herència assumida amb orgull. Són fruit d'una relació íntima amb el paisatge, de la cultura que es viu a totes les places i de la memòria que explica qui som i com ens hem anat construint, pas a pas, verema a verema, generació rere generació. El Penedès és una terra que no s'ha limitat mai només a existir dins d'un mapa, sinó que ha estat viscuda, estimada i defensada per la voluntat tenaç d'un poble que, al llarg dels segles, ha sabut fer del seu territori una causa i del seu caràcter una bandera.

El caràcter penedesenc és una manera de ser que només es pot comprendre quan el vius de ben a prop. El Penedès és qui ets quan hi ets. No te'l miris des de fora. No el provis d'entendre. L'has de viure.

LA VIDA AL PENEDÈS: ARRELS FONDES, ORGULL I SENTIMENT DE PERTINENÇA

Ser del Penedès no és només una qüestió històrica o geogràfica, sinó una manera profunda de relacionar-se amb la terra. Els penedesencs no només són els que viuen al Penedès: són tots els que l'estimen, l'habiten amb consciència i s'hi comprometen amb orgull.

Aquest vincle emocional amb el territori fa que molts decidim quedar-nos-hi, tornar-hi o no marxar-ne mai. Fa que hi creixin famílies, que s'hi consolidin projectes de vida, que es doni continuïtat als oficis tradicionals i que es mantinguin vives les tradicions i les formes de viure que han definit el Penedès des dels seus orígens.

L'arrelament genera pertinença. I la pertinença, orgull. Un orgull profund, compartit, que es manifesta en el fet de parlar del Penedès amb estima, de defensar-lo allà on calgui i de ser-ne, de la forma més autèntica i natural, els millors ambaixadors.

Hi ha un Penedès que no surt als mapes, però que és fàcil de percebre en les mirades còmplices entre veïns, en cada mà estesa quan cal ajuda, en els crits d'ànim que ressonen als camps i a les places. És el Penedès dels caps de setmana als ateneus, dels assajos que no s'aturen faci fred o calor, de les nits d'estiu amb cadires al carrer, dels pagesos que es troben pels camins i comentem com anirà la verema, de les diades a plaça plenes de gent compartint un únic sentiment, de la calma dels vespres als passejos marítims, de les converses que s'allarguen entre parades del mercat, de les festes populars celebrades a cada poble, de les mans que s'alcen a les confraries del peix, i d'aquells dinars de festa major que es transformen en sobretaules eternes.

Viure el Penedès és una manera d'habitar l'espai i el temps a la nostra manera, de construir des de l'arrel, de compartir des del cor, de sentir que res no és insignificant, que tot allò que fem, ho fem entre tots. No et quedis al marge: vine, descobreix, celebra, brinda. Viu el Penedès com un més.

EL PENEDÈS QUOTIDIÀ

mercats setmanals	corals	dinars populars
cafès de poble	bars de vins	locals d'assaig de colles
camins entre vinyes	comerços locals	castelleres
ateneus	winebars dels cellers	centres cívics
centres agrícoles	agrobotigues	

PENEDESENCS FINS AL MOLL DE L'OS

Al Penedès hi viuen persones que viuen amb passió allò que fan. Viticultors que coneixen cada cep com si fos part de la família. Artesans que treballen amb les mans i des del cor, amb una paciència que només s'aprèn estimant l'ofici. Cuiners que transformen productes de proximitat en records inesborrables que es desfan a la boca. Artistes i creadors que donen forma a la bellesa des del compromís amb la terra. Els oficis són formes d'expressar-se, de transmetre saviesa, de connectar amb qui arriba. Les portes s'obren amb naturalitat, el coneixement es comparteix sense pressa, el temps es mesura amb altres ritmes i l'experiència es viu des del vincle. **Però el que fa realment únic el Penedès no és només el que s'hi veu, es toca o es degusta. És qui t'ho mostra. Gent arrelada, apassionada, orgullosa. Ambaixadors naturals que no pretenen vendre't res, sinó convidar-te a viure-ho tot. Benvinguts. Passeu, passeu.**

TERRITORI D'ACOLLIDA

El Penedès ha sabut ser sempre terra de pas i de permanència. Una cruïlla de camins on la gent ha arribat amb somnis a la butxaca i, sovint, s'hi ha volgut quedar.

El Penedès mai demana d'on vens, sinó com t'hi vols implicar. La identitat penedesenca és ample, una xarxa viva que s'enriqueix amb cada nova veu, amb cada gest de col·laboració, amb cada projecte que arrela. Al Penedès tothom hi és benvingut. Qui estima la terra, la feina ben feta, la conversa a peu de carrer, el gest generós i la mirada honesta. Des de fa més de 2000 anys, hi ha sabors que han vingut de lluny i avui formen part de la nostra cuina, rituals que han crescut amb nosaltres, tradicions que han esdevingut pròpies. **Aquesta capacitat d'acollir, de fer sentir part d'un tot, és també part del nostre patrimoni. I és, sens dubte, una de les claus de la vitalitat i la riquesa humanes d'aquest territori. Tant se val si vens per un dia, una setmana o per quedar-t'hi per sempre. Sempre seràs benvingut i, sobretot, un dels nostres.**

VISITA EL MUSEU DEL FERROCARRIL

EL PARLAR DEL PENEDÈS

Diuen que parlem com vivim: amb naturalitat, amb orgull i amb autenticitat. La llengua és una expressió profunda de la identitat penedesenca. El català que es parla al Penedès, amb els seus trets dialectals específics, és una mostra viva de la riquesa cultural del territori. Aquesta manera de parlar, hereva de segles d'ús i d'intercanvis, conté

un imaginari propi, un humor carregat de complicitats i una musicalitat que ens delata. El català del Penedès és llengua de mercat i de vinya, de mar i de pescadors, de plaça i de festa major, de músics, pintors i mestres d'ofici, una expressió directa d'una manera pròpia de ser i de viure. **Viu-lo caminant entre vinyes, identifica'l a les converses dels cafès i en els brindis a la fresca, escolta'l a les parades del mercat, endinsa't en una llengua que només aquí té aquestes formes, aquests gustos i aquests colors.**

FORMES, GUSTOS I COLORS DEL PARLAR PENEDESENC

Natros i vatros	esturviar	l'electra
dingú	escarxofa	boi
teiatro	estisores	arcald
llombrigo	col·lègit	paiella
etivocar-se	goita!	indicció
istiu	pèlag	bora nit
mart	torreta	

L'ARGOT VITIVINÍCOLA

abocar caps	sarment	corronar
escabellar	espampolar	gotim
redolta	rabassa	carrolls

DESCOBREIX EL LÈXIC DEL PARLAR DEL PENEDÈS

LA RELACIÓ EMOCIONAL AMB EL PAISATGE

El paisatge penedesenc és una presència viva, persistent, gairebé íntima. Travessat per un fil conductor mil·lenari —la vinya—, al Penedès tenim un dels paisatges mediterranis més excepcionals del món: immensament viu, radicalment divers, autèntic i profundament arrelat a la nostra identitat. No parlem només d'allò que veiem, sinó d'allò que ens defineix i ens fa ser qui som. I n'estem molt orgullosos.

Hi ha qui sap l'hora només mirant com cau la llum sobre les vinyes. Qui reconeix les estacions pel color de les fulles dels ceps o l'olor que desprèn de terra després de ploure. Qui recórrer el mateix camí només per retrobar-se. El paisatge ens educa en l'atenció, en la lentitud, en el silenci. És mirall i refugi, amo de ritmes que no admeten presses, i mestre d'una bellesa que insinua. Els penedesencs no només vivim en aquest paisatge. El vivim. Hi arrelem amb força. L'habitem amb els sentits desperts i la voluntat de no deixar que es perdi. Perquè a més de natura, aquest entorn és identitat, memòria, llegat. És patrimoni emocional, cultural i vital. El Penedès és una terra que es travessa amb respecte, que es comprèn amb el temps i que es viu des d'una pertinença silenciosa però profunda. **Deixa't portar pels colors, pels contrastos, pel plaer pur de recórrer, gaudir, relaxar-te i viure en aquesta terra. No t'ho miris de lluny.**

LA IDENTITAT VITIVINÍCOLA

El món vitivinícola és el nucli cultural, econòmic i històric que ha vertebrat la identitat col·lectiva del Penedès des de fa més de 2.700 anys. La vinya ha dibuixat el paisatge amb la seva geometria viva i canviant, ha impregnat les festivitats populars amb el gust del most i del vi, ha donat forma a la gastronomia, a l'artesania i fins i tot a la llengua. És al voltant de la vinya que el Penedès ha après a mirar, a treballar, a celebrar i a narrar. I és des d'aquest vincle profund amb la terra que ha construït una identitat que no es limita a resistir, sinó que floreix i s'afirma amb orgull.

Aquesta identitat també es fonamenta en les varietats de raïm nostrades, úniques i inimitables. El xarel·lo, el sumoll i la malvasia de Sitges són patrimoni viu, raïms autòctons que no es troben enlloc més del món. El xarel·lo, espina dorsal dels nostres blancs, expressa com cap altra varietat la mineralitat i la força del nostre territori. El sumoll, gairebé extingit fa uns anys, és avui símbol de resistència, autenticitat i rusticitat. I la malvasia de Sitges, reconeguda pels antics comerciants de vi que feien parada als nostres ports per tastar-la, ha renascut per parlar-nos d'un llegat mediterrani carregat de matisos i història.

El món vitivinícola és el cor simbòlic d'un Penedès que no s'acaba mai de descobrir. És en el gest pausat de veremar a primera hora, en el silenci dens dels cellers històrics, en la mirada sàvia de qui observa un cep vell, on es condensa una manera d'entendre la vida. La vinya ens ha ensenyat a ser persistents, a entendre el valor del temps, a respectar els cicles, a cuidar el que és propi, i a estimar-ho i a defensar-ho amb una força inqüestionable. La vinya ens ha ensenyat gairebé tot el que sabem: que cal cuidar, esperar, confiar. Que hi ha fruits que només arriben quan el temps i l'esforç van a l'una. Que res que valgui la pena neix d'un dia per l'altre.

Trepitja-la. Olora-la. Verema-la. Tasta-la. I entendràs per què la vinya —i els nostres raïms autòctons— no només formen part del paisatge, sinó també de la nostra identitat.

LLEGAT CULTURAL DELS PERSONATGES IL·LUSTRES

El Penedès també s'explica a través dels seus personatges il·lustres. Homes i dones que, des de camps diversos, han contribuït a construir el relat col·lectiu d'aquest territori. Persones que han pensat el país amb mirada pròpia, que han defensat el territori quan calia alçar la veu, que han preservat la llengua com qui protegeix un tresor fràgil, que han donat forma —sigui amb paraules, idees, ciència, art o acció— al sentiment profund de pertinença. Són figures que han posat llum a la nostra història, que han sabut llegir el passat com qui obre un camí, que han fet visibles les arrels d'un poble i han enllaçat generacions a través del coneixement. Han posat nom a descobriments, han donat cos a idees que encara avui ens defineixen, han projectat el Penedès més enllà del seu horitzó natural, sense trencar mai el vincle amb la terra.

Gràcies a tots ells, avui podem recórrer aquest territori i descobrir-lo a través de tots els seus prismes: el patrimoni, la llengua, la ciència, l'art, la memòria, la cultura popular. Podem sentir-nos part d'una història compartida i mirar el Penedès amb orgull, amb molt d'orgull. Vine a trepitjar els escenaris que van inspirar Àngel Guimerà. Endinsa't als paisatges que van fer vibrar el violoncel de Pau Casals. Passeja pels carrers que van il·luminar Santiago Rusiñol. Visita la casa on Charlie Rivel va aprendre a fer riure el món. Un Penedès infinit a les teves mans.

10 RAONS PER NO PERDRE'T ELS TRETS IDENTITARIS DEL PENEDÈS

Busques autenticitat? No la trobaràs en postals, sinó en llocs que es viuen de veritat. El Penedès no és una marca ni un relat prefabricat: és una identitat construïda a foc lent, amb gestos quotidians, amb arrels fondes i amb una mirada oberta al món. Aquí, la manera de parlar, de treballar, de celebrar i de compartir forma part d'un mateix paisatge emocional. Si vols entendre què fa que el Penedès sigui únic, no et perdis tot allò que el fa ser com és.

1. Arrels fondes

Som hereus d'una manera de fer que ha passat de generació en generació. Oficis, tradicions, rituals i valors que no s'han desconnectat mai del territori.

2. Som i serem

Som del Penedès. Ho diem sempre i no ens en cansarem mai, perquè n'estem profundament orgullosos. Perquè ser d'aquí és una manera de ser i de fer. És una manera de mirar el món amb els peus a terra, la memòria viva i el compromís encès. I sí, ho serem sempre.

3. La vida quotidiana

Als mercats, als cafès, als camins de vinya, a les places i als ateneus és on es construeix, dia a dia, el nostre caràcter. La vida quotidiana és el cor de la identitat penedesenca: el que no surt a les guies, però que explica tot el que som.

4. Una terra que et convida a quedar-te

El Penedès ha estat sempre terra de pas, però sobretot de permanència. Sap acollir, escoltar, integrar. Aquí no importa d'on vens, sinó com hi vius. És una identitat que suma, que abraça i que s'enriqueix amb cada nova veu.

5. Un parlar que ens delata

El català del Penedès té una sonoritat pròpia, expressions úniques i una manera de dir les coses que connecta amb la manera com les vivim.

6. La força del paisatge

No es pot entendre la identitat penedesenca sense trepitjar el seu paisatge.

10 RAONS PER NO PERDRE'T ELS TRETS IDENTITARIS DEL PENEDÈS

7. La vinya, la senya d'identitat

La vinya ho marca tot: el ritme de les coses, el color de cada estació, les nostres festes, les paraules que fem servir i la manera com les diem. Ens ha ensenyat a treballar amb sentit, a esperar amb paciència, a cuidar allò que és propi. És impossible entendre els penedesencs sense la vinya i les tres varietats que només es poden trobar aquí: el xarel·lo, el sumoll i la malvasia de Sitges.

8. Els nostres grans ambaixadors

De Pau Casals a Àngel Guimerà, de Charlie Rivel a mil noms propis que han portat el Penedès al món. Persones que han pensat, creat, defensat i projectat aquesta terra amb talent i compromís. El seu llegat també és identitat.

9. Els invisibles

Per cada nom conegut, n'hi ha cent que no surten als llibres, però que sostenen el territori. Dones que han transmès cultura, pagesos que han mantingut el paisatge, mestres, voluntaris, veïns que fan poble cada dia. Sense ells, no seríem el Penedès que som.

10. Mil maneres de viure'l

Cada persona que estima aquesta terra et sabrà explicar, a la seva manera, què vol dir formar-ne part. Perquè hi ha tantes maneres de viure el Penedès com persones que l'habiten.

CLAIMS

- Penedès. Mil maneres de viure'l
- Penedès. Deixa't portar
- Penedès. Allò que ens fa únics
- Orgullosament penedesencs
- El Penedès és qui ets quan hi ets
- Penedès. Som i serem
- Penedès. Una identitat, mil maneres de viure-la
- Penedesenca. La nostra identitat
- Penedès. Més teu del que et penses
- Penedesencament
- Som del Penedès. I n'estem molt orgullosos
- Penedès. El cor dels penedesencs

10 PERSONATGES IL·LUSTRES

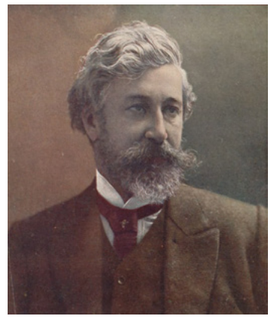
PAU CASALS

Nascut al Vendrell, és un dels músics catalans més universals. Mestre del violoncel i defensor dels drets humans, va fer de la música una eina de pau i de dignitat. El seu nom porta el Penedès a l'escenari mundial

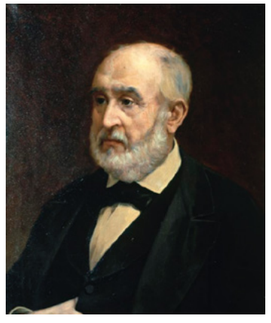
ÀNGEL GUIMERÀ

Fill de pare vendrellenc i de mare canària, va viure a la casa pairal dels Guimerà al Vendrell. Dramaturg, polític i poeta del Renaixement, va contribuir al ressorgiment de les lletres catalanes a finals de segle XIX

SANTIAGO RUSIÑOL

Pintor, escriptor i figura cabdal del modernisme català, va transformar el Sitges i el seu Cau Ferrat en un focus d'avantguarda artística i de llibertat creativa

MANUEL MILÀ I FONTANALS

Filòleg, erudit i escriptor de Vilafranca del Penedès, se'l considera un dels impulsors de la Renaixença i una figura clau per entendre el desenvolupament històric de la gramàtica catalana

EUGENI D'ORS

Escriptor i pensador fonamental del noucentisme català. Va morir a Vilanova i la Geltrú, on acostumava a estiuejar, però va ser enterrat a Vilafranca del Penedès, d'on procedia la família de la seva mare.

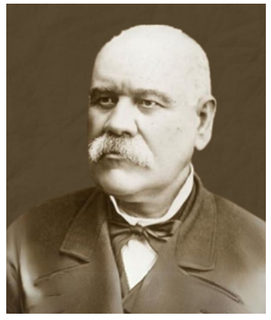
CHARLIE RIVEL

Nom artístic de Josep Andreu Laserre, nascut a Cubelles un dia de Sant Jordi, va ser un dels pallassos més cèlebres del segle XX

MIR GERIBERT

Autoanomenat Príncep d'Olèrdola, va ser el cap de la revolta d'una part de la noblesa catalana contra el comte de Barcelona Ramon Berenguer I

JOSEP RAVENTÓS

De la família Raventós, de Can Codorniu, va ser el primer en elaborar el primer vi escumós de l'estat espanyol

JOAQUIM SUNYER

Pintor i sitgetà de naixement, va ser un representant de l'estètica noucentista i fidel captador de l'essència catalana en els seus retrats i paisatges mediterranis

ELS 7 SAVIS

Manuel Raventós era un dels 7 savis, un grup de propietaris rurals de Sant Sadurní que van lluitar contra la fil·loxera, quan a finals del segle XIX aquesta plaga va arruïnar la viticultura penedesenca

CONCEPTES CLAU

Parlar de la identitat del Penedès és parlar d'un territori que no es defineix per un sol tret, sinó per un conjunt viu de vincles, pràctiques i valors compartits. No és una identitat imposada ni folklo-ritzada: la identitat penedesenca neix del territori, però sobretot, de la gent que el treballa, que l'ha-bita i que li dona sentit. Una xarxa viva, construïda amb gestos quotidians, sabers acumulats, llengua compartida, cultura popular i un paisatge que marca. I n'estem molt orgullosos.

Per això, **quan parlem de la identitat penedes-enca, hem de parlar de:**

LES ARRELS — LA VIDA QUOTIDIANA AL PENEDÈS

Hem de parlar de la vida tal com és. Del Penedès que no surt als mapes, però que es respira a cada plaça, a cada barra de bar, a cada tros de vinya. De les converses que comencen sense pressa, dels dissabtes de mercat, dels dinars que acaben a mitja tarda i dels vespres d'estiu amb cadires al carrer. La identitat penedesenca es viu en les coses petites, en la persistència dels oficis, en la força tranquil·la de les tradicions que es mantenen perquè encara tenen sentit.

SER DEL PENEDÈS — SENTIMENT DE PERTINENÇA

Hem de parlar d'una identitat viscuda amb orgull, que neix del vincle emocional amb la terra i amb la gent. No es tracta només d'on vius, sinó de com hi vius. El Penedès és de qui el cuida, el defensa, el parla i el celebra. La pertinença no és un dret heretat, és una actitud que es construeix, es cultiva i es comparteix.

AMB ELS BRAÇOS OBERTS — TERRA DE PAS ACOLLIDORA

Hem de parlar d'un territori que ha sabut acollir sense perdre l'essència. El Penedès s'ha construït amb les aportacions de gent d'arreu: sabors, oficis, costums i mirades que han enriquit el relat col·lectiu. Aquí no importa d'on vens, sinó com estimes i et compromets amb el lloc. L'acollida també és patrimoni.

UNA LLENGUA PRÒPIA — EL PARLAR PENEDESENC

Hem de parlar d'una manera de dir les coses que neix de la manera com les vivim. El parlar pene-desenc és la llengua amb què es treballa la terra, s'organitzen les festes, es resolen conflictes i es fan sobretaules. Amb un to propi, directe, ric, ple de paraules que ens identifiquen i que expliquen a la nostra manera el paisatge, la història, la cultura vitivinícola o la gastronomia.

LA VINYA — EIX CENTRAL DE LA IDENTITAT

Hem de parlar de la vinya com a element funda-cional, i de les tres varietats de raïm que no es poden trobar en cap altre lloc del món: el xare-l·lo, el sumoll i la malvasia de Sitges. La vinya no només configura el paisatge, sinó també la manera de viure, de treballar i de celebrar. És història, economia, cultura i simbologia. Veremar, esperar, cuidar i compartir: la vinya ens ha ensenyat a ser persistents i comunitaris. És columna vertebral d'un país petit però amb vocació gran.

PERSONATGES NOSTRATS — UN RELAT COL·LECTIU

Hem de parlar de les persones que han fet créixer aquest territori: músics, pagesos, artistes, mestres, científics, creadors. Homes i dones que han portat el Penedès al món i que han sabut llegir el seu temps sense perdre el vincle amb la terra. El relat identitari no és abstracte: té noms, veus i històries que cal reivindicar.

La cultura penedesenca és fruit d'una llarga trajectòria històrica, on tradicions, patrimoni i arts —totes elles profundament vinculades al món de la vinya i el vi— han anat teixint una identitat col·lectiva sòlida i genuïna. El Penedès és un dels indrets de Catalunya on la cultura popular continua plenament viva, no com una excepció en el calendari, sinó com una expressió constant del dia a dia i en tots els contextos imaginables. Festes, balls populars, músiques, creació artística i llenguatge conformen un mosaic cultural que es desplega tot l'any amb una autenticitat i una força sorprenents.

Conèixer el Penedès a través dels seus costums populars i de les seves manifestacions artístiques és endinsar-se en la memòria d'un territori que ha sabut mantenir viu el seu llegat. Les arrels de la cultura penedesenca són fondes. Una cultura forjada amb el pas dels segles, tan antiga com la memòria col·lectiva, i en la qual, encara avui, hi ressonen les veus d'un passat irrepetible i summament ric. La confluència de civilitzacions, de pobles i de tradicions, de canvis, transformacions i de memòria ha teixit un llegat cultural que no només explica qui som, sinó que reflecteix, amb fidelitat, l'ànima d'un país sencer.

CULTURA I TRADICIONS

Relat temàtic

CULTURA VITIVINÍCOLA

Des de fa més de 2.700 anys, el vi i la vinya han vertebrat la identitat penedesenca i han modelat el paisatge, l'estructura social, les festivitats, la gastronomia i fins i tot les formes d'expressió artística i lingüística de tot un territori. La seva empremta és visible arreu del paisatge: en les barraques i els murs de pedra seca, en els camins que uneixen, trepitgen i travessen feixes i parcel·les o en el més del miler de masies que han conviscut amb el cicle de la vinya durant segles. Però més enllà del paisatge físic, el vi i la vinya han donat lloc a una cultura festiva i simbòlica molt particular des de temps immemorials.

Al Penedès, moltes de les **festes populars** bateguen al ritme de la vinya i el vi i donen vida a tradicions arrelades al calendari agrícola —com la verema o el vi novell—, i d'altres que commemoren moments històrics o grans adversitats que han marcat profundament el caràcter penedesenc. Viure de primera mà aquestes celebracions és connectar amb les arrels del Penedès i festejar la força d'un poble que ha sabut transformar l'esforç i fins i tot els records més tristos, en veritables escenaris festius d'identitat i orgull col·lectiu.

Un dels altres grans tresors culturals del Penedès és l'**arquitectura del vi**. No només perquè ofereix un testimoni físic i tangible del passat vitivinícola amb edificis que reflecteixen l'evolució de la tècnica, el gust estètic, els canvis productius i diferents formes de vida i valors, sinó perquè també expressa la identitat i l'evolució de la població penedesenca al llarg dels segles. Tant les construccions més monumentals com són els cellers modernistes, les esglésies romàniques o les cases dels grans terratinents, fins a les més humils com ara les barraques, els murs de pedra seca o les masies, formen part del patrimoni cultural del Penedès i ajuden a explicar com s'hi ha viscut, treballat i celebrat. Arquitectes com Puig i Cadafalch, Antoni Gaudí o Cèsar Martinell van elevar el món del vi a obra d'art habitable, amb construccions com el Celler Güell al Garraf, el Celler Codorniu a Sant Sadurní d'Anoia o el Celler Cooperatiu de les Cabanyes. Visitar alguns d'aquests espais és endinsar-se en veritables catedrals del vi, amb arcs impossibles, vitralls i detalls ornamentals que evoquen l'esplendor d'un moment històric en què el vi era l'orgull de tota una terra i un símbol indiscutible de progrés.

El Penedès també obre les portes a la seva cultura vitivinícola a través d'una xarxa de **museus i centres d'interpretació** que expliquen, des de múltiples perspectives, la relació entre la vinya, el vi i la societat penedesenca. Visitar aquests espais és gaudir d'experiències immersives, didàctiques i emotives que permeten entendre la profunditat d'un llegat cultural extensíssim i sentir-se part d'una història mil·lenària que encara avui es continua escrivint.

VINSEUM, el Museu de les Cultures del Vi de Catalunya

Centre d'Interpretació de la Malvasia de Sitges

Cava Centre - Centre d'Interpretació del Cava La Fassina de Sant Sadurní d'Anoia

Centre d'Interpretació del Jaciment ibèric de la Font de la Canya DO Vinífera d'Avinyonet del Penedès

Museu d'Arqueologia de Catalunya-Olèrdola

Al Penedès, la cultura vitivinícola també batega en la **llengua popular**, rica en dites i refranys que evoquen la vida a la vinya i les feines al celler; en **la música i la dansa**, que celebren la verema i les tradicions de pagesos i vinicultors; i en **les arts visuals i l'artesania**, que transformen aquest món en formes d'expressió variades i creatives. Aquest llegat també es manté viu gràcies al **patrimoni immaterial**: sabers ancestrals, tècniques tradicionals i rituals varis que han passat d'avis i àvies a filles i fills, de generació en generació, i que avui encara es practiquen amb orgull.

Tot patrimoni cultural es pot descobrir i viure al Penedès, enmig d'un mar de vinyes, cellers majestuosos, festes arrelades al territori des de fa mil·lennis i paisatges captivadors que abriguen una de les cultures més riques i genuïnes de tot el país.

Festa de la Fil·loxera — Sant Sadurní d'Anoia és un exemple vibrant de com la cultura popular pot transformar una tragèdia històrica en una festa col·lectiva de resistència i identitat. Amb elements del bestiari popular català com les fil·loxeretes, la fil·loxera, els capgrossos i els gegants, i un esclat de foc, música i bombolles, commemora la victòria de la pagesia sadurninenca sobre la pitjor plaga de la història de la vinya.

Festes del Most — Celebrades en diversos pobles del Penedès, com Castellví de la Marca o La Granada, són la celebració del raïm acabat de collir. Tastos, música, àpats populars i concursos com l'arrencaceps a Sant Pere de Riudebitlles o el corre-most a La Ràpita omplen els carrers d'alegria, en una celebració que uneix passat i present al voltant de la verema i la gratitud a la terra.

Festes de la Verema — Donen el tret de sortida a un dels moments més esperats de l'any: la verema. Celebrar una d'aquestes festes obre les portes a una de les experiències més autèntiques del món vitivinícola: collir, trepitjar, tastar, ballar i celebrar que el cicle de la vinya mai s'atura. Festes com el Ball de la Verema de Cubelles o els cercolets, que entrecreuen els cèrcols de les botes, enramats i guarnits amb flors; La Gotimada de Torrelavit, una guerra de raïms entre els veïns del poble; el concurs de trepitjadors de raïm, el pesat de la pubilla i l'hereu i la font del vi, a Sitges, són només alguns exemples d'aquest Penedès que festeja la verema.

Festes del Vi Novell — Amb l'arribada de la tardor i després de, les Festes del Vi Novell omplen el Penedès d'una alegria renovada. És el primer vi de l'any que arriba, fresc i viu, i que convida a brindar pel futur. Entre fires, dinars populars i tastos, s'hi respira il·lusió, festa i complicitat.

FESTIVALS I ESDEVENIMENTS A ANOMENAR

Vijazz
Cavatast i Setmana del Cava
Microvi
ViArt
COTA festival de vins d'altura
ViGralla
Riudevins
Temps de Vi
MOST Festival Internacional de Cinema del Vi
Festival Valentí
Vi en femení
Ad hoc d'Olèrdola
Funifira
Subirats Tasta'l

CULTURA POPULAR VIVA

Tot i que sovint es manifesta a través d'elements i històries arrelades al món vitivinícola, la cultura popular al Penedès s'estén per les places i els carrers del territori de mil maneres al llarg de l'any. No és una activitat puntual: és una manera d'habitar la terra, de celebrar la vida i de construir, dia rere dia, una identitat col·lectiva tan viva com el paisatge que ens envolta.

El folklore penedesenc té arrels profundes que beuen de la història i de la vida quotidiana. És un patrimoni simbòlic extens, que es manifesta amb plenitud en les festes populars, i especialment en **la festa major**, veritable epicentre del calendari i del sentiment de pertinença. Cada poble hi mostra el seu caràcter, la seva manera única de ser i de celebrar. Els **balls populars** en són l'expressió més visible. Tot i repetir-se arreu del territori i compartir una base comuna, cada poble els interpreta amb el seu accent propi, amb la seva energia particular. És aquí on rau el veritable miracle de la tradició: no encotilla, sinó que inspira i dona forma a la identitat col·lectiva.

Si parlem de festes majors, la Festa Major de Vilafranca del Penedès ocupa un lloc destacadíssim: amb orígens al segle XVIII i considerada per molts com la més típica de Catalunya, és una de les expressions més pures i espectaculars del folklore penedesenc i de la cultura popular catalana. Durant cinc dies intensos, la vila batega amb el seguici tradicional d'elements folklòrics com el Drac, l'Àliga, els Gegants, els Nans, el Ball de Diables, la Moixiganga, els Falcons, les colles castelleres i una vintena de balls populars que omplen els carrers de foc, color, música i emoció. El moment culminant de la festa major arriba amb l'entrada de Sant Fèlix a la Basílica, enmig d'un espectacle de foc i devoció que no et deixa mai indiferent.

El foc també té un paper protagonista en la cultura popular penedesenca, amb **correfocs, balls de diables i bèsties** com els Dracs de Pacs, d'Olivella, de la Múnia, de Lavern, de La Gornal, de Llorenç del Penedès, de Moja, de Vilanova i la Geltrú o de Els Monjos, el Miserach de Sant Pau d'Ordal, el Quintifoc de Sant Quintí, la Fera Foguera i l'Àliga de Sitges, el Badalot de l'Arboç, el Borinot i el Bou de Foc del Vendrell, la Cingonya Segunola de Les Gunyoles, el Drac Llengot de Sant Llorenç d'Hortons o el Sexes Foc de Sant Cugat Sesgarrigues entre molts d'altres, tots ells figures mitològiques que dansen entre espurnes i la música de **colles de grallers, timbalers i batucades**, que posen banda sonora a tot aquest univers festiu.

A banda de les festes majors, els correfocs i els balls populars, poques expressions culturals poden competir amb la força simbòlica i emocional de veure com una plaça sencera conté la respiració mentre s'alça una construcció humana que sembla impossible. **Els castells** són esforç col·lectiu, confiança cega, perseverança i emoció a flor de pell. El Penedès ha estat i és bressol del món castaller, amb colles de gran renom com els Castellers de Vilafranca, i altres colles com els Bordegassos de Vilanova, de Sitges, Xicots de Vilafranca o els Nens del Vendrell. Ser a plaça quan tothom esclata d'alegria després que l'enxaneta toqui el cel fent l'aleta és una vivència que no s'oblida mai a la vida.

Més enllà de les festes populars més esteses a gairebé tots els pobles, el Penedès també acull un

ventall d'expressions culturals populars úniques que només se celebren en alguns pobles. En són un clar exemple les Comparses del Carnaval de Vilanova i la Geltrú, on milers de parelles vestides per l'ocasió omplen els carrers per participar en les tradicionals guerres de caramels, i la Patum del Vendrell, inspirada en la seva homòloga de Berga, que manté viu l'esperit del ritual col·lectiu i la cultura del foc. En època nadalenca, **els pessebres vivents** també agafen protagonisme, com el de les Gunyoles o el de Sant Quintí de Mediona, que recreen amb gran implicació de la gent dels pobles els escenaris del naixement de Jesús. Més enllà de la religiositat, aquests pessebres són una mostra d'art popular, d'oficis antics i d'escenes rurals.

Poder experimentar tota aquesta vitalitat cultural no seria possible sense el compromís i l'entusiasme de les entitats penedesenques. Són l'ànima invisible, però imprescindible que fa que la cultura no només es mostri, sinó que es visqui intensament. Ateneus, esbarts, corals, colles castelleres, grups de teatre, grallers, timbalers i associacions de cultura popular sostenen un teixit social dens, actiu i compromès, que ens convida a continuar gaudint les festes populars amb força, tot l'any i arreu del territori.

A través d'aquesta cultura participativa —una de les més vives de Catalunya— i que s'inculca pràcticament des del bressol, els penedesencs hem après a mirar-nos, a reconèixer-nos i a construir-nos com a poble. La cultura popular ha estat, i és encara, una font inesgotable d'orgull i identitat.

DESTACATS PER VISITAR

Casa de la Festa Major
Cal Figarot
Cava Centre – Mostra de la Fil·loxera.

LES EXPRESSIONS ARTÍSTIQUES

Des de les formes més arrelades fins a les més contemporànies, cada expressió artística és una finestra oberta a l'ànima del Penedès. **I el més extraordinari és que tot això no cal imaginar-ho: ho pots viure de prop, amb els teus propis ulls.**

La llengua i la literatura són el cor cultural del Penedès. En català, s'ha escrit —i encara s'escriu— la memòria de la vinya, de les masies, dels pobles i del paisatge. Des dels versos i narracions de poetes i escriptors locals fins a les obres d'Eugeni d'Ors o Milà i Fontanals, la paraula és i ha estat eina de transmissió, un mitjà d'arrelament i una font inesgotable d'identitat. **Participa en un micròfon obert, vine a una presentació en una llibreria local, o escolta un recital a l'aire lliure: descobriràs que la literatura penedesenca s'alça com una veu que dona forma al pensament, al paisatge i a l'esperit de tot un poble.**

Les arts visuals et sorprendran en cada racó: murals d'art urbà, exposicions d'art contemporani, tallers de ceràmica, forja o pintura decorativa en espais que recuperen oficis antics o projeccions durant el Festival Internacional de Cinema Fantàstic de Sitges; el MOST, el Festival Internacional de Cinema del Vi; o una visita més que obligada al Palau Maricel de Sitges. **Deixa't sorprendre per un territori que emergeix en cada traç, en cada textura, en cada imatge carregada de significat. Mira amb ulls nous allò que fa mil·lennis que s'ha anat construint.**

Les arts escèniques, amb **el teatre i la dansa** com a protagonistes, tenen al Penedès un espai viu, plural i compromès. Tant les propostes amateurs com les professionals conviuen en una programació cultural que connecta territori i talent. L'escena penedesenca es desplega no només als ateneus i centres culturals, sinó també en espais singulars que la fan única: entre vinyes, al peu d'ermites romàniques o fins i tot enmig de pèlags, on la natura es converteix en escenografia viva. **Una conversa entre el lloc, l'art i qui s'hi deixa interpel·lar.**

La música també acompanya la vida quotidiana i festiva del territori. Des de les gralles de les diades castelleres, passant per les corals centenàries, fins a la programació de festivals, o els concerts a l'Auditori Pau Casals del Vendrell, en honor a un dels violoncel·listes i compositors més reconeguts del món, símbol universal del poder de la música i de la pau. **En tots aquests espais hi ressona l'eco d'un territori que s'entén millor quan s'escolta.**

TRADICIONS I PATRIMONI IMMATERIAL

Al Penedès, les tradicions formen part de la vida diària. No són rituals del passat, sinó gestos que perduren, records que es materialitzen diàriament i costums que continuen vius perquè els pobles i la seva gent han decidit fer-los seus una vegada i una altra. No es poden explicar des de fora: s'han de viure des de dins. Conservar-les no és mirar enrere, sinó reafirmar la manera d'estimar el lloc on vivim.

Aquest patrimoni immaterial es transmet de manera natural: en una àvia que ensenya a fer panellets, en el trenat d'una palma per Rams, en els calendaris agrícoles que encara marquen el ritme de les feines de l'hort, en la Festa dels Tres Tombs, en les flors seques que encatifen carrers per Corpus o en les romeries que apleguen famílies senceres per anar a Montserrat. Són pràctiques senzilles però arrelades, que uneixen generacions i donen sentit al dia a dia dels penedesencs. I tu pots descobrir-ho de primera mà. Participa en una festa local, visita un poble, per petit que sigui, conversa amb la gent gran, assisteix a una mostra d'oficis antics o deixa't portar per l'ambient d'una mostra de vins. **El Penedès és tranquil. És vida rural i, al mateix temps, vida social. És l'autenticitat i l'artesania de la seva senzillesa. El Penedès és tot el que es viu des de dins.**

10 RAONS PER NO PERDRE'T LA CULTURA DEL PENEDÈS

La cultura penedesenca és un batec constant. És olor de most, espurnes de foc, recitals entre vinyes, ball de bastons, concerts a tocar de mar, silenci a plaça abans de coronar un castell, repic de campanes, peus que dansen al ritme de la música, poesia als cellers i, sobretot, la veu d'una cultura que no s'ha apagat mai. Vine i deixa't portar. La cultura és vida.

1. Una cultura popular viva

Al Penedès, la cultura popular no espera dates marcades al calendari. És una presència constant, arrelada a la vida quotidiana. La trobaràs en un poble que esclata per festa major, en un correfoc al carrer, en la dansa del bestiari folklòric que ha ballat a les nostres places durant segles. Cada celebració és una expressió genuïna del que som. És la gent que surt al carrer per gaudir de valent, per compartir, per ser. El nostre paisatge interior.

2. Una tradició vitivinícola amb més de 2.700 anys

La vinya i el vi són el fil conductor d'una història mil·lenària que ha modelat la cultura d'una terra i de tots els seus pobles. Des de les festes del most, la verema o el vi novell, fins als refranys i les dites populars associades al món vitivinícola, cada expressió cultural és una ofrena a aquest llegat.

3.L'arquitectura del vi

El Penedès és un paisatge construït amb les mans. Les dels pagesos que aixequen murs de pedra seca, les dels qui mantenen viva la masia familiar, les dels grans arquitectes que un dia van imaginar que el vi podia viure en catedrals majestuoses. Passeja-t'hi. Sent el pes de la història. Mira al teu voltant. I somriu.

4. Els Balls Populars

Són el reflex viu d'una memòria que no vol ser oblidada. Cercolets, bastoners, moixiganga, ball pla, cadascun pren formes diferents en funció del poble. I tots tenen un mateix propòsit: recordar d'on venim. I celebrar-ho.

5. Castells que toquen el cel amb la mà

Hi ha emocions que no es poden explicar. Només es poden viure. Com l'instant en què una enxaneta fa l'aleta i la plaça sencera, fins llavors contenint la respiració, esclata en un crit unànime. Vine i viu-ho. Estar a plaça durant una diada castellera no s'oblida mai.

6. La més típica de Catalunya

Durant cinc dies, Vilafranca batega com mai. La vila es transforma en un escenari viu de cultura popular: el drac, l'àliga, castells, balls de foc, processons i, sobretot, un sentiment difícil d'explicar. Si vols entendre què vol dir "sentir-se d'un lloc", has de viure la festa major més típica de Catalunya.

10 RAONS PER NO PERDRE'T LA CULTURA DEL PENEDÈS

7. Expressions artístiques arrelades al territori

Des de recitals de poesia a les caves fins a concerts entre vinyes, des de ceràmica tradicional fins a festivals de cinema amb gust de vi. Cada forma artística és una finestra oberta a l'essència del Penedès. Cultura que brolla d'arrel i que et convida, sempre, a mirar-ho tot amb ulls nous.

8. Les cases de la cultura penedesenca

Els museus i els centres d'interpretació són llocs per entendre, per connectar, per sentir-se part d'una història que continua. Passejar-hi és deixar-se endur per històries humanes, per objectes que parlen, per sensacions que connecten passat i present. Tens la clau. Entra-hi.

9. Un patrimoni immaterial d'un valor incalculable

No tot el que perdura és visible. Hi ha rituals, sabers, receptes, paraules i silencis que només es conserven si es fan bategar. La cultura penedesenca no descansa. I tu tampoc voldràs fer-ho.

10. No cal esperar les grans ocasions

No cal esperar dates marcades al calendari. Cada dia és una oportunitat per viure la cultura penedesenca. Un tast, un concert, una festa major en un poble petit. Tot té l'encant d'allò que es fa amb la passió de les grans ocasions.

CLAIMS

Penedès. Mil maneres de viure'l

Penedès. La festa major de Catalunya

Penedès. La cultura que no descansa

Penedès. La casa de la cultura del vi

Penedès. La cultura que no s'acaba

Penedès és cultura

Penedès. Som el que celebrem

Penedès. Toquem el cel amb la mà

CONCEPTES CLAU

Al Penedès la cultura es balla, es parla, se celebra, es gaudeix, es llegeix, es tasta i batega, més viva que mai, al ritme de les tradicions. No parlem només de festes o costums: parlem d'una identitat col·lectiva que es construeix cada dia, d'un patrimoni immaterial que es transmet amb orgull i d'una cultura popular que és present i futur. I n'estem molt orgullosos.

Per això, **quan parlem de la cultura i les tradicions del Penedès hem de parlar de:**

LA CULTURA VITIVINÍCOLA — EL VI COM L'EXPRESSIÓ CULTURAL MÉS IDENTITÀRIA

Hem de parlar del vi com a força modeladora del paisatge, de les paraules, de les músiques i de les festes. De veremes, de trepitjades, del vi novell i de la transformació del treball amb motiu de celebració col·lectiva.

— Patrimoni vitivinícola material i immaterial amb més de 2.700 anys d'història
— Infraestructura patrimonial extensa: barraques i murs de pedra seca, masies amb cups i premses, cellers modernistes i cooperatius d'alt valor arquitectònic
— Calendari festiu específic del món del vi: Festes del Most, de la Verema, del Vi Novell, Festa de la Fil·loxera, Pícnics de Verema
— Ecosistema cultural vinculat al vi: museus, centres d'interpretació i festivals temàtics
— Cultiu d'una iconografia simbòlica pròpia: bestiari folklòric, dites i frases fetes, cançons populars

CULTURA POPULAR VIVA — L'ÀNIMA QUE BATEGA TOT L'ANY

Hem de parlar de festes majors i balls que omplen les places, de colles castelleres que toquen el cel, de foc, diables, bèsties i gralles que il·luminen la nit. Hem de parlar d'un territori on cada poble es reconeix en la seva manera única de celebrar.

— Sistema festiu estructurat segons cicles litúrgics i agrícoles: festes majors, carnestoltes, castanyades, pessebres vivents, corpus, romeries.
— Alta densitat i diversitat d'elements festius: balls parlats, bastons, gitanes, cercolets, moixiganga, falcons, nans, gegants, bestiari de foc.
— Xarxa d'entitats de cultura popular arrelada i intergeneracional: ateneus, colles castelleres, grallers, timbalers, esbarts, associacions locals.
— Presència de grans esdeveniments de referència.
— Cultura participativa amb funció identitària i cohesionadora: transmissió viva entre generacions i implicació transversal de la comunitat.

LES EXPRESSIONS ARTÍSTIQUES — CULTURA A FLOR DE PELL

Hem de parlar d'un territori on l'art no només s'exposa: es viu, s'interpreta i es comparteix. Hem de parlar d'escenaris entre vinyes, recitals a l'aire lliure, arts visuals incrustades en l'espai públic, danses que es fan a plaça i veus que narren el territori des de fa segles.

— Teixit cultural amb presència territorial extensa: ateneus, biblioteques, escoles de música, tallers d'art i agrupacions teatrals.
— Programació d'arts escèniques de proximitat: dansa, circ, teatre, música tradicional i contemporània en espais patrimonials i naturals.
— Presència d'arts visuals en l'espai públic: murals d'art urbà, exposicions d'artistes locals i creació contemporània vinculada al territori.
— Centralitat de la llengua i la literatura: activitats literàries, recitals, rutes literàries i escriptors vinculats al paisatge penedesenc.
— Cultura de base que promou la innovació des de l'arrel: festivals com el MOST o ViArt que connecten art, territori i vinya.

TRADICIONS I PATRIMONI IMMATERIAL — EL LLEGAT CULTURAL

Hem de parlar d'una cultura que no s'ha museïtzat, d'un paisatge cultural vinculat a usos i costums quotidians que continua viu en cada gest, en cada casa, en cada recepta, en cada conversa, en cada plaça o celler.

— Pràctiques culturals arrelades al calendari tradicional: panellets, calçotades, fer la mona, romeries, Corpus
— Oficis i sabers tradicionals actius
— Transmissió oral de coneixements entre generacions
— Tradició com a motor d'educació emocional, pertinença i continuïtat: implicació activa de la comunitat local en la preservació de les pràctiques vives.

Resseguir el Penedès de cap a cap és descobrir l'origen d'un rebost inabastable, d'un receptari i unes elaboracions que beuen d'una tradició extensíssima, i d'unes mans experimentades que donen sentit a una cuina amb veu pròpia. És conèixer d'on ve allò que mengem i entendre per què té el gust que té.

Aquest univers de productes no només ens alimenta, sinó que ens parla d'un clima generós, d'una terra treballada amb una dedicació i una saviesa popular que encara avui batega amb força. Ens parla de festes i costums, de la transmissió oral, d'identitat. Ens connecta amb qui hi ha darrere de cada aliment, de qui llaura, pesca o pastura, de la gent que ha convertit la vinya, el mar o la muntanya en una manera de viure.

PRODUCTES I PRODUCTORS

Relat temàtic

Tot aquest repertori es pot resseguir amb els peus i entendre amb el paladar. El Penedès convida a aturar-se als pobles, als cellers, a les parades de mercat, a les cuines familiars, als obradors, a les places, a la vora dels camps. Un territori que ha sabut conservar el seu rebost amb orgull i autenticitat, i que avui el mostra al món amb la generositat de qui s'és posseïdor d'un patrimoni inesgotable. **Tot això i molt més ens connecta amb el bategar quotidià d'un territori viu, amb una manera de fer que dona sentit als aliments i valor a qui els fa possibles. És el Penedès que no surt a les guies, però que es viu molt intensament quan el descobreixes des de dins.**

SEURE A TAULA I RECONÈIXER-HI EL PAISATGE

El paisatge ha configurat el Penedès durant mil·lennis. Les vinyes han traçat els camins. Els horts han definit els marges. Les masies, els ritmes. Els mercats, la vida de les places. Allò que mengem ha modelat els pobles, ha ordenat el calendari i ha bastit una manera de viure molt penedesenca.

La **masia** ha estat, des de fa segles, el batec de l'activitat agrícola, econòmica i social que ha vertebrat el món rural i ha conservat un model de vida arrelat, digne i coherent amb la natura. Cadascuna del més del miler de masies que hi ha escampades pel territori és un petit país on s'ha cultivat la terra, s'ha transmès l'ofici, s'ha tingut cura del bosc i de l'entorn, i s'ha cuinat amb una tradició gastronòmica pròpia la millor dieta del món: la Mediterrània.

Als **horts**, agrupats a les vores dels cursos fluvials o adherits a les masies, encara es planta amb el calendari a la mà i es treballa respectant el cicle natural de les coses. Les seves hortalisses arriben als diferents **mercats setmanals** que, encara avui, són espais de confiança, de complicitat, d'intercanvi. Llocs on els productors posen cara, nom i història als seus aliments, i on els consumidors entenen que comprar proximitat és un acte de pertinença i una declaració d'orgull: "comprem aquí perquè som d'aquí".

A la costa, les **confraries** sostenen el fràgil equilibri entre el mar i l'ofici. Custodien sabers antics, gestionen els recursos amb responsabilitat i defensen una pesca petita, artesanal i valenta. De la mateixa manera, també ho fan els ramaders, els viticultors, els elaboradors, que amb la seva feina modulen el paisatge i mantenen viu un model agroalimentari divers, resilient i profundament humanitzat. El valor d'aquests **oficis**, mantinguts de generació en generació, ja no és només una qüestió de tradició: avui, també rep el reconeixement a través de les Denominacions d'Origen, les Indicacions Geogràfiques Protegides o l'Inventari del Patrimoni Immaterial del Penedès. Aquests **segells** posen nom i empara a una veritat que aquí ningú discuteix: **que el Penedès és únic perquè la seva manera de produir, de vendre i de menjar també ho és.**

https://www.llotjavilanova.com/
https://dopenedes.cat/
https://www.cava.wine/ca/
https://www.corpinnat.com/
https://galldelpenedes.cat/
https://brandypenedes.com/

ELS ALIMENTS, ELS GRANS VERTEBRADORS DEL TERRITORI

Seure en una taula al Penedès és una manera radicalment honesta de mirar el paisatge. Descobrir que els sabors que ens arriben al plat no són casuals, sinó el fruit d'un paisatge viu, treballat amb respecte, a escala humana, amb mans que no han perdut mai el fil de la tradició. Som una terra de pagesos tossuts, de viticultors amb segles d'experiència, de pescadors que es coneixen la costa catalana com el palmell de la mà. Una terra on l'ofici s'ha mantingut viu gràcies a la saviesa popular i a una tradició arrelada que no s'ha trencat mai. Vinya, horta, mar i corral conformen un rebost viu, honest, que alimenta amb sentit i explica amb gust qui som i d'on venim. A cada estació, el paisatge canvia, i allò que trobem a taula també. A la primavera, les primeres verdures a l'hort i el peix fresc de Vilanova: sardines, seitons, cargols de punxa. A l'estiu, el préssec d'Ordal, madurat a cop de sol, i un ventall d'hortalisses que fan esclatar els mercats: tomàquets, carbassons, albergínies, pebrots, melons, síndries. Temps de festes majors, de taules llargues amb coques enramades, de les viudes, garlandes, catànies i carquinyolis que mai fallen al final dels dinars. A la tardor, el vi novell que celebra la verema, els primers olis, la poma de Pontons, la rosta i la primera xatonada que assenyala l'arribada del fred. A l'hivern, les carns

de corral: el gall del Penedès i l'ànec mut, cuinats com sempre. I durant tot l'any, vins i escumosos que porten al paladar la memòria de cada tros de vinya i el caràcter de cada elaborador, embotits i melmelades d'elaboració artesanal. El Penedès es desplega en un rebost viu, honest, de temporada, coherent, que també reconeix el paisatge en allò més humil i essencial: els ous frescos del corral d'una masia, en la flaire del pa acabat de coure en un forn de llenya, en les herbes remeieres que hi ha a tots els marges i al sotabosc, en l'oli que neix a les oliveres que emmarquen les vores de les vinyes. **El gust de cada producte ens parla del lloc on ha nascut, de qui l'ha fet, i del moment exacte en què arriba a taula, i d'un paisatge que no cal interpretar, perquè parla per si sol. Inimitable. Irreproduïble. Vine al Penedès a omplir de provisions el rebost de l'ànima. Tasta'l, i ja no te'l trauràs del cap.**

DESCOBREIX EL MERCAT DEL PRÉSSEC D'ORDAL

LES MANS I ELS ROSTRES DEL PAISATGE

Hi ha una manera única d'entendre el Penedès: escoltant les mans que el treballen. Veremar xarel·los amb un viticultor, collir tomàquets amb una pagesa, entrar en un petit celler familiar per descobrir on neixen les bombolles, esperar un pescador al port, veure com es cou el pa en un forn de llenya o com el most es transforma en vi dins una tina. Al Penedès, aquestes experiències són realitats vives, compartides amb qui vol entendre d'on surt el que menja.

Pagesos, ramaders, pescadors, elaboradors, hortolans, criadors, boters, enòlegs… Tots ells sostenen el paisatge, custodien un patrimoni viu i insubstituïble, i mantenen viva una cultura que no vol desaparèixer. Tots tenen clar que el seu ofici és una peça essencial d'un mosaic fràgil i preciós que dona sentit al paisatge, a la cultura, a la manera de viure i de menjar.

Per això, una de les millors coses que es poden fer al Penedès és visitar-los. Conèixer-los. Trepitjar la terra al seu costat. Aprendre a mirar com miren. Descobrir la duresa del seu dia a dia i la bellesa del que fan possible. Sentir-se còmplice d'un territori que no s'entén sense la seva gent. Tasteu formatges fets a mà, vins que parlen de l'orografia, olis que són pura essència del paisatge. Seguiu el rastre del most que es porta al celler, de les gambes acabades de descarregar al port, del préssec que arriba al restaurant. **Passeu pel mercat, parleu amb qui hi és cada setmana, compartiu una història, un tast, un moment. Són tots aquests petits productors locals els qui han fet possible un model de vida vinculat al territori, a les estacions i al valor dels oficis. Són ells els veritables protagonistes d'aquesta història. Una història que no trobareu enlloc més.**

10 RAONS PER NO PERDRE'T EL REBOST DEL PENEDÈS

El Penedès és un territori que parla a través del que conrea, del que cuina i del que celebra a taula. El seu clima privilegiat, la riquesa del paisatge i la tenacitat de la seva gent han donat forma, al llarg dels segles, a un rebost inesgotable: del peix a la caça, de l'oli a la fruita seca, dels formatges als bolets, del vi a la fruita dolça. Allò que ens alimenta també ens explica.

I res d'això seria possible sense els pagesos, ramaders, mariners i artesans que donen continuïtat als sabers antics, que interpreten el paisatge per fer-lo saborosíssim, sostenible i etern.

1. Una terra que es menja

El Penedès que menges parla directament del paisatge, de la seva gent i d'una manera honesta de treballar, arrelada i coherent amb la natura. Aquí, els sabors neixen de la terra, del mar, del sol i del vent, expressant amb autenticitat l'essència de cada lloc.

2. Pagesia amb nom i cognoms

Darrere de cada aliment hi ha un rostre, una veu i una història. Pagesos tossuts, viticultors savis, ramaders meticulosos, pescadors valents, artesans del gust que t'obren la porta de casa perquè entenguis com i per què fan el que fan.

3. Oficis ancestrals

El cor del Penedès batega al ritme d'oficis ancestrals. Sabers mil·lenaris que encara avui es mantenen vius, plens de sentit i orgull. Aquí no es mira enrere amb nostàlgia, sinó cap endavant amb respecte i amb la voluntat de preservar la nostra identitat.

4. Fires i mostres gastronòmiques

El rebost del Penedès esclata en festes que celebren el gust i l'artesania. Mercats, jornades, fires i mostres que són una invitació a tastar, compartir i sentir-te part d'un territori inesgotable.

5. Rebost de temporada

Cada estació té els seus tresors: les verdures de primavera, el préssec d'Ordal a l'estiu, la verema i els olis nous a la tardor, les carns guisades a l'hivern. El Penedès s'explica millor amb el calendari a la mà.

6. Benvinguts, passeu, passeu

Cellers, masies, obradors, horts i tallers obren les portes de bat a bat perquè puguis trepitjar la terra, conèixer les persones que la treballen i experimentar l'autenticitat d'allò que es fa amb orgull. No et quedis a fora. Et rebrem amb els braços oberts.

10 RAONS PER NO PERDRE'T EL REBOST DEL PENEDÈS

7. El Penedès més verd

El Penedès camina cap a un futur més verd, just i conscient, amb una xarxa cada vegada més extensa de productors ecològics que preserven la biodiversitat, protegeixen el paisatge i cuiden els cicles naturals perquè tu només hagis de gaudir dels productes que en neixen.

8. Ambaixadors de la dieta mediterrània

Oli d'oliva, cereals, llegums, hortalisses, peix, aviram, fruita, vi… Al rebost del Penedès descobriràs l'essència mateixa de la dieta mediterrània, reconeguda arreu del món per ser saludable, equilibrada i deliciosa.

9. Les noves veus del territori

Noves generacions de joves estan impulsant projectes innovadors al territori. Iniciatives fresques, creatives i compromeses amb la sostenibilitat, que renoven la tradició i aporten mirades noves a l'agricultura, a la viticultura, a la gastronomia. Joves que miren cap al futur sense perdre de vista les arrels.

10. Més a prop del que et penses

A un pas de Barcelona i Tarragona, el Penedès t'espera amb els braços oberts. Una escapada autèntica i vibrant. Vine a fer rebost d'una terra viva, orgullosa i plena de gustos que t'arriben al cor.

CLAIMS

Penedès. Mil maneres de viure'l

Penedès. El cor de la cuina

Penedès. El rebost inacabable

Penedès. Un paisatge que fa salivera

Penedès. Un rebost inacabable més a prop del que et penses

Penedès. Un rebost que no trobareu enlloc més

Penedès. Les mans i els rostres del paisatge

Penedès. Benvingut a taula

10 PRODUCTES ICÒNICS DEL PENEDÈS

1

2

3

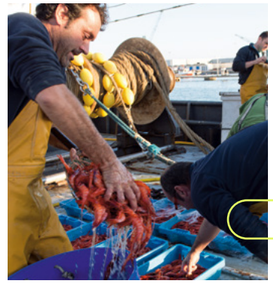

4

1. Xató - Ruta del xató
2. Coques: coca de forner, garlanda (Vilafranca del Penedès), de recapte, de les viudes (Sant Sadurní d'Anoia), enramada (Baix Penedès),
3. Carquinyoli de Sant Quintí de Mediona
4. Gall i Ànec mut del Penedès
5. Els més exòtics: Les Catànies i la Xocolata
6. El Xarel·lo, el Sumoll i la Malvasia de Sitges / La trilogia de les bombolles: Macabeu + Xarel·lo + Parellada
7. La fruita: Préssec d'Ordal + Poma de Pontons
8. Gamba de Vilanova i la Geltrú
9. El brandy (brandypenedes.com)
10. Embotits

6

5

7

8

9

10

10 PRODUCTORS ICÒNICS DEL PENEDÈS

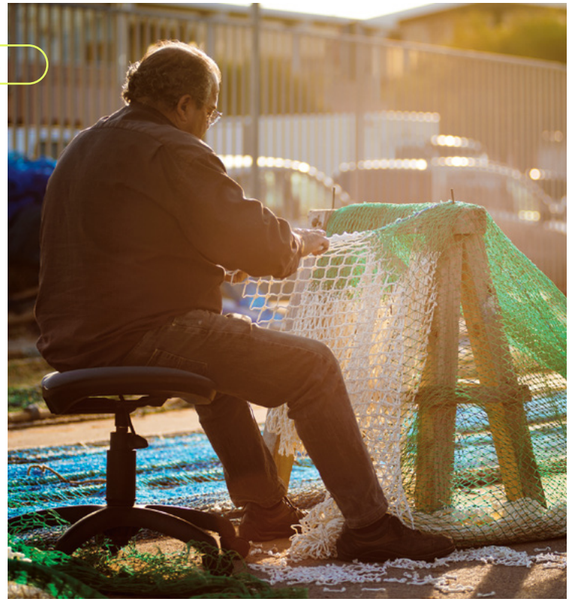
1

2

3

4

5

Les mestres de les melmelades, les herbes remeieres i les mels

Els petits vignerons (1)

Els criadors del Gall del Penedès (2)

El pagès del préssec d'Ordal (3)

El pescador de llotja (4)

EL remenador d'ampolles cava

El mestre xatonaire

L'hortolana dels mercats locals (5)

El pastor que fa formatges

El forner del poble

CONCEPTES CLAU

Al Penedès comptem amb un dels rebosts més extraordinaris i autèntics del Mediterrani. Un rebost que explica com cap altre la relació viva entre la terra, els aliments i les persones que els produeixen. Cada aliment reflecteix el paisatge, manté viu el patrimoni gastronòmic i expressa la nostra identitat. No parlem només del que mengem, sinó del que ens defineix i ens fa ser qui som. I n'estem molt orgullosos.

Per això, **quan parlem dels productes i dels productors del Penedès hem de parlar de:**

UN PAISATGE QUE ES MENJA — BENVINGUTS A TAULA

Al Penedès, seure a taula és reconèixer el paisatge. Allò que mengem ha modelat pobles, ha escrit calendaris i ha bastit una manera de viure. No parlem només d'alimentació, sinó d'identitat. D'un territori que, durant mil·lennis, s'ha dibuixat amb vinyes, horts, masies i mercats. I que encara avui, a través dels seus aliments, ens explica qui som, com vivim i què valorem.

— La masia
Hem de parlar de les més de mil masies del Penedès com a nuclis que articulen el territori, custodien el coneixement i fan possible una manera de viure digna, arrelada i coherent amb la natura. Són espais d'activitat agrícola, de cuina tradicional, de relleu generacional i de gestió sostenible del bosc i el territori.

— Els horts
Mantenen un règim de producció basat en la diversificació, l'adaptació estacional i la rotació de cultius. L'explotació hortícola tradicional —avui sovint regenerativa o ecològica— representa un model d'eficiència hídrica i de sobirania alimentària de proximitat. Hem de parlar d'horts que bateguen amb les estacions. De terres fèrtils al costat de rieres i masos, on encara es planta seguint el calendari lunar i es cull respectant el cicle de la natura.

— Els mercats setmanals
Continuen exercint una funció central com a espais d'intercanvi i reconeixement. Els circuits curts de comercialització i el contacte directe entre productor i consumidor reforcen la traçabilitat, el valor afegit del producte local i el sentiment de pertinença. Comprar al mercat és, encara avui, un acte social i cultural que enforteix el teixit econòmic de proximitat.

— Les confraries
Hem de parlar de la pesca artesanal, valenta i respectuosa amb els recursos. D'oficis que custodien sabers antics i que contribueixen a mantenir viva una identitat marinera que també forma part del rebost penedesenc. Les confraries de pescadors gestionen col·lectivament els recursos marins de la costa penedesenca mitjançant un model basat en la sostenibilitat, el coneixement intergeneracional i el control del recurs.

— Els segells
El conjunt de pràctiques, sabers i sistemes productius del Penedès ha assolit reconeixement institucional a través de distintius de qualitat. Hem de parlar de les Denominacions d'Origen, les Indicacions Geogràfiques Protegides i l'Inventari del Patrimoni Immaterial. Aquestes figures garanteixen la continuïtat dels models agroalimentaris tradicionals, valoren els oficis associats i reforcen l'autenticitat territorial com a recurs cultural i econòmic.

ELS ALIMENTS COM A VERTEBRADORS DEL TERRITORI — UN REBOST INABASTABLE

Hem de parlar d'un territori on els aliments no són casuals sinó expressió directa d'un paisatge viu i treballat a escala humana. Vinya, horta, mar i corral són els protagonistes d'un rebost honest, autèntic i estacional que canvia amb cada moment de l'any. Tot, des dels productes més senzills fins als més elaborats, porta al paladar la història d'aquesta terra.

LES MANS QUE FAN POSSIBLE EL PAISATGE — ELS GRANS AMBAIXADORS DEL TERRITORI

Hem de parlar d'aquelles persones que sostenen, conserven i donen sentit al paisatge. Pagesos tossuts que treballen amb orgull, viticultors amb segles d'experiència, pescadors que coneixen cada racó de mar, ramaders i artesans que mantenen viu el seu ofici. Amb les seves mans, mantenen viu un patrimoni gastronòmic insubstituïble i converteixen el seu ofici en una manera de viure que explica qui som.

Hi ha un Penedès inexplicable. El Penedès que parla de mil maneres de viure aquest paisatge. El de les vinyes verdíssimes que a l'estiu murmuren entre tisores, i que a l'hivern es converteixen en escultures de fusta i escorça. El dels cellers que amaguen el temps i les bombolles centenars de metres sota terra. El de les festes on s'arrenquen ceps i hi ha guerres de raïms. El Penedès que cuida la natura, que recupera els marges, que respecta la biodiversitat. El del porró a taula. El que celebra sempre, a tota hora i arreu. El del treball tenaç, del saber heretat, de les generacions que han transformat el temps en caràcter.

Hi ha un Penedès inexplicable. Un Penedès que no es pot explicar perquè l'has de viure. Te l'has de beure.

MÓN VITIVINÍCOLA

Relat temàtic

El Penedès és una de les regions vitivinícoles més antigues d'Europa. Una terra on fa més de 2.700 anys que la cultura vinícola marca el ritme del temps, de les estacions i de la vida. Cap altre lloc del país ha viscut amb tanta intensitat, tanta persistència i tanta consciència el vincle amb la vinya com el Penedès. Una terra que no es pot deslligar mai del seu paisatge. Un paisatge habitat, estimat i lluitat durant segles que no seria el que és sense les mans que el treballen. Pagesos i pageses que, des de fa generacions, cultiven les mateixes vinyes, que coneixen cada racó d'aquesta terra i en desxifren els secrets. La seva feina, tenaç i sovint secreta, és el fonament d'un patrimoni vitivinícola que avui podem viure amb tots els sentits.

Els pagesos han dibuixat l'escenari vitivinícola, però són els cellers, grans i petits, els que n'expliquen l'ànima. Projectes de tota mida i de tota mena, escampats entre masies, pobles, viles i turons, obren les portes per compartir la memòria líquida de tot aquest paisatge. Alguns són herència de nissagues centenàries; altres, iniciatives joves i atrevides que reinventen maneres de fer i de vinificar. Tots, però, comparteixen la passió per transformar el fruit de la terra en vins que parlen del lloc on venen: el Penedès. Visitar-lo és submergir-se en aquest univers de sabors, olors i textures d'ancestrals, vins tranquils, escumosos i dolços; és pedalar per camins entre vinyes, recórrer les caves subterrànies on neixen les bombolles, collir amb les teves pròpies mans, sopar arran de mar, entre ceps i sota les estrelles, o descobrir en un tast dirigit el caràcter d'una raïms que només neixen aquí: el xarel·lo, la malvasia i el sumoll.

DESCOBREIX LA CARRETERA DEL VI

LA IDENTITAT DEL PAISATGE VITIVINÍCOLA

El Penedès no és un paisatge qualsevol perquè no neix del caprici geològic ni d'una inspiració fulgurant, sinó d'un treball pacient i acumulatiu, obstinat i precís. La vinya penedesenca no és una presència circumstancial: és columna vertebral, ordre natural i cultural d'un territori que s'ha deixat modelar per la mà de l'home amb la mateixa intensitat amb què el territori ha modelat el pagès. De la marxa ininterrompuda de les estacions en brolla l'ànima persistent d'una pagesia tenaç que, silenciosament, sosté el paisatge i, amb ell, la seva pròpia identitat generació rere generació. Sense aquest entramat d'homes i dones tossuts, infatigables, que llauren i poden, que cullen el fruit amb el mateix respecte amb què l'han fet créixer, el Penedès esdevindria només un nom sobre el mapa. No tindria rostre ni veu. No sabria com explicar-se. Però és precisament la seva obstinació la que ha preservat la fesomia tan característica del paisatge penedesenc. En aquest entramat, cada mur de pedra seca té una funció, cada camí que enllaça dues finques té una raó de ser. Tot el paisatge és llegible com un relat. Un relat que parla d'una relació íntima, curosament preservada, entre el pagès i la terra. Una relació que no respon a la nostàlgia sinó a la convicció que només des de l'arrelament és possible projectar futur. I és d'aquest arrelament, tan persistent, d'on neixen els vins i escumosos del Penedès: memòria líquida d'un paisatge viu.

Passejar-se per aquest paisatge és viure de prop la força d'una cultura arrelada i d'una voluntat persistent, és trepitjar un cultiu històric, sentir el silenci que impera a les caves, compartir l'esforç dels pagesos i deixar-se captivar per la subtilesa dels seus vins. És viure la vida a glops!

ELS GUARDIANS DE LA VINYA

Sense els pagesos no hi hauria paisatge. Són l'estructura secreta que manté dempeus la cultura del vi en aquest país. Són ells qui reben l'alba ensofrant, veremen sota un sol inclement i acomiaden els dies més freds de l'any podant. Aquesta constel·lació de mans endurides i espatlles corbades sosté, des de fa segles, l'arquitectura del Penedès vitivinícola. Un llegat que, lluny de fossilitzar-se, es transmet. Hi ha joves que han tornat a casa, i d'altres que mai no han abandonat mai les seves arrels. Cognoms que perduren, nous noms que assumeixen la continuïtat no com una càrrega, sinó com una forma d'estimar-se la terra. Amb eines noves però el mateix respecte. Amb mirada pròpia però arrels fondes. Cada pagès sap quines males herbes són senyal de fertilitat, quina brisa matinera portarà míldiu i quina lluna convida a fer segons quina feina. Durant la verema pots acompanyar-los: ajudar-los a collir xarel·los de ben de matí, esmorzar amb ells pa amb tomàquet sota una figuera o rebre'ls al celler quan hi descarreguen les caixes plenes de raïm. **Entendràs que viure aquí és compartir l'esforç, un llenguatge propi i l'orgull de la gent que manté viu el seu paisatge.**

VIU LA FESTA DE LA VEREMA

XAREL·LO, SUMOLL & MALVASIA DE SITGES

Hi ha tres varietats que no es poden trobar en cap altre lloc del món, que només neixen aquí, al Penedès: el xarel·lo, el sumoll i la malvasia de sitges.

El **xarel·lo** és la columna vertebral del paisatge líquid penedesenc. No hi ha cap altra varietat que s'expressi amb la mateixa tensió salina, amb aquesta verticalitat austera que recull la mineralitat del sòl i les oscil·lacions del clima. El seu caràcter és clar, rústic, persistent. Sap ser fi sense perdre profunditat. I sempre —sempre— parla amb veu d'aquí.

El **sumoll** és una altra història. De desaparició. De resistència. Varietat de pell fina i nervi endèmic, va viure a la penombra durant dècades, com si tothom l'hagués oblidat. Però no es va extingir. Va quedar en silenci, en la memòria dels més vells, fins que la terra el va reclamar de nou. El seu perfil és impossible d'imitar: frescor rústica, acidesa indòmita, fruita esmolada, un punt de rebel·lia difícil de contenir. És el vi negre penedesenc. Una varietat que, com el territori on més bé viu, no es rendeix fàcilment.

La **malvasia de Sitge**s és el Mediterrani fet raïm. Tant delicada com tenaç, ha travessat segles en silenci, protegida en racons concrets, preservada com un tresor al celler de l'Hospital de Sant Joan Baptista de Sitges. Nascuda entre brises marines i murs de pedra blanca, la seva essència conté una delicada obstinació: perviure en aquest racó concret del litoral mediterrani.

Aquestes tres varietats són la conseqüència natural d'un arrelament profund, d'un equilibri fràgil entre clima i sòl, entre pràctiques heretades i una cultura vitivinícola que ha sabut persistir sense trencar el fil. No són transportables ni replicables. No aspiren a ser universals, sinó fidels a un paisatge, a una manera de treballar-lo, a una mirada compartida que ha après a escoltar la terra.

Tastar-les aquí, al lloc exacte on han nascut i resistit, aquestes varietats revelen un territori que ha après a expressar-se amb veu pròpia. Memòria líquida.

LES BOMBOLLES

Pocs territoris poden presumir com el Penedès d'haver donat forma a un producte que ha conquerit taules d'arreu del món sense perdre mai les arrels del lloc on neix. És aquí on podem reivindicar l'origen d'un dels grans vins escumosos del món. D'un miracle que succeeix en silenci, i sota terra: les bombolles.

A través de caves i d'una xarxa infinita de galeries excavades a desenes de metres de fondària, milers d'ampolles reposen durant mesos, fins i tot anys, en un procés meticulós que transforma el vi tranquil en bombolles. El temps, l'ofici i la paciència hi fan la resta. El resultat són vins escumosos que parlen del paisatge que els ha vist néixer, del sòl i del clima, però també d'una cultura del vi arrelada, artesanal i tenaç, que ha sabut preservar l'essència d'un saber compartit al llarg de generacions.

Però el Penedès no només és vinya, vi i bombolles, és també pluralitat. Diverses denominacions d'origen i marques col·lectives —Cava, Clàssic Penedès, Corpinnat i fins i tot vins escumosos fora de D.O.— conviuen en aquest territori elaborant vins escumosos amb esperit propi. Cadascun amb la seva personalitat, expressen a través de les bombolles l'essència d'una terra única.

El bressol d'aquests vins escumosos és Sant Sadurní d'Anoia. Aquí, fa més de cent anys, s'hi va elaborar el primer vi escumós de l'Estat, els Set Savis van combatre la fil·loxera amb determinació i, encara avui, s'hi produeix el 97% del vi escumós del país. **Passejar pels seus carrers és recórrer la història viva d'una cultura. És sentir la presència del modernisme a les façanes, als cellers, a les places. I és intuir, sota els peus, un altre poble que fermenta en silenci. És entendre que, si hi ha un lloc on les bombolles tenen ànima, aquest lloc és aquí.**

UN SOL TERRITORI, MIL MANERES D'ENTENDRE EL VI

El Penedès és immens. No només pel seu paisatge, sinó per la pluralitat de maneres amb què es cultiva, s'elabora i es viu el vi.

A tot el territori hi conviuen diferents formes de treballar la vinya. Ja sigui en ecològic, en biodinàmic, en convencional o regenerativa, cada opció respon a una mirada pròpia sobre la terra, els cicles i els equilibris naturals, però totes comparteixen un mateix objectiu: preservar el paisatge, garantir la qualitat del raïm i respectar l'essència d'un patrimoni mil·lenari.

D'aquesta terra cultivada amb rigor en neixen vins que també es fan des de la diversitat. Al Penedès hi conviuen projectes centenaris amb iniciatives joves, cooperatives de viticultors, cellers que exporten arreu del món, caves familiars, i petits projectes que només vinifiquen unes poques ampolles. És aquest mosaic el que fa del Penedès un dels paisatges vitivinícoles més fascinants del món.

Durant les últimes dècades, molts dels pagesos que conreen la vinya han fet un pas més: han decidit vinificar el seu propi raïm. Són vignerons, pagesos que en un gest de sobirania i compromís han après a vinificar el vi amb el mateix respecte amb què cultiven el raïm i que apleguen en una sola figura el viticultor i l'elaborador.

També hi conviuen diverses denominacions d'origen i marques col·lectives. Cadascuna amb els seus criteris, sensibilitats i objectius, però totes compromeses amb un territori que parla amb moltes veus i que no entén de fórmules úniques. En aquest desig compartit de donar valor al Penedès, sorgeixen iniciatives col·lectives com VIDA PNDS, una associació de joves viticultors i elaboradors que lluiten per un Penedès digne, on la terra sigui el centre, i on tothom —sigui gran o petit— hi pugui tenir un futur.

Conèixer el vi del Penedès és endinsar-se en un ecosistema viu, exigent i transformador. És descobrir un paisatge que es defensa amb perseverança, que es cuida, que parla de generacions passades i de futurs possibles.

És entendre que darrere de cada copa hi ha una manera d'habitar, una manera de mirar i una manera de fer que només pot passar aquí. És viure, en primera persona, una cultura vinícola que no es pot entendre des de fora, sinó només trepitjant-la, respirant-la i escoltant-la des de dins.

COMPROMÍS AMB EL FUTUR

En un context marcat pel canvi climàtic, la transformació energètica i els nous valors del consum, el sector vitivinícola del Penedès ha decidit fer un pas endavant i comprometre's amb un futur més just, més net i més compromès.

Al Penedès la vinya evita l'abandonament del món rural, fixa al territori la gent que hi viu i manté viu un mosaic agrícola que actua com a refugi climàtic i connector ecològic. Malgrat la seva proximitat a les grans àrees metropolitanes de Barcelona i Tarragona, el Penedès és l'únic territori que s'ha mantingut verd. No per inèrcia, sinó per resistència. És la viticultura qui ha preservat aquest paisatge viu i habitable.

Cada cop més pots trobar projectes que aposten per l'ecologia, que redueixen l'empremta de carboni, reutilitzen l'aigua de pluja i que implanten energies renovables. Però un Penedès sostenible no és possible només a escala ambiental. **Comprar als mercats locals, visitar un celler o beure un vi del Penedès és contribuir també a una economia local arrelada, que dona feina, que dona sentit i continuïtat. És triar un model. És defensar un paisatge. És participar d'un futur amb consciència de territori. I tu també ho fas possible.**

10 RAONS PER NO PERDRE'T EL MÓN VITIVINÍCOLA DEL PENEDÈS

El Penedès és l'ànima vinícola de Catalunya. Un territori que parla amb la veu de la vinya, que guarda en vinyes velles, varietats autòctones, cellers, caves, museus i festes el llegat d'una cultura mediterrània mil·lenària. **Tant se val si vens a perdre't o a retrobar-te: el Penedès t'acull amb una autenticitat que emociona. Corda't les sabates, obre els ulls de bat a bat, agafa aire i prepara't. Perquè hi ha moltes raons per venir al Penedès. Tantes com maneres de viure.**

1. Vins lligats al paisatge: un mapa líquid

Cada copa de vi del Penedès conté el caràcter d'un territori viu, ric en contrastos, que canvia amb les estacions i que explota durant la verema. Des de les llargues rengleres de ceps entre oliveres, presseguers i sembrats, fins a les petites feixes desiguals i solitàries a tocar del cel, la vinya és la columna vertebral d'un escenari agrícola i cultural amb més de 2.700 anys d'història.

2. El llegat mil·lenari de la vinya i el vi

Un dels primers signes de la domesticació de la vinya a la península Ibèrica està aquí, al Penedès. Aquest és el bressol d'una cultura mil·lenària que ha travessat imperis durant generacions. Pocs territoris són capaços de contenir 2.700 anys de paisatge i patrimoni vitivinícola en una copa de vi.

3. La casa del vi català

El VINSEUM, Museu de les Cultures del Vi de Catalunya és el gran relat del nostre vincle amb la vinya i explica com el vi ha modelat el territori, l'economia, la cultura i la manera de viure de tot un país al llarg dels segles. És l'espai on el passat i el futur del vi català es troben, on pots tastar, veure i entendre per què el Penedès és com és.

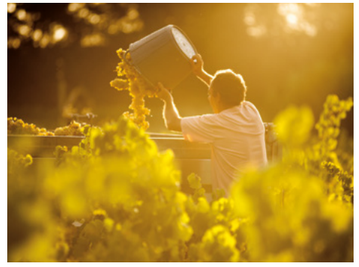
4. Xarel·lo, Sumoll i Malvasia de Sitges

Hi ha tres varietats que no es poden trobar en cap altre lloc del món, que només neixen aquí. Amb elles, el Penedès lidera la reconquesta del seu patrimoni vitivinícola i ofereix al món vins únics, plens de caràcter, que expliquen qui som i d'on venim.

5. La millor gastronomia del món

El vi dona sentit i profunditat a una cuina que emociona per la seva senzillesa i autenticitat. Des del Gall del Penedès fins al préssec d'Ordal, dels plats de fonda a l'alta cuina creativa, aquí la taula és territori, memòria i celebració. I el vi n'és la veu líquida.

6. La verema

Hi ha personatges sense estàtues i construccions oblidades que un dia van ser refugi. Hi ha vestigis antics que s'intueixen enmig de cases i carrers. Llegendes que no surten als llibres, però que encara circulen entre converses de veïns. Aquest també és el nostre patrimoni. Un Penedès que només es pot descobrir quan t'allunyes dels camins més transitats, quan t'hi acostes amb curiositat i escoltes amb respecte.

10 RAONS PER NO PERDRE'T EL MÓN VITIVINÍCOLA DEL PENEDÈS

7. Diversitat de projectes

Grans cellers familiars, petits viticultors rebels, cooperatives històriques i projectes joves i innovadors. El Penedès és un mosaic d'iniciatives on cada ampolla té una història, i cada elaborador, una mirada pròpia. Diversitat, qualitat i autenticitat.

8. Sostenibilitat

El Penedès aposta pel futur amb consciència. Viticultura regenerativa, pràctiques ecològiques, protecció de la biodiversitat i innovació responsable defineixen una terra que estima la natura i la defensa.

9. Fires, festes i mostres gastronòmiques

El calendari penedesenc és una festa tot l'any. Fires i Festes, veremes populars, mostres de vins, maridatges, festivals i festes majors. Al Penedès fem vi, però també el gaudim!

10. Experiències enoturístiques

Dormir entre vinyes, fer un tast a les profunditats d'una cava modernista, fer ioga al capvespre amb una copa a la mà, pedalar entre ceps o maridar música i vi. L'enoturisme et proposa viure el Penedès amb tots els sentits.

CLAIMS

Penedès. Mil maneres de viure'l

Penedès. El raïm, la vinya, el vi

Penedès. Les mans i els rostres del paisatge

Penedès. Un paisatge. Mil formes de viure'l

Penedès. El paisatge inesgotable

Penedès. Allò que ens fa únics

Orgullosament penedesencs

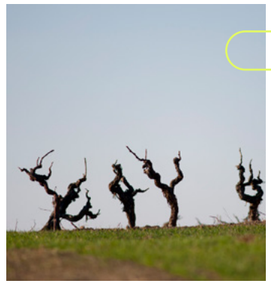
Penedesenca. La nostra identitat

Penedesencament

10 ICONES DEL MÓN VITIVINÍCOLA DEL PENEDÈS

1

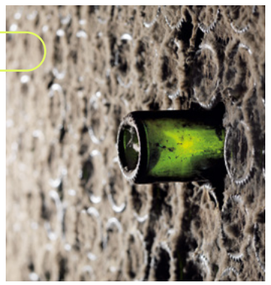

2

3

1. Les varietats autòctones: xarel·lo, sumoll, malvasia de Sitges
2. Una vinya vella
3. Una barraca de pedra seca
4. Una rima d'ampolles d'escumós
5. Un celler modernista

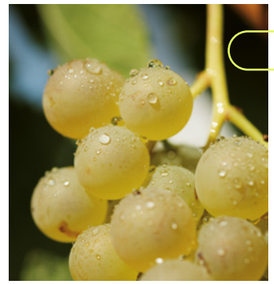
4

5

6

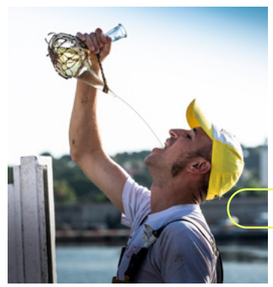

7

6. El moment de la poda
7. Trepitjant raïm
8. La fabricació d'una bota
9. El porró
10. Picnic de verema

8

9

10

CONCEPTES CLAU

El món vitivinícola és la nostra columna vertebral, la nostra bandera i el nostre horitzó. És el que ens ha definit durant més de 2.700 anys i el que encara avui dona forma al nostre paisatge, al nostre caràcter i a la nostra manera de viure. És identitat col·lectiva, cultura líquida i forma de vida. És la feina tenaç dels pagesos i les pageses que sostenen un paisatge viu, l'ànima diversa dels cellers que transformen el fruit de la terra, i la història de varietats que només neixen aquí. I n'estem molt orgullosos.

Per això, **quan parlem del món vitivinícola del Penedès hem de parlar de:**

EL PAISATGE CULTURAL — LA IDENTITAT VITIVINÍCOLA

Hem de parlar d'un paisatge viu i llegible. De vinyes que dibuixen horitzons, de marges de pedra seca, de camins que uneixen masies i cellers. D'una relació íntima i persistent entre la terra i la gent que la treballa. D'una columna vertebral amb 2.700 anys d'història.

— Paisatge construït per la pagesia, amb una arquitectura agrícola amb sentit i memòria.
— Vinya com a ordre cultural del territori i expressió d'un equilibri entre naturalesa i activitat humana.
— La vinya com a metàfora de persistència, de relleu generacional i de futur arrelat.

ELS GUARDIANS DE LA VINYA — ELS ROSTRES I LES MANS DEL PAISATGE

Hem de parlar dels homes i dones que, amb les seves mans i sabers, han sostingut la vinya i el paisatge. De generacions que han viscut de la terra i l'han fet créixer amb respecte. De joves que tornen, de famílies que resisteixen, d'oficis que es transformen però no desapareixen.

— Pagesia com a base del patrimoni vitivinícola i cultural.
— Coneixement profund de la terra transmès oralment i per l'experiència.
— Treball quotidià com a acte de resistència i estimació pel territori.

VARIETATS AUTÒCTONES — XAREL·LO, SUMOLL I MALVASIA DE SITGES

Hem de parlar de tres raïms que només arrelen aquí. De la tensió salina i l'elegància rústica del xarel·lo. De la rebel·lia silenciosa del sumoll, recuperat gairebé de l'oblit. De la delicadesa marina i la resistència obstinada de la malvasia de Sitges. Tastant-los, es tasta el territori.

— Varietats com a expressió pura del lloc, no transportables ni replicables.
— Herència vinícola que parla amb veu pròpia.
— Connexió entre raïm, clima, sòl i cultura vinícola local.

LES BOMBOLLES — EL VI ESCUMÓS

Hem de parlar de les caves, del silenci sota terra, del miracle de les bombolles que neixen lentament entre humitat i foscor. De Sant Sadurní d'Anoia com a bressol del vi escumós català. De la paciència, de l'ofici i de la cultura que han fet del Penedès una referència mundial en vins escumosos.

— Cultura del vi escumós amb arrelament profund i orgull local
— Diversitat d'enfocaments i realitats: Cava, Clàssic Penedès, Corpinnat i vins escumosos fora de D.O.
— Sant Sadurní d'Anoia com a capital històrica del vi escumós del país

UN TERRITORI, MIL MIRADES — DIVERSITAT VITIVINÍCOLA

Hem de parlar de la convivència de formes de conreu: ecològica, biodinàmica, regenerativa i convencional. De grans cellers i petits elaboradors, de cooperatives i vignerons. D'un paisatge viu on cada projecte diu la seva amb autenticitat i respecte.

— Diversitat de models de producció i elaboració amb un mateix objectiu: qualitat i sostenibilitat.
— Canvi de tendència amb el moviment vigneron: pagesos que també vinifiquen.
— Presència de denominacions i marques col·lectives amb valors compartits.

COMPROMÍS AMB EL FUTUR — UN PAISATGE SOSTENIBLE

Hem de parlar d'un territori que resisteix al despoblament, que fixa gent a la terra i que aposta per la sostenibilitat real. De pràctiques agrícoles responsables, d'economies locals arrelades i d'un model de consum que defensa la cultura i el paisatge.

— La viticultura com a defensa activa del paisatge
— El Penedès com a territori que ha sabut preservar el verd gràcies a la viticultura
— Beure conscientment vi del Penedès és donar suport a una economia arrelada, amb sentit i continuïtat

Territori de viticultors, pagesos, pescadors i ramaders, el Penedès ha construït la seva gastronomia a partir de l'autosuficiència, el respecte pel producte, la saviesa popular, l'autenticitat i la fidelitat al seu paisatge tan particular. La cuina penedesenca és el reflex d'un poble que estima el que té, que cuina el que produeix i que celebra el que menja.

El plaer de menjar i beure forma part de la vida quotidiana penedesenca: des d'una recepta ancestral transmesa de generació en generació fins a una proposta innovadora d'un cuiner jove. El receptari tradicional conviu amb la creativitat contemporània i es nodreix d'una cultura gastronòmica que estima el producte, respecta l'estacionalitat i celebra cada moment. Però hi ha coses que cal tastar per entendre-les: viure un sopar gastronòmic entre vinyes, gaudir d'un arròs a la sitgetana a la vora del mar, tastar una reinterpretació del rostit de Gall del Penedès o brindar amb un escumós davant d'una posta de sol.

Beure's el paisatge, glop a glop. Sentir el Penedès en cada forquillada. Menjar pel pur desig de menjar bé. Deixar-se portar per camins autèntics, on la gastronomia connecta amb l'essència d'un territori viu i acollidor, i on cada experiència revela l'ànima d'una terra intensa, generosa i sàvia. Assaborir la vida al màxim. El Penedès té un gust especial. Tothom a taula!

GASTRONOMIA

Relat temàtic

UN REBOST INABASTABLE

El Penedès és un rebost viu que s'estén de la costa mediterrània a la serralada prelitoral, de la plana central als boscos d'Ordal, dels horts de l'Anoia i el Foix al cor dels pobles. A cada racó hi bateguen cultius, aliments i elaboracions amb una història gastronòmica única, teixida amb la dedicació d'artesans, pagesos, pescadors i cuiners que, sovint de forma silenciosa, perpetuen un patrimoni ancestral. Les coques de recapte dels forns de poble, les verdures acabades de collir dels horts a prop dels cursos fluvials, els formatges artesans del Montmell o de la Serra d'Ancosa, els embotits de la Llacuna, les melmelades fetes amb préssecs d'Ordal, els calçots tendres del Baix Penedès, el peix de costa com la sardina, el seitó i les gambes de Vilanova, els guisats de matança, les conserves, l'aviram que es concentra a la Fira del Gall i els plats de cassola completen un ventall de sabors que neixen a tocar de casa, que es complementen i defineixen el gust del territori. **Un rebost inabastable perquè creix cada dia amb nous projectes, receptes recuperades, varietats autòctones reivindicades, influències modernes i propostes agosarades. I perquè, més enllà de productes, varietats i elaboracions, hi batega una mateixa essència: la passió per les coses autèntiques i ben fetes, l'orgull d'allò que se sent com a propi i l'alegria de poder-ho compartir.**

EL GALL DEL PENEDÈS

EL PRÉSSEC D'ORDAL

UN RECEPTARI PODERÓS: CUINA DE VINYA, D'HORT, DE CORRAL, DE MAR I DE MUNTANYA

El receptari penedesenc és un tresor de la gastronomia catalana, construït amb productes icònics, elaboracions tradicionals i receptes que han passat de generació en generació.

Les xatonades enceten la temporada freda amb una barreja de bacallà, escarola, tonyina i olives coronades per una salsa de romesco que desperta els sentits. La rosta, típica del Baix Penedès, amb pa fregit, tomàquet, arengada i ou, resumeix la contundència senzilla d'una cuina que no vol disfresses. També tenim les coques, que arreu del territori porten nom i cognoms: a més de la tradicional coca de recapte, amb escalivada i sovint carn o peix salat també trobem la garlanda, típica de Vilafranca del Penedès, la coca de les viudes de Sant Sadurní d'Anoia, o la coca enramada del Baix Penedès, protagonista per Corpus. La rebosteria penedesenca és un altre dels grans capítols d'aquest receptari. Des de les catànies de Vilafranca o la xocolata de Sant Sadurní, que han travessat fronteres, fins al carquinyoli de Sant Quintí de Mediona o els Gelidencs de Gelida. Tampoc no hi falten les receptes amb carns nobles, com el Gall del Penedès, que presideix els àpats de Nadal i les taules de les Festes Majors, farcit i rostit amb paciència o en forma de caneló. L'Ànec Mut del Penedès també acompanya els plats de celebració i fa d'estrella a moltes cartes. A l'hivern, la calçotada reuneix amics i família al voltant del foc, amb calçots, carn a la brasa, carxofes, mongetes i una festa que es menja amb les mans. Els arrossos també tenen un paper destacat a la costa: l'arròs a la sitgetana, amb carn, peix i botifarra, o l'arrossejat de Calafell, amb fideus ben rossos, rap i patata, són plats mariners amb una llarga tradició arrelada al territori. I tot plegat s'arrodoneix amb el fruit de la vinya: vins blancs, rosats, negres, ancestrals, escumosos, misteles i vins dolços reguen un receptari sense fi ni principi. Aquesta cuina penedesenca és, en essència, una cuina sense artificis i plena d'orgull, que manté viva l'ànima de tot un territori.

ELS PLAERS DE LA VINYA

Darrere de cada ampolla de vi s'hi amaga el reflex sincer del territori on neix. Un paisatge. Una història particular. Una manera de treballar la terra. Destapar-la és obrir una finestra a la vinya que l'ha vist néixer, a les mans que l'han treballada i a l'esperit que l'ha fet créixer. I tastar-la és fer un viatge sense moure't de lloc. **Pocs aliments tenen aquesta capacitat de connectar tan profundament amb el territori, de condensar cultura, memòria i paisatge en un sol glop o mossegada. El vi és un d'ells. Benvinguts al celler més gran de Catalunya.**

Els vins penedesencs parlen amb accents diversos. Parlen de xarel·los amb caràcter, de vinyes en vas, de mans que poden, de macabeus madurs, d'hiverns suaus, d'escumosos que celebren la vida amb el cupatge tradicional de macabeu, xarel·lo i parellada, d'ancestrals fresquíssims, de malvasies de sitges salines, de pàmpols que es belluguen al vent, de misteles i dolços que allarguen les sobretaules, de feixes recuperades, de pagesos que treballen de sol a sol, de sumolls rústics i valents. Els vins del Penedès paisatge líquid, memòria embotellada, identitat servida en una copa.

Cada vi té el seu moment i el seu plat. Un blanc amb un arròs a la sitgetana, un rosat amb un bon xató o un negre amb un Gall del Penedès rostit. Els escumosos s'obren per començar —o per acabar— i són l'ànima de les celebracions, i les misteles, les ratafies i els vins dolços fan brillar les postres: catànies, carquinyolis o préssec d'Ordal. **El Penedès no s'entén sense el vi. Ni la cuina sense el paisatge. Ni els àpats sense aquest gest senzill de destapar una ampolla i compartir-la. El plaer comença al nas i acaba al paladar, però queda per sempre a la memòria.**

EL BRANDY

A TAULA!

Menjar és un acte social, emocional i ple de sentit. És celebrar, cuidar-se, compartir. És un motiu per seure a taula, per trobar-se, per descobrir paisatges i tradicions a través del paladar. La gastronomia es viu a peu de carrer i amb la taula parada, amb plats que passen de generació en generació i espais que van del més senzill al més sofisticat. Al Penedès, la gastronomia es viu de moltes maneres: a peu de carrer i amb la taula ben parada; en fondes centenàries que serveixen esmorzars de forquilla cada matí, en bars plens a vessar un dia de mercat, o en places on els amics fan el vermut a peu dret. Hi conviuen restaurants tradicionals de cuina generosa amb hostals on encara es cuina al forn de llenya i es fan postres casolanes. També hi trobaràs restaurants gastronòmics on els plats de sempre es reinterpreten amb creativitat, i bars de vins on les tapes es mariden amb copes de xarel·lo o sumoll.

Igualment es menja a la fresca, fent un sopar de barri en una plaça, o en un pícnic improvisat entre vinyes, amb un cistell ple d'embotits i una ampolla per compartir. I, com no podria ser de cap altra manera, també es menja fent festa: als dinars populars de Festa Major, a les fires del xató, a les festes del most i de la verema, durant la matança del porc, en festivals gastronòmics, o en mostres de vins i escumosos que mariden amb formatges i embotits i on tot convida a tastar. Fins i tot es pot menjar en un celler, envoltat de botes i tines plenes de vi, entre ampolles que reposen en una cava subterrània o en una taula llarga entre ceps quan el sol es pon. **A cada poble hi ha un lloc per descobrir. Una cuina amb els fogons en marxa. Una recepta pròpia. Al Penedès hi ha una història per tastar. La taula ja està parada. Només has de venir i gaudir.**

10 RAONS PER NO PERDRE'T LA GASTRONOMIA DEL PENEDÈS

El Penedès amaga un tresor que va molt més enllà del paisatge: la seva gastronomia. Aquesta terra generosa, amb més de 2.700 anys d'història viti-vinícola, ha forjat una identitat culinària única on tradició i innovació es donen la mà. Des dels cellers centenaris fins als fogons de les cases de pagès, o des dels mercats locals fins als restaurants d'avantguarda, el Penedès convida a un viatge sensorial que desperta tots els sentits. **Si encara no tens gana, en tindràs. Si ja en tens, no sabràs per on començar.**

1. Un paisatge que es menja

La gastronomia penedesenca neix del mateix paisatge que el temps ha anat dibuixant durant segles. Cada plat hi porta un tros de mar, un marge d'hort, una olor de bosc o un color de vinya. La cuina és la manera més directa d'entendre el paisatge del Penedès.

2. El rebost inabastable

Els microclimes particulars i la diversitat de terres permeten el cultiu d'una gamma extraordinària d'aliments: des de les vinyes que donen vins excepcionals fins als horts que ofereixen verdures de temporada d'una frescor incomparable, el Penedès és un rebost viu que es nodreix d'estacionalitat, de proximitat i de diversitat. Carns, formatges, embotits, verdures, peixos, dolços, olis, conserves… Un rebost que no s'esgota mai.

3. Productes amb nom i cognoms

Al Penedès cada producte té un origen. Sabem d'on surt cada cosa i qui l'ha feta possible. Coneixem el nom del pagès que ha collit els calçots, del pescador que ha tret la gamba del mar, de la mà que ha trenat la botifarra o del criador que ha fet créixer el gall.

4. El receptari penedesenc, un tresor viu

El receptari del Penedès és una suma de sabers populars i de celebracions viscudes a taula. Hi conviuen les receptes de l'àvia amb les interpretacions més creatives de cuiners actuals. És un tresor que evoluciona sense oblidar mai les seves arrels.

5. La dieta mediterrània

Si existeix un lloc on la dieta mediterrània es manifesta amb tota la seva esplendor, és al Penedès. Aquest model alimentari, reconegut com a Patrimoni Immaterial de la Humanitat, troba aquí tots els seus ingredients estrella: hortalisses, oli, peix, cereals, fruita dolça i seca, herbes, vi… El que es menja al Penedès és sa, sostenible, estacional i de proximitat. Una cuina que cuida i alimenta, que celebra el que és natural i que aposta pel que és de veritat.

6. El líquid diví que ho rega tot

El Penedès és, per sobre de tot, terra de vins. És paisatge líquid, història embotellada, identitat servida en una copa. Xarel·lo, macabeu, sumoll, malvasia, escumosos, dolços o ancestrals són només un exemple de la riquesa viní-cola d'una terra on el vi no és només una beguda, sinó l'ànima mateixa del territori.

10 RAONS PER NO PERDRE'T LA GASTRONOMIA DEL PENEDÈS

7. El plaer de menjar i beure

Aquí es practica l'art de gaudir sense presses, d'assaborir cada mossegada, de conversar al voltant d'una taula ben parada. Beure's el paisatge, glop a glop. Sentir el territori en cada forquillada. Deixar-se portar per camins autèntics, on cada plat connecta amb el territori i cada sobretaula s'allarga perquè tot convida a quedar-s'hi.

8. Coses que només es viuen aquí

El Penedès ofereix experiències gastronòmiques que no trobaràs enlloc més. Imagina't degustar vins entre vinyes centenàries, menjar plats d'estrella Michelin entre vinyes, fer un pícnic amb vistes a Montserrat, participar en una calçotada popular a la primavera, menjar en un celler sotaterra, o assistir a la Fira del Gall. La cuina no només és el què es menja, sinó el com i l'on es menja. I algunes experiències només passen al Penedès.

9. Celebrem menjant!

El menjar i el beure són una raó de pes per trobar-se, per fer comunitat, per compartir. Al Penedès tot se celebra al voltant d'una taula: l'arribada del primer most, les xatonades, les festes de barri, la verema, els aniversaris, les calçotades, la Festa Major. Aquí, quan mengem i bevem, ho fem amb alegria, amb orgull i amb ganes de tornar-hi.

10. La taula ja està parada

Tot està a punt: la vinya omple les copes, les receptes beuen de la tradició de casa nostra, els plats parlen d'una terra generosa i les estovalles, els plats, els gots i els coberts al seu lloc. Només hi faltes tu. Seu, tasta, brinda, i gaudeix!

CLAIMS

Penedès. Mil maneres de viure'l

Penedès. Una terra que es menja i es beu

Penedès. Cuinem com vivim

Penedès. La cuina que alimenta l'ànima

Penedès. Assaboreix-lo

Penedès. Un lloc a taula

Penedès. El cor de la cuina

Penedès. El rebost inacabable

Penedès. Un paisatge que fa salivera

Penedès. Benvinguts a taula

Penedès. Gust de veritat

10 PLATS ICÒNICS DEL PENEDÈS

1

2

3

4

5

CANELONS DE GALL DEL PENEDÈS AMB IGP — Un dinar de Festa Major (1)

ÀNEC MUT ROSTIT AMB RAÏM, PRUNES I PINYONS — Per Nadal (2)

XATONADA — Un dinar popular a la tardor (3)

ARRÒS A LA SITGETANA — Un migdia d'estiu a la costa

ARROSSEJAT DE PESCADOR — Un diumenge en família

COCA DE RECAPTE D'ESCALIVADA I SARDINES DE VILANOVA — Un sopar amb amics

GAMBES DE VILANOVA A LA BRASA — Un sopar romàntic a la primavera

SUQUET DE PEIX — Una celebració amb família a l'hivern (4)

PRÉSSEC D'ORDAL AMB NATA — Per acabar un bon àpat d'estiu

CARQUINYOLIS DE SANT QUINTÍ AMB MALVASIA DE SITGES — Per tancar bé un dinar de tardor (5)

CONCEPTES CLAU

La gastronomia del Penedès no és només un conjunt de plats i productes. És una expressió directa del territori, la seva cultura, el paisatge i la manera de viure. Quan parlem de gastronomia, estem parlant d'identitat. Per aquest motiu, és essencial construir un relat compartit que reforci el posicionament del Penedès com una destinació enogastronòmica autèntica, diversa i arrelada.

Per això, **quan parlem de menjar i de beure al Penedès, hem de parlar de**:

AUTENTICITAT I IDENTITAT GASTRONÒMICA

Parlar de gastronomia al Penedès és parlar d'una cuina que neix del territori i que expressa, amb orgull i honestedat, allò que som. L'autenticitat no és una estratègia, és una realitat palpable en cada plat i en cada copa. La identitat gastronòmica del Penedès es construeix a partir del respecte per allò propi, del valor donat a la tradició quotidiana i de la consciència que la cuina és part inseparable de la cultura local. Això vol dir reivindicar receptes, ingredients, formes de fer i espais que han perviscut gràcies a la transmissió generacional i al vincle amb la comunitat. Cal parlar d'aquesta cuina sense artificis com un patrimoni viu i sincer, sense buscar imitar altres models, sinó mostrant la força de les nostres particularitats. L'autenticitat, ben comunicada, és el que realment diferencia el Penedès com a destinació gastronòmica.

TERRITORI VIU I PRODUCTIU

La gastronomia penedesenca no seria possible sense un territori que batega, que treballa i que produeix. Aquí el paisatge no és només escenari: és origen. La vinya, l'horta, la ramaderia, la pesca i l'artesania alimentària conformen un ecosistema actiu que nodreix la cuina local i dona sentit a la seva evolució. El Penedès és un rebost viu, on cada aliment té una traça directa fins a les mans que l'han conreat, pescat o elaborat. Els pagesos, pescadors, ramaders, viticultors i artesans són els grans ambaixadors del gust del territori, i la seva feina sosté no només l'economia local, sinó també la cultura gastronòmica. Quan parlem del menjar i del beure al Penedès, hem de parlar d'aquestes persones, dels seus oficis i del valor d'un territori que no es conserva mirant-lo, sinó treballant-lo.

ESTACIONALITAT I PROXIMITAT

El Penedès és un territori que cuina segons el que ofereix la terra en cada moment. L'estacionalitat no és només una tendència, sinó una pràctica arrelada i coherent amb la natura i amb els ritmes del territori. Cuinar i menjar el que toca quan toca és una forma d'harmonia entre cultura i entorn. La proximitat, a més, garanteix no només frescor, sinó traçabilitat, relació directa entre productor i cuiner, i compromís amb la sostenibilitat. Aquest enfocament aporta un relat gastronòmic sòlid, amb sentit, i permet generar experiències que connecten visitants i comunitat a través del calendari. Cal parlar d'exemples concrets de com la cuina segueix el batec del paisatge. Al Penedès, el calendari natural és també un calendari gastronòmic.

RECEPTARI AMB VALOR CULTURAL

El receptari del Penedès és una forma de conservar la memòria, d'expressar la cultura i de compartir identitat. Cada recepta és un vincle amb el passat i, alhora, una eina de transmissió de valors i sabers. Aquest receptari té un valor patrimonial, perquè reflecteix les festes, els ritmes socials, les estructures familiars i els costums col·lectius. Posar-lo en valor implica explicar el perquè de cada plat, el seu origen, el seu moment i el seu context. És essencial que es parli d'aquests plats com a expressions culturals i no només com a opcions de menú. Així, la gastronomia esdevé una eina de narració, de pertinença i de descobriment.

EL VI COM A EIX VERTEBRADOR

Al Penedès, el vi és l'eix vertebrador de tota l'experiència gastronòmica, paisatgística i cultural. És el fil que connecta la terra amb la taula, el paisatge amb la copa i el passat amb el present. La vinya ha modelat el territori i les seves formes de vida; ha donat feina, llenguatge, rituals i celebracions. El vi ha de formar part del relat gastronòmic des del cultiu fins a l'últim glop, i cal situar-lo sempre al centre del discurs. Parlar del vi vol dir parlar de varietats locals com el xarel·lo, el sumoll o la malvasia; vol dir reivindicar una viticultura respectuosa i una elaboració amb sentit de lloc. I també vol dir connectar-lo amb el menjar, mitjançant el maridatge, les experiències enoturístiques, els tastos i les festes.

ENOTURISME

Relat turístic

UN PAISATGE INFINIT, AL TEU RITME

Tots els vins del Penedès amaguen un univers sencer que parla amb autenticitat de la terra que els ha vist néixer: mil i un paisatges que canvien de color amb les estacions, raïms de xarel·lo, sumoll i malvasia de Sitges, la presència constant de Montserrat, la marinada suau que arriba de la costa, i la tenacitat de viticultores i viticultors que són el batec de tot un territori. Descobreix la cultura de la vinya i el vi en una terra amb més de 2.700 anys d'història vitivinícola. Gaudeix dels paisatges on neixen uns dels millors vins blancs, rosats, negres i escumosos del país. N'hi ha tants com maneres de mirar. Tants com moments per viure. Tants com motius per tornar. Practica l'enoturisme al Penedès.

Endinsar-te al Penedès és recórrer un món sencer en poca distància. Tenim de tot i ho tenim a tocar. Practicar l'enoturisme al Penedès és aprofundir en grans cellers històrics i en petits projectes joves que parlen amb veu pròpia, recórrer paisatges de postal, apropar-se a la història d'una cultura ancestral a través de la vinya, participar en les seves veremes, fires i festes, maridar vins amb gastronomia local, i deixar-te portar pel batec d'una terra que respira vi a totes hores. És viure la festa de la verema des de dins: collir raïm, trepitjar-lo amb els peus, tastant el primer raig i compartir els pícnics, aperitius, brunchs, dinars entre vinyes i totes les experiències gastronòmiques que els cellers organitzen per aquestes dates.

La vinya i el vi són la màxima expressió de la identitat penedesenca. Des de l'escumós que reposa durant anys a centenars de metres sota terra als ancestrals afruitats i frescos, o dels blancs vibrants de xarel·lo que neixen d'una sola vinya als negres més afruitats, el Penedès ofereix una diversitat infinita de vins que s'expressen amb accents diversos però amb un objectiu comú: preservar el paisatge, garantir la qualitat del raïm i del vi, i respectar l'essència del nostre patrimoni mil·lenari. I l'enoturisme et convida a descobrir-los amb tots els sentits: enmig d'un paisatge vitícola incomparable, a peu o en bicicleta, en un tast a peu de vinya o en un dels grans cellers històrics. Perquè l'enoturisme al Penedès no és només tastar un vi o un altre. És dormir enmig de vinyes. És compartir un esmorzar de pagès a l'ombra d'una figuera. És veremar colze a colze amb els viticultors. És participar en un Pícnic de Verema. És riure en un festival de música sota les estrelles. És escoltar les històries d'un vigneron que coneix cada pam de la seva terra. És veure el sol pondre's mentre encetes una ampolla amb qui estimes.

I no cal que siguis un expert en vins per gaudir-los. Tant si busques una escapada relaxant, una experiència gastronòmica, una aventura entre vinyes o una ruta cultural, el Penedès t'ho posa fàcil. Amb activitats per a famílies, parelles, grups d'amics, empreses o viatgers solitaris, l'enoturisme és sinònim de sostenibilitat, proximitat i qualitat.

No cal ser expert en vins per gaudir del Penedès. Només cal voler-ho viure intensament. Tant se val si vens en parella, amb amics, en família, amb companys de feina o sol; si busques aprendre o simplement passar-t'ho bé. Aquí trobaràs una terra acollidora, accessible, amb consciència de territori, diversa i viva, que et convida a sentir-te part d'una història mil·lenària i d'un paisatge que mai no s'acaba. T'hi apuntes?

LA RUTA DEL VI: TENIM DE TOT I HO TENIM A TOCAR

Un viatge per submergir-te al cor del territori vitivinícola més viu de Catalunya. La Ruta del Vi del Penedès t'obre les portes a conèixer l'ànima d'un paisatge que et convida a tastar, sentir i viure el Penedès com mai.

Amb gairebé 200 establiments adherits —entre cellers, allotjaments, restaurants, museus i serveis especialitzats—, i prop de 70 cellers visitables, aquesta xarxa coordinada pel Consorci de Promoció Turística del Penedès des de l'any 2002 et garanteix una experiència completa i autèntica.

A peu entre vinyes, en bicicleta, 4x4 o amb una copa a la mà, podràs descobrir la del Penedès durant tot l'any: tastos guiats, maridatges sorprenents, visites singulars, nits en allotjaments rurals amb encant i una gastronomia que parla la mateixa llengua que el vi.

La Ruta del Vi et connecta amb la natura, amb la cultura del vi i amb l'essència d'una terra que ha sabut preservar la seva identitat mentre es projecta al món. Tradició, sostenibilitat i autenticitat conviuen per oferir-te propostes enoturístiques a mida, per a tots els públics i durant tot l'any!

QUÈ POTS FER A LA RUTA DEL VI?

Visites a cellers
Experiències a l'aire lliure
Dinars, brunchs, pícnics i maridatges
Rutes culturals guiades
Museus, art i cultura
Rutes a peu i en bici

DESCOBREIX LA RUTA DEL VI

UN CELLER INACABABLE

El Penedès és un univers vinícola que no s'esgota, ple de camins per explorar i sabors per descobrir. Enmig d'un paisatge tant ric com divers, travessat per un imponent fil conductor, la vinya, hi trobaràs una gran diversitat de projectes que expliquen maneres de viure i entendre el vi. De les grans denominacions d'origen reconegudes internacionalment a iniciatives territorials i de prestigi, **aquest mosaic de paisatges i mirades fa del Penedès un celler obert, plural i inesgotable. Un celler que no s'acaba mai, que es reinventa cada dia i et convida a tornar-hi sempre.**

DO Penedès — www.dopenedes.cat

Al Penedès, el paisatge parla amb mil veus. Aquesta denominació d'origen és la primera DO del món 100% ecològica; un mosaic de vinyes esteses pel territori i persones que interpreten la terra amb criteri propi. Des dels grans cellers fins als petits productors emergents, en tots ells s'hi respira autenticitat i un territori inquiet, amb arrels profundes i una mirada clara cap al futur.

DO Cava — www.cava.wine

El Penedès va ser el bressol de l'escumós català i, encara avui, n'és el màxim representant. Aquí es produeix la major part del cava del país, amb marques icòniques i una tradició que s'ha convertit en referent mundial. Des de les llargues criances fins a les elaboracions més joves i fresques, cada ampolla porta l'empremta del territori i del saber fer que l'ha vist néixer.

Corpinnat — www.corpinnat.com

Nascut al cor del Penedès, Corpinnat és una marca col·lectiva de la UE que representa una aposta decidida per la qualitat, l'origen i l'autenticitat. Escumosos elaborats exclusivament amb raïm ecològic verema a mà i fermentats a la propietat, amb llargues criances que transmeten l'essència del territori.

Vins fora de DO

Hi ha projectes al Penedès que opten per elaborar fora de qualsevol marca col·lectiva o DO, no per fugir-ne, sinó per tenir llibertat a l'hora d'etiquetar, narrar i definir el seu vi segons la seva pròpia mirada. Són vins arrelats i honestos, que parlen amb llibertat del lloc on neixen. No es tracta d'una excepció, sinó d'una altra manera —igual de rigorosa— d'expressar el territori.

10 RAONS PER NO PERDRE'T L'ENOTURISME AL PENEDÈS

Viu cada moment amb plenitud. Deixa't portar. Gaudeix, tasta, celebra.

El Penedès és una terra viva, on descobrir un horitzó de sabors i paisatges. On la vinya es comparteix a taula, i el plaer de celebrar-ho tot cobra sentit. Entre ceps, cellers, camins i taules parades, descobriràs que el vi és una manera de sentir, de connectar amb la terra i amb qui la treballa. Assaboreix la vida al Penedès.

1. Viu el vi!

No cal ser expert per viure el vi al Penedès. Només cal obrir els sentits i deixar-se portar. Un glop, un paisatge. Una olor, una història. Siguis d'on siguis, amb qui tu vulguis, el vi del Penedès no demana cerimò-nies, només ganes de voler-hi ser. I de brindar. Viu-lo amb família, amics, parella, sol o amb desconeguts. Viu-lo al mig d'una vinya, al cor d'un poble o al fons d'un celler. Viu-lo com tu vulguis. Però viu-lo.

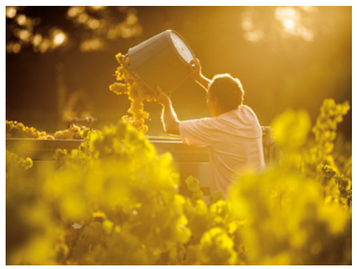
2. El país de les bombolles

Fins que el tap de suro no esclata, tot té un tempo diferent. Les bombolles neixen en silenci, sota terra, en galeries que guarden el temps. Sant Sadurní d'Anoia n'és el bressol. I des de fa més de cent anys, aquest miracle que fermenta lentament ha conquerit el món sense deixar de parlar la llengua del nostres paisatges. Descobrir les bombolles és entendre que darrere de cada copa hi ha una manera d'habitar, una manera de mirar i una manera de fer que només passa al Penedès. És entendre que, si hi ha un lloc on les bombolles tenen ànima, aquest lloc és aquí.

3. Un paisatge. Mil formes de viure'l

El Penedès és pedalar i caminar entre vinyes. És esmorzar de forquilla abans d'un tast i veure Montserrat i una posta de sol des d'una barraca de pedra seca. És fer un pícnic al costat d'un cep o dormir en una masia tradicional catalana. És collir raïm durant la verema, trepitjar-lo, i veure com es transforma en most. És tastar vins i escumosos en caves i cellers, maridar-los amb formatges o xocolata, escoltar música en festivals i fires o sopar sota les estrelles. És visitar un museu, fer una activitat familiar, conèixer el xarel·lo, el sumoll i la malvasia de Sitges o gaudir d'un tast nocturn a la vora del mar. Cada racó del Penedès ofereix una manera única de viure'l. Troba la teva. Descobreix el teu Penedès.

4. La verema

Quan arriba setembre, el Penedès vibra. És temps de verema. Temps de collir, de trepitjar, de suar i de riure. Molts cellers et conviden a formar part d'aquest ritual antic i intensíssim. Col·labora, aprèn, tasta el most acabat de premsar i comparteix un pícnic amb qui cuida la terra tot l'any. Una experiència autèntica, que es viu amb les mans brutes i el cor marcat per sempre.

5. La terra dels vins ecològics

Vins que cuiden la terra, respecten el ritme natural de la natura i confien en la saviesa i el saber fer dels viticultors. Al Penedès hi trobaràs una gran diversitat de cellers que practiquen una viticultura ecològica, biodinàmica o regenerativa. Vins honestos, respectuosos i sostenibles. Vins del Penedès.

6. El porró, a taula

Vins de pagès, francs, de porró, servits sense cerimònies però amb tota la dignitat del món. Vins que es comparteixen en bars, restaurants i tavernes, entre partides de futbolí i converses sense pressa. Al Penedès encara perviuen petits cellers i bodegues que conserven aquest llegat. Espais on el vi és un fil que cus vides, records i barris. Demaneu un porró, deixeu que el vi corri directe fins a la boca, tasteu-lo sense presses i enteneu la seva veritat: aquests vins ens parlen de temps difícils i de dignitat, de pagesos i pageses, de la fil·loxera, de cooperatives i de ruralitat, de veremes i sobretaules que no s'acaben mai.

10 RAONS PER NO PERDRE'T L'ENOTURISME AL PENEDÈS

7. Els sobretaules

Al Penedès, si hi ha alguna cosa improvisada i que mai falla, són els sobretaules. A vegades passen a mitja tarda, quan ja s'ha acabat el tast, però ningú vol marxar. Un vi porta a un altre, una anècdota porta a una cançó, i sense adonar-te'n, el temps s'atura. Perquè aquí, el vi no s'acaba en una copa. S'allarga en forma de mistela, de vi ranci o de vi dolç. Aquesta és la màgia dels petits cellers, dels restaurants de poble, de les famílies que et conviden a quedar-te, dels bars de vins que no tanquen mai. Vine. I deixa't atrapar per una sobretaula que no voldràs que s'acabi.

8. Marida la millor gastronomia del món

Al Penedès, el vi no va mai sol. A cada copa l'acompanya un plat, una recepta, un producte de proximitat. Cuina de mercat, de masia, de brasa i fonda. Productes del territori, elaborats per qui en coneix el gust i tota la feina que hi ha al darrere. De la cuina més humil a l'alta gastronomia, el Penedès marida amb tot. Vine amb gana. I, sobretot, amb set.

9. Un vi per a cada moment

Hi ha un vi per a quan arribes i un altre per a quan no vols marxar. Un per brindar, un per recordar, un per oblidar. El Penedès t'ofereix un vi per cada estació, cada emoció, cada trobada. Tant si busques intensitat com si cerques frescor. Tant si celebres com si t'acomiades. Aquí trobaràs el vi que t'acompanyi.

10. Més de vint-i-cinc anys obrint les portes de casa nostra

Fa un quart de segle que vam obrir les portes de casa nostra, de les vinyes, dels cellers i dels paisatges del Penedès. Vint-i-cinc anys de caminades entre ceps, de tastos que es converteixen en records inesborrables, de veus que expliquen mil històries, d'experiències que emocionen. Avui, vint-i-cinc anys després, continuem brindant per la terra, per la gent i per tots els moments que encara ens queden per compartir.

CLAIMS

Penedès. Mil maneres de viure'l

Penedès. Un celler inesgotable

Penedès. La vinya de Catalunya

Penedès. El vi és vida

Penedès. El país del vi

Penedès. Viu-lo amb tots els sentits

Penedès. El gust de viure

Penedès. Vins per compartir, moments per recordar

10 EXPERIÈNCIES ENOTURÍSTIQUES AL PENEDÈS

Un passeig entre vinyes amb bicicleta i acabar amb una visita en un celler històric de la ruta del vi

Una ruta 4x4 i un pícnic amb vi, productes locals i vistes a Montserrat

Passar un cap de setmana en família en una casa rural i fer la ruta dels Vitis

Fer la ruta 360° amb bicicleta, fer-te un selfie en un dels Miravinya i dormir en un allotjament rural

Fer la ruta del Viquet, una entrada combinada per conèixer cinc espais que promouen el patrimoni de les cultures del vi i el cava del Penedès

Visitar una de les mostres i fires de vins que s'organitzen tot l'any i acabar amb un àpat en algun dels restaurants on cuinen gall del Penedès

Anar al Vinseum i acabar la visita amb un tast dirigit

Gaudir d'un matí de verema i celebrar-ho en una festa major d'algun poble petit

Viure la festa de la Fil·loxera i visitar unes de les caves històriques de Sant Sadurní d'Anoia

Visitar les vil·les marineres de Sitges i Vilanova i la Geltrú i conèixer els orígens de la malvasia de Sitges

CICLOTURISME

Relat turístic

EL PENEDÈS SOBRE RODES

Hi ha paisatges que no es poden entendre des de la finestra del cotxe o a través d'una pantalla. El Penedès revela una veritat que només coneix qui s'ha aventurat a explorar-lo sobre dues rodes: la bicicleta és possiblement la millor manera d'entendre la immensitat i els contrastos dels seus mil i un paisatges. Els itineraris de Penedès 360, les parts ciclables de la Via Augusta i el Camí del Riu, o les diferents trobades que organitzen els col·lectius ciclistes del territori són només algunes propostes que travessen una terra oberta i amable, amb una diversitat de rutes per a tots els públics. Al Penedès no hi ha ports de muntanya llegendaris, tot i que hi ha pendents, rampes i desnivells que obliguen a aixecar-se del seient, pujades que cremen les cames, i pistes llarguíssimes entre vinyes, nuclis rurals i a prop de mar que premien el ritme sostingut. Les baixades no són mai gratuïtes: dibuixen el territori amb precisió, entre corriols enmig del bosc, camins de terra entre ceps o revolts tancats d'asfalt que serpentegen entre serralades i el Mediterrani.

Més enllà de les rutes del Penedès 360, el territori ofereix propostes per a ciclistes de carretera, BTT, gravel o passeig. Des de col·lectius que organitzen sortides fins a esdeveniments populars o serveis especialitzats per a cicloturistes, el Penedès és un destí preparat per acollir i cuidar qui el vol descobrir sobre rodes.

El Penedès, obert i divers, sempre amb Montserrat a l'horitzó i la silueta d'algun cep com a brúixola, és territori de gravel amb etapes curtes que es poden allargar sense presses; de BTT que alterna pistes ràpides, corriols, passos de riera, vinyes, boscos mediterranis i camins; també és asfalt per als qui gaudeixen de fer quilòmetres: carreteres amb vistes escèniques, camins rurals asfaltats amb poc trànsit, pujades a colls i revolts que travessen espais naturals i petits pobles.

El territori no es mesura en quilòmetres sinó en sensacions: el cruixir de la grava sota les rodes, la frescor d'un matí entre vinyes, l'ombra d'un roure solitari abans d'un últim esforç. El Penedès sobre rodes reclama atenció. No per la duresa del recorregut, sinó per la quantitat de coses que passen mentre pedales. Un tast a peu de vinya, un cafè en una plaça de poble, omplir el bidó en una font amb aigua fresca o una conversa amb un pagès que et saluda com si et conegués de tota la vida.

Recórrer el Penedès amb bici és triar com vols viure el paisatge. És deixar que la inèrcia t'arrossegui després de pujar un port, enganxar-te a la roda d'un company mentre els ceps s'estiren a banda i banda de la pista, o anar fent quilòmetres i camí amb el cos actiu, la ment en blanc i la vista fixada en un paisatge que mai és el mateix.

I no tot és pedalar: un bon esmorzar de pagès en un petit poble de la ruta, un tast de vins a peu de la vinya ben a tocar del camí, una visita a un mercat o una parada per admirar Montserrat a l'horitzó són parts igual d'essencials del trajecte.

El Penedès t'ofereix territori, serveis i estructura, però sobretot mil maneres de recorre'l. Sense presses, al teu ritme, en companyia, en família o en solitari, en etapes o rutes circulars. Pedala'l com vulguis. El Penedès t'espera.

PEDALAR EL PAISATGE AL TEU AIRE

El Penedès és un territori que es presta a l'espontaneïtat. Aquí no cal seguir una ruta marcada per descobrir-ne l'essència: només cal una bicicleta, ganes de pedalar i deixar-se portar. Les rutes improvisades es dibuixen sobre una xarxa de camins agrícoles, carreteres locals amb poc trànsit i vies històriques com la Via Augusta, que travessa el territori seguint el traç de l'antiga calçada romana, o la part ciclable del Camí del Riu, que ressegueix els marges dels rius Mediona-Bitlles, Anoia i Lavernó i ofereix una pedalada tranquil·la entre vegetació de ribera, aigua i una gran biodiversitat.

Aquestes rutes permeten crear itineraris a mida, que passen per paisatges oberts de vinyes, camps de cereals, petits boscos mediterranis i pobles amb encant. És fàcil combinar un tram amb una parada en un celler familiar per fer un tast, una visita a un mercat de productors, o una aturada per fer un esmorzar de forquilla en una fonda on el temps sembla aturat. Al Penedès la bici ens connecta amb la gent, amb els pobles i amb el paisatge.

A més, al llarg de l'any, diversos col·lectius i entitats del territori organitzen sortides en bici, trobades populars, competicions i curses d'orientació per a tots els públics i nivells de dificultat. Rutes autoguiades, pedalades populars, gravel weekends o escapades de cap de setmana són només algunes de les propostes que permeten gaudir del territori en bona companyia.

Al Penedès, pedalar al teu aire és sinònim de descobrir. Cada revolt pot dur-te a una vinya vella, una barraca de pedra seca, una ermita amagada o un horitzó obert amb Montserrat al fons. I sempre, amb la llibertat d'improvisar.

PENEDÈS 360

Penedès 360 és la porta d'entrada a tot un territori pensat per ser descobert sobre dues rodes. Una xarxa de rutes ciclables que travessen l'Alt i Baix Penedès i el Garraf amb diferents modalitats — touring, gravel i carretera— i múltiples opcions per adaptar-se a tots els perfils: des de cicloturistes tranquils fins a esportistes que volen sumar desnivell i quilòmetres.

És una experiència completa: allotjaments adaptats, serveis especialitzats per a ciclistes, senyalització, transport d'equipatge i transfer, i una oferta paisatgística, enogastronòmica i cultural incomparable.

Amb itineraris circulars, trams d'itinerància i centres base, Penedès 360 connecta el territori de manera funcional i inspiradora. Et permet pedalar a ritme propi, fer parada allà on vulguis i construir un viatge a mida. Tot, amb el suport d'un territori que aposta pel cicloturisme com a motor sostenible i acollidor. **Pedala'l com vulguis. El Penedès t'espera.**

PENEDÈS 360 — RUTA BACK ROADS PER A CARRETERA

La ruta Back Roads és una invitació a recórrer el Gran Penedès a ritme de ciclista de carretera: un traçat circular de 200 km que uneix mar, muntanya i vinya amb carreteres secundàries, ports i camins asfaltats plens d'encant. Des de les muntanyes interiors fins a la línia del Mediterrani, travessant pobles acollidors com Pontons o la Llacuna, i municipis costaners com Sitges o Vilanova i la Geltrú, el recorregut mostra la diversitat del Penedès en tota la seva amplitud. La ruta passa per trams mítics com el coll de les Ventoses, Font-Rubí o la carretera del Pantà de Foix, però també per vies menys conegudes, perfectes per rodar sense trànsit i amb paisatges que deixen sense alè. Sortint des de Vilafranca o des del punt que millor s'adapti a les teves necessitats, pots fer-la en dues, tres o quatre etapes, amb allotjaments i serveis disponibles al llarg del recorregut. **Un itinerari pensat per connectar quilòmetres i emocions, pedalant entre vinyes i, sempre, amb Montserrat al fons.**

https://www.penedes360.cat/es/rutas/ruta-carretera

PENEDÈS 360 — RUTA ALL MOUNTAIN PER A BTT

La ruta All Mountains és la proposta més intensa de Penedès 360. Pensada per a ciclistes de muntanya amb ganes de combinar esforç, diversió i paisatge, recorre 180km de corriols, pistes, camins encimentats i trams d'enllaç per carretera, amb una ciclabilitat estimada del 95%. Ideal per a un nivell mitjà, amb trams de trialera tècnica i descensos dissenyats per ser gaudits. Surt des de Sant Sadurní d'Anoia i s'organitza en quatre etapes, d'entre 40 i 55 km, que passen per entorns naturals i pobles amb serveis, allotjaments i punts d'aigua. La ruta no només mostra un Penedès desconegut més enllà de les vinyes, sinó que revela un teixit humà, històric i paisatgístic que ha deixat empremta en tots i cadascun dels seus camins. **Una aventura en BTT que no busca només ritme o tècnica, sinó també sorpresa, connexió i territori.**

https://www.penedes360.cat/es/rutas/ruta-btt

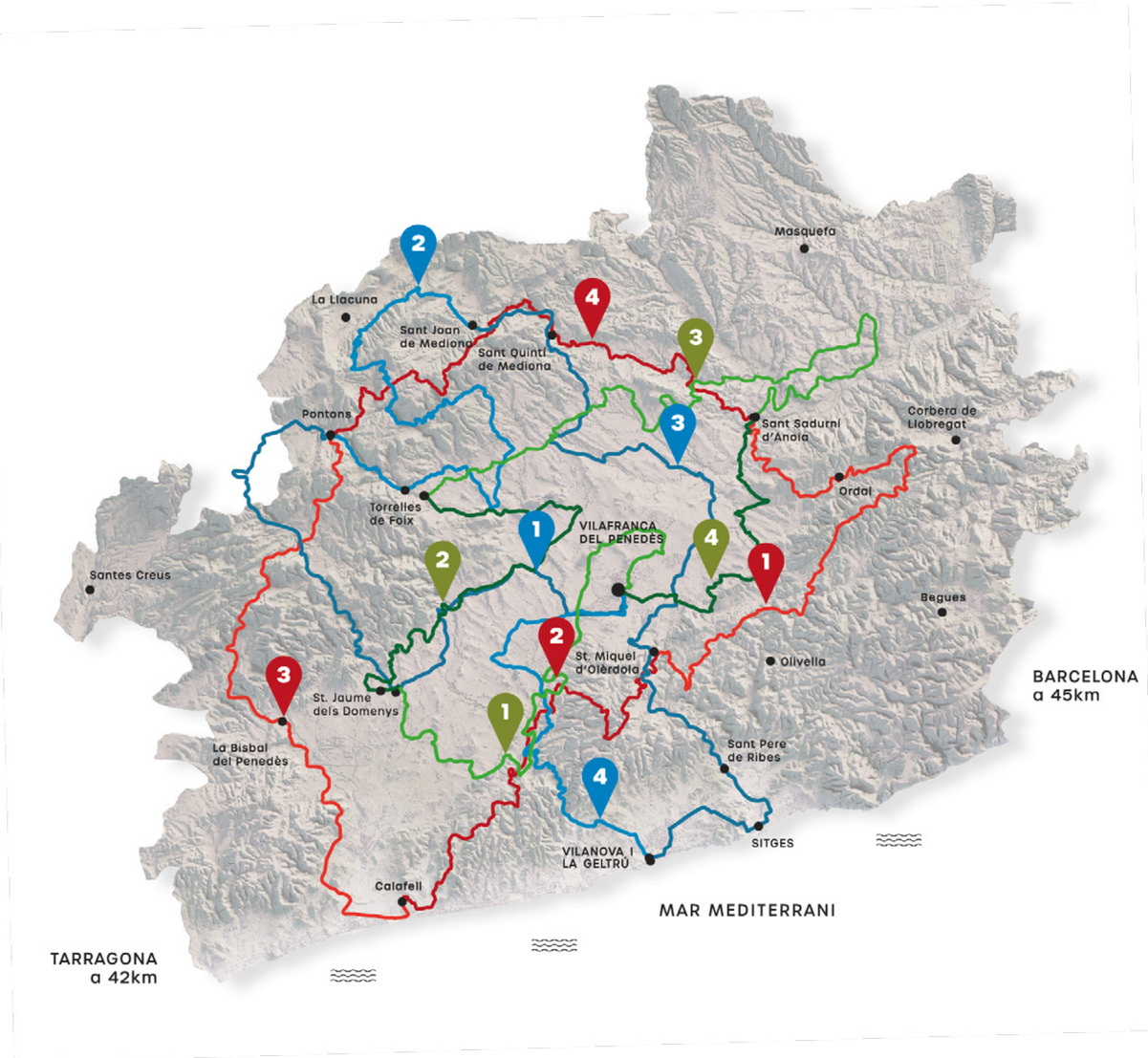
PENEDÈS 360 — RUTA THE ORIGINAL PER A GRAVEL

La ruta Gravel de Penedès 360 és una travessa accessible, fluida i envoltada de paisatges plens de vida. Dissenyada per a bicicletes gravel, e-bikes de muntanya o similars, combina pistes amples i camins rurals asfaltats amb algun tram més irregular i enllaços trencats. No té dificultats tècniques destacables, però sí una gran varietat de paisatges que canvien a cada quilòmetre: vinyes, pobles, miradors, boscos i camps que varien segons l'estació de l'any.

És un recorregut 100% pedalable, pensat per fer en diverses etapes i a ritme de cadascú. De nord a sud del Penedès, la ruta serpenteja per camins que cusen el territori amb recorreguts addicionals que permeten visitar cellers, castells, ermites o miradors emblemàtics.

Una ruta per gaudir del paisatge i del patrimoni a cop de pedal, amb el confort d'una xarxa de serveis que t'acompanya tot el camí. Graveleja el Penedès!

https://www.penedes360.cat/es/rutas/ruta-gravel

10 RAONS PER NO PERDRE'T EL CICLOTURISME AL PENEDÈS

1. Terra contrastos, mil i un paisatges

Del blau intens del Mediterrani, a les serralades boscoses de l'interior, passant per una plana verda de vinyes i travessada per camins, rius, torrents i nuclis de població, el Penedès et regala paisatges canviants i autèntics a cada quilòmetre.

2. Tres modalitats, un sol territori

Carretera, gravel o BTT: triïs la bicicleta que triïs, el Penedès s'adapta al teu ritme. Rutes senyalitzades, diversos nivells de dificultat i traçats pensats amb criteri perquè cada perfil ciclista hi trobi el seu espai i el seu repte.

3. Carreteres amb encant i poc trànsit

Les rutes de carretera de Penedès 360 transcorren per vies secundàries tranquil·les, carreteres asfaltades, pujades i ports clàssics i vistes que justifiquen amb escreix cada esforç.

4. Gravel per perdre's i retrobar-se

Pistes ràpides entre vinyes, trams de terra compactada, boscos, passos de riera, corriols i camins rurals: el gravel et porta mil i un paisatges sense sortir del Penedès.

5. Tots els corriols porten al Penedès

El BTT t'endinsa en un Penedès salvatge, tècnic i sorprenent, amb descensos pensats per fer gaudir els amants de la muntanya, corriols tècnics, trialeres, camins encimentats i trams que et posaran a prova. Tot en un recorregut variat i exigent per descobrir el Penedès més amagat.

6. Rutes circulars i d'itinerància al teu aire

Tens un dia? Una setmana? Al Penedès tot és adaptable. Rutes circulars de mig dia, travesses de tres o quatre etapes, sortida des del poble que et vagi millor, tots els serveis a l'abast i opcions per dissenyar la teva pròpia aventura.

10 RAONS PER NO PERDRE'T EL CICLOTURISME AL PENEDÈS

7. Menja't el paisatge

Cada ruta és una oportunitat per fer una parada i tastar el territori: una copa de vi, un àpat amb una copa d'escumós, una parada en un mercat de poble, un esmorzar de forquilla o un dinar amb producte local.

8. Allotjaments i serveis bike-friendly

Al Penedès hi trobaràs establiments adaptats, aparcaments, punts de càrrega, tallers, serveis de transport d'equipatge, transfers i assistència pensada per al cicloturista. Pedala amb llibertat.

9. Proximitat amb Barcelona, Tarragona i la costa

A menys d'una hora de Barcelona i Tarragona, i a trenta minuts de la costa, però amb la sensació d'estar al mig del no-res. El Penedès és l'escapada perfecta per desconnectar i tornar a connectar.

10. Una manera de viure el territori, no només de travessar-lo

Cada ruta i trajecte et connecta amb paisatges i llocs, però també amb les persones que els habiten, amb records i tot el vist i viscut. Tot el que veus quan pedales queda enrere, sinó el que vius et queda dins per sempre.

CLAIMS

Penedès. Mil maneres de viure'l

Penedès. Un paisatge, mil maneres de viure'l

Penedès. Mil maneres de viure'l

Penedès. Mil i un paisatges sobre rodes

Penedès. Al teu ritme

Penedès. Sobre rodes i al teu aire

Penedès. Paisatge en moviment

Penedès. Paisatge a cop de pedal

EN FAMÍLIA

Relat turístic

EL PENEDÈS EN FAMÍLIA

Hi ha llocs que semblen pensats per ser viscuts amb els més petits. El Penedès n'és un. Un territori proper i amable, amb paisatges oberts, camins tranquils i una natura generosa que convida a descobrir-la sense pressa. Un entorn segur i rural, amb rutes planeres, zones d'aigua, flora i fauna, i activitats per a totes les edats. Fer turisme en família al Penedès és reconnectar amb la senzillesa i amb l'essència de la natura. És regalar als nens temps de qualitat per gaudir com mai. És veure com connecten amb la natura, com s'embruten les mans i se sorprenen davant coses tan quotidianes com una vinya, una font o un cep ple de raïms.

Recórrer el Penedès en família és pedalar sense horaris, fer un pícnic en un dels parcs naturals, refrescar-se als pèlags i rierols, jugar a buscar tions entre vinyes, veure en directe un pessebre vivent, conèixer el pallasso Charlie Rivel, o descobrir com neixen els productes del territori. Espais com el Parc dels Talls a Vilobí, Olèrdola, el Foix o el Garraf –amb el seu observatori astronòmic– ofereixen una connexió directa amb la natura. A més, molts parcs compten amb zones habilitades per fer pícnics i descans.

El territori batega amb iniciatives plenes de màgia: gymkanes i rutes per descobrir pobles, oficis i llegendes a través de personatges com El Ton de les Dous, un pagès de la zona que en sap molt sobre la història de Torrelles i també sobre l'aigua; l'Estanis d'Olèrdola, un arqueòleg que s'ha proposat conèixer l'immens patrimoni d'Olèrdola; o el Monjo Montoliu, un monjo hospitaler comanador de Sant Valentí, que et descobreix el poble de les Cabanyes i tots els tresors que amaga. Aventures de bandolers, tresors amagats, centres d'aviació, o el Museu del Ferrorcarril que expliquen el passat del Penedès amb ulls de nen.

L'oferta cultural i educativa es completa amb festivals pensats per als més petits com El Mitjó, el Medimàgic o el Clownic, que combinen espectacle, imaginació i territori.

Els cellers també s'hi han sumat: ofereixen tallers per fer en família, tastos de most, pícnics entre vinyes i activitats lúdiques i educatives perquè la canalla pugui fer de pagès per un dia o buscar tions per Nadal.

I per als petits exploradors, una proposta que els farà somiar: descobrir dotze pobles penedesencs i els Vitis que s'hi amaguen a través del joc, la imaginació i el desig de saber-ne més. Una aventura familiar única: A la recerca dels Vitis.

Fer turisme en família al Penedès no és pas un repte, és un plaer. Tot està fet a mida de la curiositat dels més petits de la família i del desig de desconnexió dels més grans. Benvinguts a la terra on cada dia pot ser una petita gran aventura.

DESCOBREIX EL PENEDÈS EN FAMÍLIA

LA NATURA, UNA ESCOLA A CEL OBERT

Els paisatges del Penedès són una escola sense parets. Una escola que es viu amb els sentits i que convida a observar, tocar i comprendre a través de la seva flora, fauna i, sobretot, la vinya, la gran protagonista del paisatge, que canvia de color i de caràcter amb cada estació de l'any. A peu, en bicicleta o fins i tot en segway, les rutes entre ceps permeten respirar a fons, descobrir la flora i la fauna, reconèixer herbes aromàtiques o, simplement, deixar-se portar. Molts espais ofereixen activitats educatives per entendre com es treballa la terra, com es cull el raïm i es converteix en most i després en vi, i com qui són les persones que cuiden aquest paisatge únic.

Els espais naturals d'Olèrdola, del Foix o del Garraf ofereixen itineraris senyalitzats i activitats interpretatives per a tota la família. L'observatori astronòmic del Garraf ens recorda que la natura no s'acaba a terra, sinó que continua al cel. I en molts d'aquests parcs, hi ha zones habilitades per fer-hi pícnic, descansar i compartir un àpat envoltats de natura.

L'aigua també hi té un paper protagonista. El Parc dels Talls, a Vilobí, amb els seus pèlags, és un indret ideal per observar ocells aquàtics i gaudir de la tranquil·litat. Gorgs amagats, rierols frescos i cales accessibles o platges tranquil·les permeten combinar l'experiència de natura amb la diversió a l'aigua, sigui dolça o salada. I per a les famílies que busquen aventura i moviment, el Penedès també ofereix activitats aquàtiques, vies ferrades, circuits acrobàtics entre arbres, cases de colònies amb propostes familiars, sortides en vehicles motoritzats o rutes en bicicleta entre vinyes. I quan arriba la nit, fins i tot el cel té un paper a jugar. Des d'aquests paisatges oberts, observar les estrelles pot ser l'inici d'un conte o d'una conversa que només es dona quan el món s'atura. **Al Penedès tenim de tot i ben a tocar perquè vosaltres només us hàgiu de preocupar d'una cosa: gaudir.**

TRADICIONS I CULTURA PER A PETITS I GRANS

La cultura penedesenca s'ha de viure amb els cinc sentits. És un patrimoni viu que obert a les famílies com una aventura compartida, plena de festa, tradicions i emoció.

Gegants que ballen a les places, castellers que s'enfilen per tocar el cel, correfocs que encenen la nit amb espurnes de foc, festes majors que omplen els pobles de vida. Al Penedès, cada mes de l'any regala alguna celebració. És cultura de carrer, viscuda en família, autèntica, sense distàncies. Però també hi ha espais on la cultura es pot descobrir amb més calma: museus que parlen de vinya i vi amb el llenguatge dels més petits, de tradicions, de personatges locals i de formes de vida. Fires d'artesania, mercats de productors, visites teatralitzades, exposicions i activitats participatives pensades perquè la canalla no s'avorreixi, sinó que s'entusiasmi.

Les nostres llegendes es poden descobrir caminant, en rutes tematitzades o gràcies als contacontes. A cada poble, un relat. A cada mercat, una història. A cada fira, un ofici que perdura. I enmig d'aquest món per descobrir, una aventura especial: A la

recerca dels Vitis. Dotze pobles, dotze criatures màgiques amagades entre vinyes, places i museus. Una proposta per aprendre, jugar i estimar el territori a través dels ulls dels més petits.

L'HOSPITALITAT PENEDESENCA

L'hospitalitat dels penedesencs és un dels nostres trets identitaris. És una manera de fer. De cuidar-vos. D'obrir-vos les portes. De fer-vos sentir que el Penedès també pot ser, per uns dies, casa vostra. Allotjaments rurals amb habitacions familiars, patis i jardins amb ombra on deixar córrer la canalla sense preocupacions, racons tranquils per descansar o llegir un conte abans d'anar a dormir, i un tracte proper que fa sentir a tothom com a casa. Restaurants que entenen que menjar bé també és cosa de nens, amb plats senzills, sans i saborosos elaborats amb producte de proximitat. Hi trobareu trones, canviadors, racons infantils i, sobretot, el somriure còmplice de qui entén què vol dir compartir un àpat en família. Però també propostes per fer que la vostra estada sigui memorable: escapades a mida, paquets amb activitats per compartir en família, racons per descobrir. Sense presses, sense cues, sense estrès.

A LA RECERCA DELS VITIS: LA GRAN AVENTURA EN FAMÍLIA PER DESCOBRIR EL PENEDÈS

A la recerca dels Vitis és una proposta lúdica i educativa pensada per a famílies amb infants, que transforma 12 municipis del Penedès en un gran mapa d'aventures. En cada poble s'hi amaga un Viti, i trobar-lo vol dir resoldre reptes, explorar el territori i gaudir dels contrastos del paisatge.

L'experiència és totalment gratuïta i digital: només cal escanejar els codis QR als panells situats a cada indret i començar el joc. A través de preguntes, proves i missions adaptades a infants de 5 a 12 anys, descobrireu la cultura, la natura i la història local d'una manera divertida i participativa. I, com a premi, cada Viti descobert us regalarà el seu cromo col·leccionable, que podreu guardar en un àlbum.

Vinyes, museus, castells, antics cellers, monestirs i miradors es converteixen en escenaris de joc. Cada parada és una oportunitat per aprendre junts, per compartir moments en família i per deixar-vos sorprendre pel Penedès. "A la recerca dels Vitis" no té pressa ni calendari. Es pot fer tot l'any, en diverses etapes, seguint el vostre ritme. És una manera màgica i emocionant de viure el territori des dels ulls dels més petits... i també de tornar a mirar amb ulls de nen.

Comença la vostra aventura a: www.elsvitis.cat

10 RAONS PER NO PERDRE'T EL PENEDÈS EN FAMÍLIA

El Penedès en família convida a aturar-se, a mirar amb ulls de nen i a compartir moments que es convertiran en records. És una destinació que es viu a l'aire lliure, entre vinyes i camins tranquils, amb activitats per a totes les edats i una cultura viva que es balla, es tasta i s'explica. Els pobles amaguen criatures màgiques, les rieres es converteixen en rutes d'aventura i la vinya, en escenari emblemàtic on despertar la curiositat. Sigui quina sigui l'edat dels infants, sempre hi ha alguna cosa per fer, per aprendre o, simplement, per gaudir plegats. Tot està a prop, tot és fàcil, i tot està pensat perquè les famílies us sentiu com a casa.

1. La natura, una escola sense parets

Vinyes, camins, rieres, boscos i camins tranquils es converteixen en espais de joc i aprenentatge. El Penedès és natura viva, on tot es descobreix a pas petit i amb els ulls ben oberts.

2. La gran aventura de la vinya

La vinya és el paisatge identitari del Penedès, però també pot ser un joc, un espai de descoberta, una lliçó o una experiència sensorial. Pedalar entre ceps, fer un tast de most o trepitjar raïm són activitats que els més petits viuen amb entusiasme i que no obliden mai.

3. Mil i una activitats

Circuits d'aventura, vies ferrades, rutes circulars, tallers, contacontes, jocs de pistes, pícnics... El Penedès ofereix opcions perquè cada dia en família sigui diferent.

4. El Penedès per a totes les edats

Tant si vens amb infants petits com amb adolescents, trobaràs propostes adaptades per a ells: des d'activitats d'aventura plenes d'adrenalina i emoció fins a jocs de pistes per descobrir la riquesa cultural del territori.

5. La cultura i les tradicions es viuen en família

Festes majors amb gegants i castellers, fires amb artesania, mercats, museus i rutes que expliquen llegendes. La cultura penedesenca és viva, participativa i oberta a tots els públics, fins i tot als més petits.

6. A la recerca dels Vitis

Dotze criatures amagades en dotze pobles us esperen per viure el territori d'una manera lúdica i educativa. Una aventura màgica per descobrir el Penedès a través del joc.

10 RAONS PER NO PERDRE'T EL PENEDÈS EN FAMÍLIA

7. Escapades familiars a mida

Allotjaments, àpats, activitats i rutes pensades per fer fàcil el viatge en família. El Penedès us ofereix escapades completes perquè només us preocupeu de gaudir.

8. El Penedès, un destí còmode, tranquil i ben a prop de tot

No cal anar lluny per desconnectar. El Penedès és a tocar, amb tot el que cal per gaudir en família: distàncies curtes, paisatges oberts, rutes accessibles i un ritme pausat que convida a viure el moment sense presses.

9. Com a casa

L'hospitalitat penedesenca és part de la identitat del territori: obrir les portes, fer sentir còmodes petits i grans, i cuidar cada detall perquè la vostra estada sigui especial. Trobareu allotjaments pensats per a famílies, restaurants que entenen els gustos dels més petits, espais tranquils per descansar i racons per compartir.

10. Turisme en família tot l'any

La natura canvia, sorprèn i convida a sortir a caminar, pedalar o jugar a l'aire lliure en qualsevol moment de l'any. Però al Penedès també hi ha fires, mercats, festes majors i tradicions populars s'estenen al llarg dels mesos i omplen el territori de vida i color. Tant se val quan vingueu: sempre hi ha alguna cosa a viure, a celebrar o a descobrir plegats.

CLAIMS

Penedès. Mil maneres de viure'l

Penedès. Convertim moments en records

Penedès. A tocar de tot, a prop dels teus

Penedès. Com a casa

Penedès. Cada dia pot ser una petita gran aventura

Penedès. Preocupa't de gaudir

Penedès. El millor record comença aquí

10 EXPERIÈNCIES EN FAMÍLIA QUE NO ET POTS PERDRE

Una excursió winewalk

Fer una ruta pel camí del riu

Seguir el rastre dels Vitis en família

Visitar la casa de la Festa Major

Fer activitats d'aventura amb tota la família

Fer una de les rutes singulars del Penedès

Banyar-se a la costa Penedesenca

Viure una verema, trepitjar raïm amb els peus i tastar-ne el most

Participar en una de les moltes activitas culturals adaptades per a nens en espais històrics

Fer de petits exploradors entre boscos i castells.

TURISME D'ESDEVENIMENTS

Relat turístic

EL PENEDÈS: UNA CELEBRACIÓ TOT L'ANY

El Penedès batega tot l'any. Cada estació, cada paisatge, cada data assenyalada —i, sobretot, el most, el vi i la verema— tenen la seva festa. El calendari no el marquen només les estacions ni els cicles de la vinya, sinó també el rebombori de les fires, els colors dels mercats, la plaça que s'engalana, la música que s'enfila als balcons, els llums dels festivals, els balls improvisats i els brindis col·lectius a peu de carrer.

Des de la verema fins al vi novell, passant per les calçotades, els concerts a l'aire lliure, les mostres de productes locals, les fires de vins de tota mena, els festivals de música, les arts visuals en escenaris singulars o les jornades gastronòmiques, cada moment de l'any té el seu batec propi. Una tradició, una trobada, una excusa perfecta per aplegar-nos al voltant d'un plat, una copa i una plaça.

Tot allò que fem, ho convertim en celebració. I ho fem com sempre ho hem fet: amb orgull, amb la taula parada, el porró alçat i una cultura popular ben viva. **Perquè al Penedès, les fires, les festes i els festivals són una manera més d'expressar qui som i com som. El nostre idioma més antic. L'expressió més alegre d'un territori que se celebra a si mateix durant tot l'any. Cada plaça, cada carrer i cada racó pot ser escenari d'una festa. I tant si vens per primera vegada com si ja tens una data marcada al calendari, sempre hi haurà una fira, un brindis o un festival que et faran sentir part d'aquesta terra, el Penedès.**

FIRES I MERCATS

Les fires, els mercats i les mostres gastronòmiques que s'organitzen al Penedès són part de la seva memòria viva. Algunes tenen segles d'història i encara avui reuneixen veïns, visitants i productors al voltant d'allò que fa gran aquest territori: el fruit de la terra i del treball de la seva gent. Un dels exemples més emblemàtics és la Fira del Gall de Vilafranca del Penedès, una cita amb més de 360 edicions i arrels a l'edat mitjana. En el seu origen, era un mercat d'aviram on els pagesos venien els millors exemplars per les festes de Nadal. Avui, aquest esperit encara es manté viu i la fira continua sent un mercat on es pot comprar i degustar el Gall del Penedès, una raça autòctona reconeguda per la seva elegància i per una carn melosa, de sabor intens i molt apreciada a les cuines locals i nacionals. La fira s'acompanya de la Mostra de Vins i Escumosos del Penedès, que marida aquesta au singular amb els vins que neixen al seu mateix paisatge.

Altres fires temàtiques també celebren productes locals, omplen l'agenda amb sabors, activitats i propostes per a tots els públics amb espectacles, cercaviles i tastos de vins i escumosos.

Aquest esperit de celebració del producte i la proximitat es trasllada també als mercats. El Mercat del Préssec d'Ordal, celebrat cada cap de setmana d'estiu a Sant Pau d'Ordal, és un exemple de com una fruita delicada i de temporada pot convertir-se en protagonista. Madurats a l'arbre i collits a mà, aquests préssecs aromàtics i dolços arriben directament de les finques familiars de les Muntanyes d'Ordal a les mans del visitant.

També tenen un pes important els mercats setmanals, com el de Vilafranca del Penedès, que omple el centre històric de parades tradicionals amb fruita, verdura, formatges, embotits i dolços; o el de Vilanova i la Geltrú, on es troben productes frescos del mar i de l'horta.

Les mostres gastronòmiques completen aquesta oferta amb esdeveniments que posen en valor la cuina, la gastronomia i el receptari penedesenc, i fires com ara la Mostra de Cervesa Artesana de Mediona o La Fira de la Poma de Pontons fan valdre la qualitat d'uns productes que neixen aquí. Les Festes de Most, de la Verema i del Vi Novell, celebrades a moltes localitats, celebren l'arribada d'uns dels moments més importants de l'any en el món vitivinícola amb activitats populars, música, tastos, degustacions i exhibicions de tota mena.

Les fires, els mercats i les mostres gastronòmiques del Penedès són el record d'un passat que continua viu i l'expressió d'un territori que no deixa mai de celebrar-se.

Fira del Gall
Ruta del Xató
RemeiArt
Mercat del Préssec d'Ordal
Fira Modernista del Penedès
Medimàgic
Fira de la Via Augusta
Mercat Medieval de Castellet i la Gornal
Ecofira Sant Cugat
Clownic
Fira medieval Sant Martí Sarroca
Fira Mata-degolla

FESTES I FESTIVALS

Les festes i festivals del Penedès són una de les expressions més vives de les seves tradicions i cultura popular. N'hi ha de profundament arrelades i d'altres més recents, però totes comparteixen una mateixa essència: el desig de celebrar, compartir i mostrar amb orgull tot el que neix al territori.

Les festes majors són l'eix vertebrador de la cultura popular penedesenca. A Vilafranca del Penedès, la festa major —celebrada del 29 d'agost al 2 de setembre— és una de les més representatives del país: declarada Festa Patrimonial d'Interès Nacional, combina castellers, balls folklòrics, correfocs i música en viu amb un ambient intensament participatiu i carregat de simbolisme. A molts altres municipis penedesencs, les festes majors també omplen els carrers de balls tradicionals com els bastoners, les gitanes, les pandaretes, els cercolets o les cotonines entre molts d'altres, cadascún amb veu pròpia, mantenint viu un llegat que passa de generació en generació. La Festa de la Fil·loxera, a Sant Sadurní, és un exemple únic de com la memòria històrica —la resistència d'un poble davant una plaga devastadora— es transforma en celebració, amb foc, música i folklore.

Els carnavals, especialment els de Vilanova i la Geltrú i Sitges, són una autèntica explosió de creativitat, sàtira i festa popular, on la disbauxa es barreja amb la tradició per omplir els carrers de color, música i provocació. I, arreu del territori, les diades castelleres, sobretot a Vilafranca del Penedès, la Bisbal del Penedès, l'Arboç i el Vendrell, omplen les places de força, equilibri, valor i seny: un símbol viu de comunitat que es comparteix amb emoció tant pels locals com pels qui ho viuen per primer cop.

Al costat de les festes més tradicionals, el Penedès també acull festivals contemporanis de referència que mariden paisatge, música i gastronomia. Un dels més emblemàtics és el Vijazz Penedès, que se celebra cada juliol a Vilafranca: concerts de jazz internacional en espais singulars, maridats amb vins i escumosos del territori. També destaca el Festival Internacional Vida, tres dies de concerts a Vilanova i la Geltrú; el Festival Música a les Vinyes, amb concerts entre vinyes al municipi de Subirats.

La programació cultural s'amplia amb propostes com el Festival Internacional de Cinema Fantàstic de Catalunya, el primer festival de cinema fantàstic del món, tant per la seva experiència com pel seu impacte mediàtic i industrial, i també el Festival Most, un esdeveniment d'abast internacional que recull la millor producció audiovisual relacionada amb la cultura de la vinya, el vi i els escumosos.

Les festes i festivals del Penedès no són només actes lúdics: són memòria col·lectiva, expressió cultural i dinamisme contemporani. Formen part del ritme de vida d'un territori que es transforma en escenari. Un territori que, al llarg de tot l'any, s'obre per celebrar-se, per emocionar i per fer sentir tothom com a casa.

Vijazz Penedès
Festival Música a les vinyes
Festival Vida
Festival Solidari MusicVeu Pinnae
MOST Festival
Festival Internacional de Cinema Fantàstic de Catalunya

FESTES MAJORS

Festa de la Fil·loxera
Terrazel
Carnaval de Sitges
Carnaval de Vilanova
Diades Castelleres
Terramar
Festival Internacional de Música Pau Casals
Cavajazz

EL MÓN VITIVINÍCOLA

Fa més de 2.700 anys que el vi i la vinya vertebren la identitat penedesenca i han modelat el paisatge, l'estructura social, les festivitats i fins i tot les formes d'expressió artística i lingüística de tot un territori. La seva empremta és visible arreu del territori. Però més enllà del paisatge físic, el vi ha donat lloc a una cultura simbòlica i festiva que es manté ben viva. Al Penedès, moltes de les festes populars bateguen al ritme de la vinya i celebren les grans fites del calendari agrícola —com la verema o el vi novell—, així com esdeveniments històrics o moments col·lectius que han deixat empremta en el caràcter dels penedesencs. Quan arriba el setembre, el territori vibra amb les Festes del Most, de la Verema i del Vi Novell, que tenen lloc a diversos municipis i se celebren a través de mil i una propostes diferents: trepitjades de raïm, tastos a l'aire lliure, sopars entre vinyes, visites a cellers, concerts i actes populars que converteixen la collita en una veritable festa major. La Festa de la Verema de la Carretera del Vi, amb pícnics i experiències gastronòmiques als cellers de la Ruta del Vi del Penedès, és una altra proposta per donar la benvinguda a la temporada de verema. La Festa del Most a La Ràpita, una de les més antigues, celebra el fruit acabat de sortir del cup amb música en directe, una proposta gastronòmica de temporada i activitats per a tota la família. A Sant Sadurní d'Anoia, la festa culmina a l'octubre amb el Cavatast, una de les fires de degustació d'escumosos més reconegudes del país, on es poden tastar desenes de caves maridats amb plats locals, tot passejant pels carrers del poble. Altres propostes com la Festa de la Floració de la Carretera del Vi, que enllaça cellers i municipis amb activitats, tastos i visites guiades, demostren que el món del vi al Penedès va molt més enllà del tast del producte: és una manera de viure i entendre el territori.

Viure de primera mà aquestes celebracions és connectar amb les arrels profundes del Penedès, i festejar la resiliència i la creativitat d'un poble que ha sabut transformar l'esforç —i fins i tot els records més tristos— en escenaris d'identitat, orgull col·lectiu i alegria compartida.

Vijazz Penedès
Cavatast i Setmana del Cava
Microvi
ViArt
Cota Festival de vins d'altura
ViGralla
Riudevins
Temps de Vi
Festa de la Verema al Penedès
FuniFira
Subirats Tasta'l

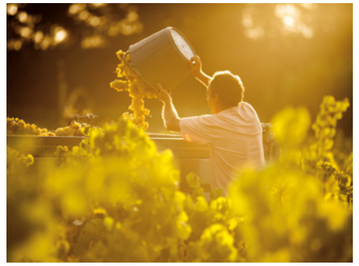

10 RAONS PER NO PERDRE'T LES FIRES, LES FESTES I ELS MERCATS DEL PENEDÈS

1. El Penedès, una festa tot l'any

Fires, festivals, mostres gastronòmiques i festes populars omplen l'any de música, colors i sabors. Sigui quin sigui el moment en què vinguis, sempre trobaràs una festa esperant-te.

2. La verema, la Festa Major de la vinya i el vi

Quan arriba la verema, el Penedès vibra. És una celebració col·lectiva, un homenatge a la terra i a la feina que fan viticultores i viticultors. Tasta el most, trepitja el raïm, sopa entre vinyes i viu de prop les festes del vi novell, del most i de la verema arreu del territori.

3. Música, vi i paisatge

Festivals com el Vijazz, el Vida o Música a les Vinyes uneixen el millor del territori: copa en mà, bona música i un entorn natural que fa de cada concert una experiència única.

4. Una Fira amb més de tres segles d'història

La Fira del Gall de Vilafranca és història viva. Des del segle XVII, aquest mercat d'aviram autòcton i la Mostra de Vins i Escumosos del Penedès uneixen gastronomia, identitat i tradició. Una cita imprescindible.

5. Les places s'omplen de festa

Cada plaça de cada poble pot ser escenari d'una festa. Les festes majors, els correfocs, les diades castelleres o les trobades populars fan que els pobles bateguin amb força. Tradició, música i identitat omplen els carrers d'una energia compartida que fa sentir-te part d'alguna cosa més gran.

6. Mercats locals amb gust de territori

Hi trobaràs fruita acabada de collir, formatges artesans, melmelades, vins naturals i molt més, però sobretot hi trobaràs persones. Cadascuna t'explicarà què fa, com ho fa i per què estima la seva feina. El gust autèntic del territori el trobaràs aquí.

10 RAONS PER NO PERDRE'T LES FIRES, LES FESTES I ELS MERCATS DEL PENEDÈS

7. La banda sonora del Penedès

Del jazz a la música d'autor, de la coral tradicional als festivals indie: el Penedès sona. I ho fa entre vinyes, al peu d'un campanar o al cor d'un poble. La cultura musical aquí té paisatge propi i ressona tot l'any amb força i autenticitat.

8. Coneix qui hi ha darrere de cada producte

Darrere de cada vi, peça de fruita, formatge, pot de mel o peça d'artesania hi ha una història. Als mercats, fires i mostres del Penedès hi trobaràs cares, noms i mans que estimen el que fan. Una oportunitat per comprar local i connectar amb el territori.

9. Per a tots els públics

Fires infantils, concerts a l'aire lliure, tastos guiats, espectacles familiars, rutes de cellers, mercats a l'aire lliure... L'agenda d'esdeveniments del Penedès està pensada per a tothom. Siguis com siguis, al Penedès hi ha una festa per a tu.

10. Grans Festivals internacionals

El Penedès també és escenari de grans festivals que travessen fronteres. Propostes culturals que uneixen música, cinema, arts escèniques i creativitat amb el territori. Experiències que atrauen públic de tot arreu i que converteixen el Penedès en un espai de projecció internacional.

CLAIMS

Penedès. Mil maneres de viure'l

Penedès. Una festa tot l'any

Penedès. El gust de celebrar

Penedès. Cada dia pot ser una festa

Penedès. Celebra el que som

Penedès. La cultura viva

Penedès. Celebrem-lo!

TURISME DE REUNIONS

Relat turístic

MEETINGS, INCENTIVES, CONFERENCES AND EXHIBITIONS A ESCALA HUMANA

Quan les idees necessiten respirar, quan els projectes demanen inspiració i les persones reclamen una connexió autèntica, el Penedès s'obre a un escenari únic i incomparable per a aquests tipus d'esdeveniments. A només uns minuts de Barcelona i Tarragona, entre un mar de vinyes infinit i a tocar de la costa mediterrània, aquesta terra no només ofereix sales de reunions, espais per a exhibicions i conferències o auditoris, sinó mil i un paisatges que inspiren, una gastronomia que emociona i uns vins que expliquen un llegat mil·lenari amb més de 2.700 anys d'història.

El Penedès és una destinació MICE de qualitat, diversa, oberta tot l'any i, sobretot, compromesa amb les persones, el territori i la sostenibilitat. Només aquí trobaràs un entorn natural entre el mar i la muntanya, pobles amb ànima que conserven la memòria de temps antics i un estil de vida i una manera de fer autèntics. El Penedès alguna cosa més que una destinació MICE: és un escenari ideal per a esdeveniments que busquen connectar amb la natura; per reunir-se en espais històrics singulars com masies centenàries envoltades de vinyes o cellers modernistes ideats pels grans arquitectes del país; per crear dinàmiques d'equip enriquidores ben a prop del mar o al voltant d'una taula. **Durant tot l'any, al Penedès hi trobaràs natura, cultura, tradició i innovació al servei de grups i empreses i de totes les persones que hi ha al darrere. Vine a escriure el futur dels teus projectes en un lloc on les idees arrelen, les persones connecten i els records perduren.**

PENEDÈS: EL TEU ESDEVENIMENT GREEN

Escollir on, com i amb qui ens trobem és, avui, no només un acte de responsabilitat, sinó una manera de mostrar quins són els nostres valors. El Penedès impulsa un turisme MICE a escala humana. Sense presses ni estridències. Un turisme conscient que redueix l'impacte ambiental, que aposta per l'economia local i que promou la cultura de la proximitat. No es tracta de quantitat, sinó de qualitat. Allotjaments amb certificacions Biosphere, cuina de temporada elaborada amb productes de quilòmetre zero, mobilitat sostenible, i equipaments i espais adaptats, acollidors i singulars. Una xarxa d'agents que treballen estretament per oferir experiències úniques, arrelades i respectuoses amb el territori. **El resultat és una nova manera de fer reunions. Més responsable. Més conscient. Més humana.**

ESPAIS SINGULARS EN UN ENTORN INCOMPARABLE

El Penedès ofereix una col·lecció d'espais tan diversos com excepcionals, preparats per acollir reunions, conferències, presentacions, dinàmiques d'equip o festes en un entorn incomparable. Un mosaic de vinyes, pobles amb encant i cultura mediterrània que converteix cada esdeveniment en una experiència irrepetible.

Des de cellers modernistes amb una arquitectura que emociona, sales de reunions en masies centenàries, espais únics amb vistes al mar, sales per a exposicions en carrers de viles històriques, allotjaments rurals enmig del silenci dels boscos mediterranis, auditoris i sales amb els millors equipaments, jardins amb encant entre vinyes on celebrar a l'aire lliure, o caves subterrànies plenes de màgia. Tot el que et puguis imaginar i més.

Cada espai suma identitat i valor a l'experiència. La singularitat arquitectònica, la integració paisatgística, la proximitat amb la natura i el patrimoni, i la capacitat d'adaptació a diferents formats i necessitats converteixen la destinació en una elecció òptima per a esdeveniments que busquen diferenciació i autenticitat. Una xarxa d'equipaments i propostes enoturístiques distribuïdes pel territori, permet combinar treball i desconnexió, creativitat i concentració, rendiment i benestar. Espais amb ànima que, sense renunciar a la funcionalitat ni a la tecnologia, ofereixen un escenari privilegiat per generar idees, teixir relacions i fer créixer projectes.

ENOTURISME: L'ESSÈNCIA DEL PENEDÈS, AL SERVEI DEL TEU ESDEVENIMENT

L'enoturisme no és una activitat complementària, és la nostra manera d'explicar qui som. És territori, cultura, tradició i innovació posats al servei d'esdeveniments que busquen molt més que un espai funcional.

En un entorn vitivinícola amb més de 2.700 anys d'història, alguns dels més de 70 cellers visitables del Penedès obren les seves portes a l'àmbit professional amb propostes cuidades fins al detall. Espais únics per a reunions, presentacions, actes corporatius o sessions de networking, amb entorns carregats d'autenticitat i bellesa natural. Tastos i maridatges conduïts per enòlegs i sommeliers, espais de coworking, dinars en winebars entre vinyes, activitats de teambuilding a la vinya, visites privades a caves històriques, experiències de verema, dinàmiques d'equip que beuen del territori i la seva cultura vitivinícola que connecten amb els valors de l'esforç, la terra i el saber fer. Tot pensat amb una mirada sostenible, respectuosa i professional, per crear vincles sòlids, emocionar i transformar qualsevol trobada en una experiència amb sentit i projecció.

DESCOBREIX L'ENOTURISME

10 RAONS PER NO PERDRE'T EL PENEDÈS MENTRE TREBALLES

El Penedès és una elecció estratègica per a aquelles empreses i organitzacions que busquen qualitat, sostenibilitat i experiències a petita escala i amb valor afegit. Situat entre Barcelona i Tarragona, aquest territori mediterrani reuneix espais singulars, entorns inspiradors, enoturisme d'excel·lència, gastronomia de qualitat, allotjaments de tota mena i una xarxa d'agents preparats per oferir una atenció personalitzada i professional

1. Proximitat estratègica

A menys d'una hora de Barcelona, Tarragona i els principals punts de connexió logístics, i a només vint minuts de la costa. El Penedès permet fugir de l'estrès urbà sense renunciar a la connectivitat i la funcionalitat que requereixen els esdeveniments professionals.

2. Treballar en un entorn incomparable

Vinyes infinites, la costa mediterrània, pobles amb encant, allotjaments entre boscos, natura per desconnectar i la millor gastronomia del món. Un paisatge que convida a pensar amb claredat, decidir amb serenitat i crear amb visió.

3. MICE a escala humana

El Penedès aposta per un model de turisme de reunions proper, honest i de qualitat. Aquí, el valor es mesura en l'autenticitat del tracte, en l'atenció personalitzada i en la capacitat d'adaptar-se a cada projecte amb flexibilitat i professionalitat.

4. Turisme sostenible, conscient i respectuós

Des de l'enoturisme fins a la gestió responsable dels recursos, el Penedès aposta per un model de desenvolupament respectuós amb el paisatge, l'economia local i la comunitat. Allotjaments, cellers, empreses de serveis turístics, restaurants i museus amb certificació Biosphere, esdeveniments amb impacte positiu i una xarxa d'agents alineats amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible. Aquí, cada decisió suma valor al futur.

5. Espais singulars

Cellers modernistes, masies entre vinyes, castells medievals, teatres, caves subterrànies, wine bars, sales amb vistes al mar o a boscos mediterranis. Cada espai parla del territori i el seu esperit. I cada esdeveniment guanya valor quan se celebra en un lloc amb ànima.

6. Enoturisme

Tastos exclusius, maridatges, visites privades, dinàmiques d'equip entre ceps o teambuildings fent la verema. L'enoturisme al Penedès és excel·lència, cultura vitivinícola i emoció. Una oportunitat única per connectar persones, reforçar valors i generar experiències memorables.

10 RAONS PER NO PERDRE'T EL PENEDÈS MENTRE TREBALLES

7. Els millors equipaments

Auditoris, sales de totes mides, espais polivalents, tecnologia, serveis tècnics i suport professional. Tant en entorns rurals com urbans, el Penedès compta amb infraestructures preparades per acollir esdeveniments exigents a petita escala.

8. Gastronomia del territori

Producte local amb denominació d'origen, cuina de temporada, vins blancs, rosats, negres, dolços i escumosos. Des d'un esmorzar de forquilla a un sopar maridat entre vinyes, cellers i restauradors cuiden la gastronomia com una carta de presentació del territori.

9. Allotjaments amb encant. Lluny del soroll, a prop de tot

Hotels-Boutique amb encant, masies entre vinyes i allotjaments rurals amb excel·lents amfitrions. Espais pensats per oferir descans de qualitat, desconnexió i benestar, sense renunciar a la proximitat, la connectivitat ni la professionalitat que exigeix el viatger MICE.

10. Propostes a mida

Al Penedès sabem que cada esdeveniment és únic. L'oferta MICE s'adapta a cada necessitat amb solucions flexibles, creativitat i una atenció personalitzada. Tant si busques una reunió estratègica en un espai singular com una jornada completa amb activitats, gastronomia i allotjament, aquí trobaràs complicitat, capacitat resolutiva i coneixement de territori.

CLAIMS

Penedès. Mil maneres de viure'l

Penedès. L'escenari del teu projecte

Penedès. Un paisatge fet a mida

Penedès. Lluny del soroll, a prop de tot

Penedès. MICE a escala humana

Penedès. Espais singulars en un entorn incomparable

Penedès. El teu espai, al teu ritme

Penedès. Sense interrupcions

Penedès. El teu espai. El teu ritme. El teu silenci

Projecte de

CONSELL COMARCAL
ALT PENEDÈS

Col·labora

Consorci de Promoció
Turística del Penedès

Finançat per

Finançat per la Unió Europea
NextGenerationEU

GOBIERNO DE ESPAÑA

Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència

Next Generation Catalunya

Generalitat de Catalunya